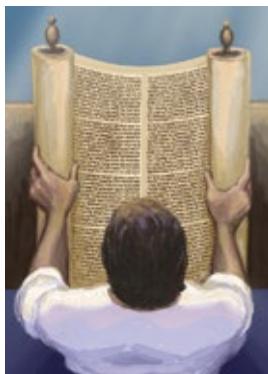

OMAWÄNÖ BITA A LÄLEMA,
CULENAJA, JUCÄALEWÄNÖ A COLEMA

Bada BÄLÖAMÖ Gätä

YAI BADA E TÄ A
JAMO JEI TAA CUA

RELATADO POR
P. D. BRAMSEN

ILUSTRADO POR
ARMINDA SAN MARTÍN

Bada Bälöamö Cätä

Por: P. D. Bramsen

Ilustrado por: Arminda San Martín

Traducción por: Michael Dawson y Equipo Yanomamö

Copyright © 2022 ROCK International. All rights reserved.

www.rockintl.org | www.king-of-glory.com

ISBN 978-1-62041-025-7

Yanomamö edition of **KING of GLORY**

Copyright © 2011, 2021, **ROCK International**

- Relief, Opportunity & Care for Kids
- Resources Of Crucial Knowledge

P.O. Box 4766, Greenville, SC 29608

www.rockintl.org • resources@rockintl.org

www.king-of-glory.com

Todos los derechos reservados. Traducido con permiso.

A menos que se indique lo contrario, las citas de las Escrituras utilizadas en este libro han sido tomadas de la Yai Bada E Ta A.

SOBRE EL AUTOR: Paul Dan Bramsen nació en California. Él y su esposa criaron a sus tres hijos en Senegal, África Occidental, una nación de mayoría musulmana que se encuentra en la frontera con el Sahara. Bramsen escribe para un público internacional, creando recursos que relatan las historias de los profetas bíblicos en orden cronológico. Sus escritos incluyen *The Way of Righteousness* [*El camino de la justicia*] (una serie de 100 programas de radio emitidos), y *Un Dios, Un mensaje* (diseñado para ayudar a los escépticos buscadores de la verdad para que superen sus obstáculos y entren en una comprensión clara de la historia y el mensaje de Dios).

SOBRE LA ARTISTA: Arminda San Martín, de Argentina, escribe: "Dibujo desde que tengo memoria. Todas las habilidades que Dios me ha dado se han revertido en la recreación de las ilustraciones de *Rey de gloria*. Para mí, este proyecto es un sueño hecho realidad, una ocasión única. No puedo agradecerle lo suficiente al Señor por esta oportunidad. También le estoy agradecida a Paul Bramsen, que no solo es un escritor inspirado, sino también un editor espléndido. Doy gracias a Dios por su conocimiento y su orientación constante para alcanzar este resultado final". Arminda trabaja como ilustradora para varias casas editoriales. Para contactarla con ella, puedes escribirle a: armisanmartin@yahoo.com.ar

MIRA LA PELÍCULA REY de GLORIA EN DISTINTOS IDIOMAS: www.king-of-glory.com

*Impreso en el Reino Unido
Printed in the United Kingdom*

BADA BÄLÖAMÖ A DOBLAO
JIMAMOBÄ. JÖDÖDÖWÄ,
IJILUBÄ MACUI, BADA TÄBÄ
MA CUI, BÄ BAYELIMAMOBÄ.

*“¿Tä wayuläcä? ¿A wayumi, wedi ca cuma?
Bejedi a wayu. Culenaja a dodijidawä.
Bälöamö cää, ya noji cuu bole.”*

—EL LEÓN, LA BRUJA Y EL ARMARIO POR C. S. LEWIS

SELECCIÓN DE ESCENAS

Tä no daamou lä mao no wei	8
Jaba Tä A	11
1 • Bada Bälöämö Cama E Tä Ulijí	
2 • Bada Bälöämö Cama Awano Wäyälewä Ebä Sho	
3 • Bada Bälöämö, Tablano Tä Bä Sho	
Parte 1 – Yai Bada Tänö A Niya Lä Taö Wei Tä A	19
4 • Jaba Dodijiwä Tämö Jalu	Génesis 1
5 • Ulijí Doblaö Liyäjäwä Dodijiwä	Génesis 1-2
6 • Jaba Walo Cää	Génesis 1-2
7 • Ulijí Liyäjäwä	Génesis 2
8 • Walidiwä, Nomamaö	Génesis 2
9 • Jaba Suwä Cää	Génesis 2
10 • Yai Bada E Tä Shii jilajawä	Apocalipsis 4-5
11 • Omawä E Tä Mididi	Isaías 14; Ezequiel 28
12 • Olu Cäcö	Génesis 3
13 • Yaiyamodima	Génesis 3
14 • No Ja Öjöbölonö, Cäcöbö Quililayoma	Génesis 3
15 • No ujudibö Nomawä	Génesis 3
16 • Walidiwä Cä Tä	Génesis 3
17 • Tä A Jano Lä Wäyäno Wei	Génesis 3
18 • Walidiwä Bä Beji, No Owä A Läblamalema	Génesis 3
19 • Yashuno	Génesis 3
20 • Ijilu Jaba Cäcöbö	Génesis 4
21 • Walidiwä Talewä Bänö A Wa Ja Doblaö Täö Je	Génesis 4
22 • Walidiwä Bä Beji Bälä Dodobono Wejei	Génesis 4
23 • Dääno, Waino	Génesis 4
24 • A Jaba Lä Shäblale No Wei	Génesis 4-5

25 • A Nodaoma A Modalayoma	Génesis 6-7
26 • Dude Tä Cublou Cowa	Génesis 8-9
27 • Daö Jimöö Anö, Yaji Ösowä A Lä Ta Nowejei	Génesis 11
28 • Yai Bada Tänö Abram A Yailema	Génesis 12
29 • A Wa Lä Wäyäno Wei Tä Bejediblaö	Génesis 15
30 • A Wabamou Lä Dodijiyo Nowei	Génesis 22
31 • Bä Ijilubö A Nia Lä Shäbla No Wei	Génesis 22
32 • Obi Tä Nia Lä Cublou Wei, Tä No Owä Mömama	Génesis 22
33 • Yai Bada Yami Tä Bejedi Tä Doblao	Éxodo 19-20
34 • Diez Jilamodima Bä Lä Jibäqueno Wei	Éxodo 20
35 • Ai No Owä Cäbä Showawä	Éxodo 20, 24
36 • Wawäyälewä Bää	Wawäyälewä Bää
Parte 2 – Bälöamö Tä Lä Cuno Wei Tä Bejediblalema	87
37 • Bada e Tä a Juu Cuwaö Showaoma	Mateo 1
38 • Maria E Tä A	Lucas 1
39 • Jose Tä A	Mateo 1
40 • A Lä Queblo No Wei	Lucas 2
41 • Yalo Oveja Nowamalewä E Tä A	Lucas 2
42 • Shidicali Mölewä Jama Cäbä	Mateo 2
43 • A Ijilu Doblao Lä Dodijii	Lucas 2
44 • Yai Bada Tä E Shimano	Juan 1
45 • Yai Bada Bä Ijilubö A Doblao	Mateo 3
46 • No Jamö A Walo Lä Cui	Mateo 4
47 • Jucäalewä Bada Cä Tä Mesaia	Lucas 4
48 • Jecula Bä Ija, Jalili Bä Ija A Jelädolei	Lucas 4
49 • Wadoli Ija, Modu Ubä Ija, A Je Lä Dolei	Marcos 4
50 • Walidiwä Talewä Bä Lä Jalomano Wei Tä A	Marcos 2
51 • Nomaö Tä Ija A Je Lä Dolei	Lucas 7; Juan 11
52 • Dobälewä Cä A	Juan 6

53 • Wa Jilalewä	Mateo 5-7
54 • Bada Tä	Mateo 17
55 • Cama Que Tä Ojode	Mateo 16, 20
56 • Jerusalem Jamö Bada a Waloquema	Marcos 11
57 • Bada Tä Walijje	Lucas 20
58 • Bada Tä Juwälemaje	Marcos 14
59 • Bada Tä Waimoma	Juan 18
60 • Bada Tä Jeja Mösöcö Ecö Yojoquemaje	Mateo 27
61 • Bada Tä Yaumaquemaje	Lucas 23
62 • Bada Tä Jucäalewä	Lucas 23
63 • Jödödö A Lä Läblalionowei	Mateo 27
64 • Bada Tä Nomawä Didiquemaje	Mateo 27
65 • Maa Maca Bloqueoma	Mateo 28
66 • Wawäyälewä, Bänö Awaja Lä Wäyäno Wei	Lucas 24
67 • Bei A Dudeoma	Juan 20
68 • A Colayoma	Hechos 1
69 • Bada Tä Lojote Noji lä Dowaöwejei	Salmos 24; Apocalipsis 5
70 • Bada Tä Juu Coowä	Apocalipsis 19-22
Waicobä Tää	157
• ¿Showadi Buji Doblaö Lä Cä?	
• Walidiwä Tä A	
• Dodijidawä Tää	
• Wadinaja bada cä tä ija wa cuu mö jeduobä	
Contenido extra	167
• Preguntas de repaso • Parte 1 • Antiguo Testamento	
• Preguntas de repaso • Parte 2 • Nuevo Testamento	
• Notas finales	
• Para profundizar en el tema	

TÄ NO DAAMOU LÄ MAO NO WEI

“Bä amiwäbö sho, Alicia a loo täjä, ai tä juliimi yalo a modama. Bä amiwäbönö libro căcö a la dowabole, ecö mö naleo cuje macui, noleshi ebä cuamija, a buji wedinajacämoma. ¿Wedi tä tamobä, noleshi bä cuwami täjä? A buji cuu cai loodaoma.”

—PRIMERAS FRASES DE *LAS AVENTURAS DE ALICIA EN EL PAÍS DE LAS MARAVILLAS*, POR LEWIS CARROLL, 1865

Jei wacö a niya lä dowabole căcö ja, bluca noleshi bä yai cuwa. Alicia en el País de Las Maravillas,¹ bejidi tä a mai. Culenaja, jei Bada Bälöamö căcö ja, tä bejidi lä cuaanowei, tä yai jimaö.²

Ya buji ma quilijoö täjä, jei tä a jedolejamö ai tä a jole cuo täja cunomai, noleshi bänö jei liblo ya căcö oniblalema.

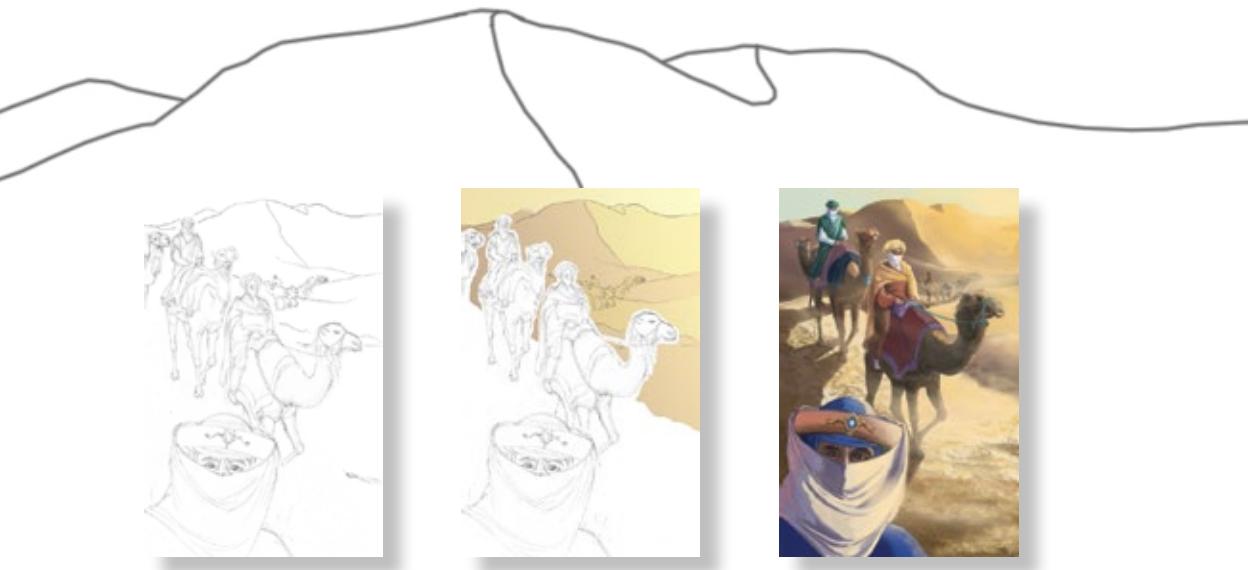
Yädujamö, Africa jamö ya bälöö täjä, radio bäja, ya jilamoma. Yamacö jaba quemou täjä jilalewänö wamalecö walima. ¿Wedi täja radio bä yai dodidawä balöwä television bäja? Öjö täjä camanö tä a ja wäbanö, yamacö buji möblaliyoma.

Radio bänö noleshi bä yai bejedi jimaö.

Tä noji bejedi!

Pelicula, bä nowa ma bluca je ma balojo, bei bämacö bujinö, noleshi bä lä jimaö dao wei, bä yai bejedi dodijidawä. Yai bada awano wäyalewä bänö, tä a wäyäöje täjä jawä öja ya cuwa nalea, bei ya bujinö ya tä dablaö. Noleshi tablalewä bänö täbä julii jebalojowä macui, bä bejedi jawäö.

Ya da cuu. Noleshi bä jawääö, ya tä ma daö wei, jei tä a jedolejamö ai tä a jole cuo täja cunomai, ya waböö buji doblao jeyadiyoma.

Argentina teliyoma, Arminda San Martinnö, jei noleshi bäja a ojodemou jebalojooma. Liyäjääwä dodijiwä bä oniblalema. Bluca belibo, 14 bä joyalema, bä oniblaö täjä. Bejedi, jei noleshi bäja ya bujidoblalou.

Jei täjä jei tä beji, a buji lii da daeo.

¿Libro wa cäcö niya möö täjä, wedi jamö wa cäcö niya jaba caloblaö? ¿Mötälö jamö? Ma! Cäcö jaba je lä wäleja, yacö niya caloblaö. Öjö tänö tä lä cuwa nowei, wa tä niya daö. Inaja showawä, Yai Bada wa tä a daö ojode ja, tä a jaba lä cuua nowei, tä da möö. Öjö täjä, obisii wa tä a niya daö cuwa jöllöö.

Yai bada tä a onimalewä bänö onojowä täbä a yädä a maö ja cuwaimanö, moli tä a oni comiblalemaje. Bada Bälöamö ya tä onimaö täjä, jawä jole jole yaimalewänö jole jole liyäjääwä bä yaimaö lä culenaja, ya täbä liyäjääwä yaimaö dodijiyoma. Jei cäcö liblo jamö 70 jilamodima bä cuwa, jei jilamodima bänö, Bada Bälöamö awano jimaö. Cama Bada Bälöamö camiyä bämacö ija a lä damolaliyonowi.

Yai bada ija ya lä nacou wei, inaja ya cuu. Jei liblo ya cäcö lä onimanowei, Cajänö, jei cäcö lä möö wejei, bä buji da caloblalö. Cajä wa daö dodijiyobe. Bälöamö wa lä bälöleja bä waloo naleyo dodijiyobä.

Bei, wa cäcö möö wawädoobä.

Paul D. Branner

Jaba Tä A

Doblao tä anö ya buji shidou cule. Ya wa lä ja bole,
Bälöamönö wale a jilii, onimalewä imibä moyawe lä
culenaja, bei cä ya aca cuwä.

Wa doblao ja dodijyonö, äjä wanonabä wabä
canablaö cai juu jälobä. Bä lä bejedii, bä doblao jimoo
lä mai ... wa bä nowa tabobä ... boco lojotenö wa no
walojojaö dodijiyobä.

— (WAWAYALEWÄ SALMOS 45:4,5)

JILAMODIMA 1

BADA BÄLÖAMÖ CAMA E TÄ ULIJI

Jaba dodijiwä mashita a cuo mao täjä, Bada tä cuo bälöoma:
Bada Bälöamö.

Cama a bada tämou lä dodijio wei cä a. Yanomamö bämäkö buji
cuu lä mainaja cä a. Jedu jamö a balimi bälöö lä dodiji cä a. Cama
ija, nojimayou, buji doblao, yanöcwä cätä. Öjamö motoca shii,
shidicali anabä shii cai cuawami, Yai bada yami cama a shii jilajawä.

¿Cama a lä bälöö lä dodijio wei jamö, a yami bälöoma tawä?

¿Öjö tawä?

Jödödöwä, Yai Bada Tä beji bämä tä daimi showawä, culenaja, a
yami bälöaö mao no wei cätä.

Culenaja cama a nojimamobä ai bä bujima.

Yai bada tä doblao, buji jaducawä anö, bluca shii liyäjäwä
bä tablalema. Bä buji jaducawä tablalema, angel bä waja
jilaquema. Camanö bä bluca dama. Öjamö bada tä sho bä
doblaö bälöaö dodijioma.

Culenaja Yai bada tänö ai tä bujii showaoma, angel bä lä culenaja
mai. Öjö tänö, Yai bada tänö, jedu misi jamö bita a bada bloque
tablaö showalayoma, tä shii cuwa maija a bada bita tablalema,
yanomamö bä bälöö beji.

Angel bä lä culenaja mai. Walo, suwä cäcöbö jaba tablalema.
Cama cäcöbä ija a nojimamou buji doblaoma, Angel bäsho a lä
cuwaö wejeinaja.

Culenaja cama e tä uliji jamö angel bada a buji yaitadaliyoma.
Cama a bada jimöö buji doblaoma.

Angel, mashita jamö a ja quemalönö, yanomamö bä yacläämalema.
Culenaja Yai Bada tänö tä daö waiquioma.

Yanomamö bä nia lä jucäawei tä daö waiquioma. Culenaja tä no
nia dedeama, jawä miles y miles ijinama bä nia mladoma bä bluca
cublou beji.

¿Yai bada, wedi tänö a buji li wedinajacämobä?

Cama a lä cui, jödödöwä jamö a cuwa lä waiquile cä a.

JILAMODIMA 2

BADA BÄLÖAMÖ CAMA AWANO WÄYÄLEWÄ EBÄ SHO

Yai bada wa tä daö ojode ja, Cama e täa da möö.

Bluca dodijiwä, jawä 1,500 ijinama bä jayuo täjä, Yai bada tanö 40 wawäyölewä bä yailema, cama e tä a onimabeje. Öjö bä ija Yai bada tänö cama e täa jilama, tä a onimabeje. Bei bä imöcönö tä a onimamaje, täa shimamaje jödödöwä bä bluca lä bälöblai jamö. Wawäyälewä bä bluca lä cuo no wei, bä bluca dayonomi. Öjö macui, täa shaliwä onimamaje.

Wawäyölewä bänö tä a lä onima no wejei, Nowamano căcö waja jilabouje. ¿Wedi täja bämacö cuwa? ¿Wedi jamö bämacö cuoma? ¿Wedi jamö bämacö nia juu? Öjö wabä daö ojode ja, Yai bada e täa a da möö, öjö anö wabä nia daö shalilio.

Yädu jamö jawä 3,500 ijinama täjä, Yai bada tänö wawäyälewä Moises a yailema, Cama e tä a oniblamabä.

Pan bä wäö tajiyao anö yanomamö bä demöö daomi, Yai
bada awa lä jaö wei awanö, Yanomamö bä demöö dao tajiyao.
(Deuteronomio 8:3)

Yai bada e tä a moli a liblo jamö tä a oni cuwa, Santa Biblia tä a cuwa. Santa, wa cuu ja, walidiwä niquelea mai tä jimaö. Biblia, wa li cuu ja, bluca liblo bä lä moli blaliyonowi tä jimaö. Judío bä cajicö jamö, tä a cuo balooma. Jei täjä jödödöwä uliji jamö bluca bä cajicö ja, tä a oni cublawä, culenaja, wa täa möö täjä,
Tä a moli.³

Öjö oni tä a lä cui, bolacabi căcö liblo jamö tä a oni cuwä.

Jaba tä a lä cui, Antiguo Testamento tä a. (Tora, Salmos ai täbä a cai). Yai bada tänö bä bluca nia lä tano wei cä tä a.

Nuevo Testamento. (Jesucristo a lä waloque nowei, Hechos y ai bä libro sho) Yai bada tänö bä bluca lä waicano wei tä a.

Testamento wa cuu ja: inaja waiquiwä, tä jimaö. Antiguo testamento tä anö, Yai bada tänö bä nia lä tano wei tä a. Nuevo Testamento, Yai bada tänö bä lä waicano wei tä a. Yaminö bä daö yalo, bä nia lä cublou wei bä onimaö dao.

Antiguo Testamento a lä cui, jawä Bada tä yainö cajä ija oni a shimama. Culena Nuevo Testamento a li lä cui, cajä ija, miji a Bada waloquema.

Tä a jaba lä waloqueno wei, Oriente medio, Africa, Asia y Europa, Öjö täjä America jamö tä a waloquema. Wa wäyölewä bä lä cui, Medio Oriente bä cuoma. Tä a bluca lä onimano wejei, jödödöwä bämacö beji, tä a onimamaje.

Cajä wa beji tä a.

JILAMODIMA 3

BADA BÄLÖAMÖ, TABLANO TÄ BÄ SHO

Bä jaba lä cuo no wei jamö, bämacö juu coo dao ja cunoja.
Yädu jamö dodijiwä

Jaba dodijidawä yanonamö bämacö, bita a bada, shidicali anabä, bä bluca cuo mao täjä, Yai bada tä cuo lä shomaonowei, bä ma awa da jili.

Jaba dodijiwä Yai bada tänö, jedu misi, bita a bada sho bä tablalema.
(Génesis 1:1)

Jei täjä ai yanonamö bänö, bita a bada lä cui, a cublou bädalayoma bä buji cuu. Yai bada tänö cama bei cä awanö a tablalema, bä cuu moji. Culenaja wa tä möö täjä, tablano cätä wawädowä.

Cama e tä a jamö Yai bada tä cuu,

Tablano bä blucanö Yai bada tä doblao jimaöje. (Salmos 19:1)

Bei cä bäma imööcö waja tao täjä, cajä cä imööcö da möö, bei cä wa imööcö cuwa maija, liblo, yaji jowamodima, martillo wa täbä juwäbou maicätä. Wa imijena bä cuwa, bei cä wa sicö sho. ¿Öjö wedi tänö bä shilo täblaö dao? ¿Yami Tablalewänö öjö bä shilo taö dao?

¿Wedinaja cuwä tä buji jaducäwä, lojotenö, daö anö, bluca dodijiwä, jedu misi bada jamö bä lä cule, demö demö bluca nashomi bä tablaö dao? ¿Cajä wa lä culenaja jawä dobä bä lä diyämou lä culenaja wa diyämamobä?

Yädu jamö tres mil ijinama täjä wawayälewä Davidnö tä a onimama:

Näyä nosicö jamö wale comiblalema. Buji jaducuwä wanö, wale tablalema yalo, bä doblao waja taö. (Salmos 139:13,14)

¿Wa lä tablaleno wei, jödödöwä tä bada uliji jamö a lä bada tämou wei sho wa showadi bälöa buji? Awei wa bälöaö dao. Cajä, äjä mashi, äjä teli bä cai sho, wama a daö dao. Camanö a lä tano wei wa ebä bluca shaliwä daö dao. Bäma a noji owämabä, bäma a bada jimabä, cama e tä yai doblao balöwä, cama ija wano näbä wa e cuo maobä. Yami wanö wa tä shilo yaiyaö dao.

Bada tä bädawä mai, cama Bada cä a. Bada Bälöamö Cätä

Jei cama que tä a.

Parte 1

JILAMODIMA 4

JABA DODIJIWÄ TÄMÖ JALU

Yai bada tä a yai shaliwä. Inaja tä a cuu bäma tä dabä.

Jaba dodijiwä Yai bada tänö jedu misi tablalema, bita a bada
cai tablalema.

(Génesis 1:1)

Jödödöwä bämabä lä möö wei, bämabä lä jubaö wei, bää cublaliyoma,
culenaja Tablalewä, a cuo shomaoma. A mladou daomi. Doblaö cä tä. A balimi
cuwa waiquia lä. Jödödöwä bää bluca dablaö, bää bluca daö.

¿Cama wa waja dao lä cä? A waja bluca dodijiwä. Yai bada a waja yai cuwa.
Cama e tä a lä onima no wejei, cama bää cajicö jamö, Yahweh a waja cuwa.
Yahweh bää cuu ja, Ya Cuwa. Camiyä Moli Cäya, tä jimaö.

Tä jaba lä cublono wei tä juu cuwaö showaoma. Cama e tä a jamö tä jimaö.

Bita a cadejebiou mao täjä, bloque dodijiwä a cuoma. Jödödö jamö mau u bää
cuoma. Mididi je balojowä. Mau u jeyaca jamö, Yai bada tä no ujudibö juma.

(Génesis 1:2)

Yanomamö bää beji, tä cadejebloö nabä quequema.

"Tä shii da jiwanblalu" a ja cunö, tä shii jiwanblalu showalayoma

Tä shii ja dalalönö, Tä waja doblaö tama. Öjö täjä cäcöbö shii sheleblaö
showaoma. Tä shii lä jila jai, mö jalü a waja jilaquema. Tämö lä sublei,
mididi a waja jilaquema.

(Génesis 1:3-5)

¿Jaba dodijiwä, wedi tä tablalema? Yai Bada cama, mididi tä jamö, a shii
jilajaoma. Motoca a tablaö jaöö mao täjä. Yai bada tänö cama a shii lä lojotei a
dablamaö buji doblaö balöoma.

Yai bada tä shii jilajawä. Cama ija tä mididi maicätä.

(1 Juan 1:5)

Yai bada tä shii jilajawä, shami cuwami. Jawa madoji shami bää ja, tä shii
ma shäo wei, bei a shii shami aimi. Inaja Yai bada tä shii cuwä. Yai bada
cätä dodijiwä.

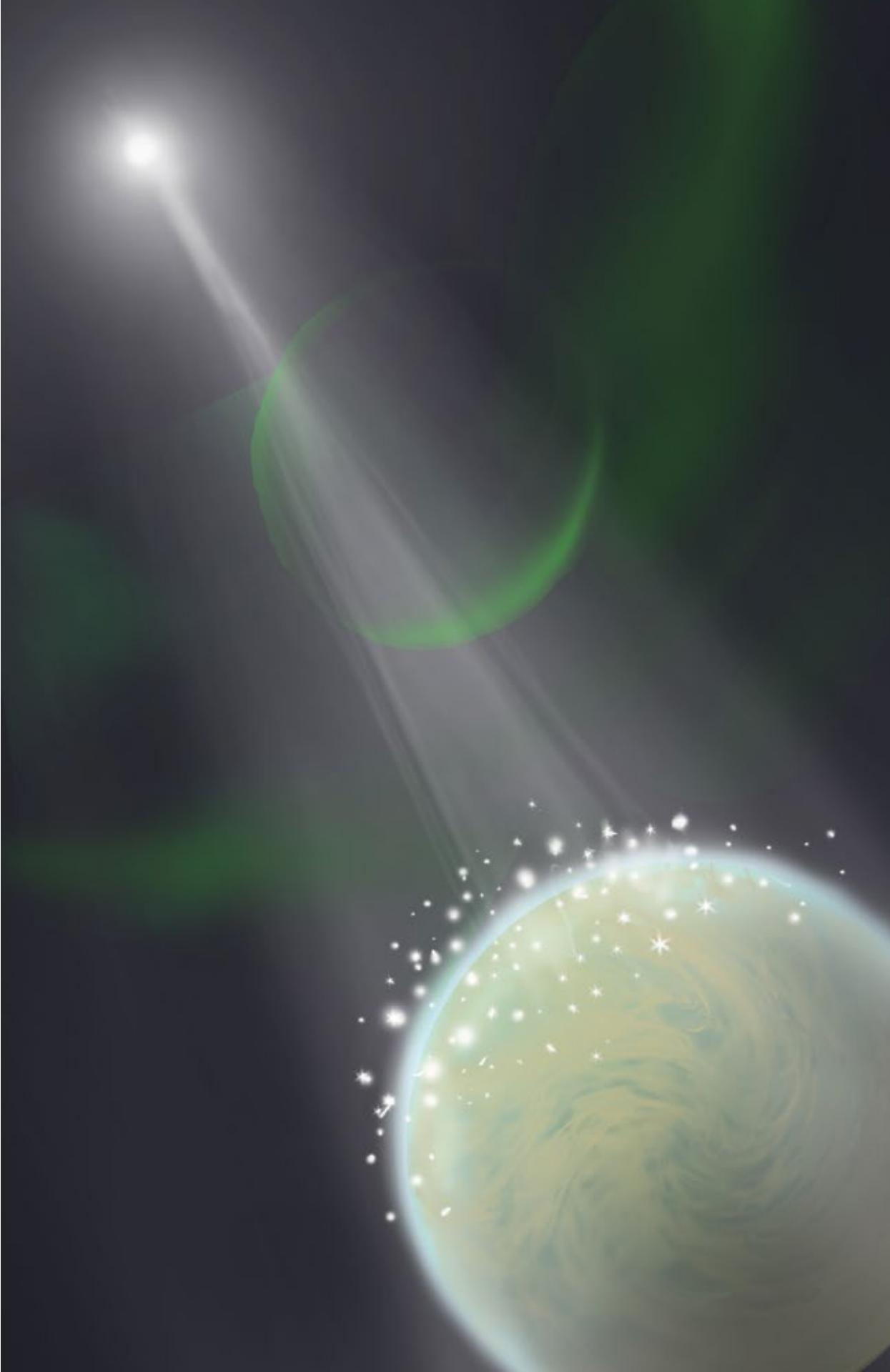
¿Yai bada tänö wedi bäsho bita a tablalema? Yai bada tä no Ujudibö sho,
Cama bei cä A WA cai cuo naleoma, mau ubä jeyaca ja bää a wayou cai juma.

Mashita a bada cuo mao täjä, bei a wa cuoma. Yai bada tä sho öjö a wa
cuoma. Bei a wa Yai bada tä cuoma. Jaba dodijiwä, Yai bada a wanö bää
bluca tablalema.

(Juan 1:1-3)

Yai bada, bei cä tä a sho, bei cä a no ujudibö sho, showadi cäbä cuoma yalo,
öjö tänö ya cuu.

Cama a cuo lä balöö no wei täjä, a yami cuo nomi.

JILAMODIMA 5

ULIJI DOBLAO LIYÄJÄWÄ DODIJIWÄ

Yai bada tänö seis tämö jalu ja, mashita a bada cadejebralema. Bei că awanö bä bluca bädamalema.

Jaba dodijiwä tämö jalu ja, Yai bada awa jama. "Tä shii da jiwanublalu." A ja cunö, tä shii jiwanublou showalayoma.

Segundo tämö jalu ja, Yai bada tänö, jedu misi jamö mishiaca bä taquema bämäcö bluca lä jele jelemou wei, bämabä mishiaca möö dao lä mai bä cai taquema. Bämäcö demöobä beji bä bluca taquema.

Tercer tämö jalu ja, Yai bada tä a jaö cooma. Mashita bä bluca da wäwäblalu. Bä bluca wäwäblou showalayoma. Öjö täjä awa jaö cooma, Uliji a bada jamö jijibä bluca da caulö. Mishimishima, jiibä, jimo jimo bä cauwa showalayoma.

Cuarto tämö jalu ja, Yai bada tänö, motoca, belibo bä nosiyemama. Jedu misi jamö bä da cuicudu. Cajä wajäcö ija ijinama, belibo bä jimabeje. Shidicali anabä cai tablalema.

Quinto tämö jalu ja, Yai bada tä a jaö cooma. Mau ubä bluca jamö jödöwä nashomi yuli bä da cublalu. Yuubesi bä bluca lä yää wei bä cai da cublalu. Inaja bä bluca cublaliyoma.

Sexto tämö jalu ja, Yai bada tä a jaö cooma. Mashita jamö yalo bä bluca da cublalu, bä lä blei, yalo bä lä ijilubii, yalo ulijitelimö, yalo yajitelimö cäbä. Yai bada tänö bä bluca tablalema, cama yalo bä balabä, tä jibäquema.

Yai bada tänö bä ja mönö, bä wa ja dodijidawä tama.

(Génesis 1:25)

Doblaö tä cuoma, yalo bä bluca nojimayoma. Yaa jena, mishmishima, jimojimo owalewä bä cuoma. Jimojimo jibä jamö dodijidawä bä jimojimo laloma.

Doblaö tä cuoma. Motoca shiinö bita jamö doblaö shii jösöcaö dodijioma, belibo a cai dodijidawä jama. Mishiaca, mau ubä, shami shami bä bluca aumama. Doblaö tä uliji cuoma, öjö tä uliji jamö ai tä jawä nomi. Yanomamö bä beji tä uliji liyäjäwä tablalema.

Yai badanö bä lä tablaleno wei tänö, Cama a doblaö dablou.⁴

Dia 1: Yai bada tä cadejewä. A shii jilajawä dablou.

Dia 2: Yai bada tä lojote. Jedu misi jamö mishiaca a bada tablalema.

Dia 3: Yai bada tä doblaö. Cama a shi öjöde anö, bämalecö iyamabä, jimojimo jibä bluca tablalema.

Dia 4: Yai bada tä buji jaducäwä. Motoca, belibo bä taquema..

Dia 5: Yai bada tä demö. Camanö yuli bä tablalema. Yuubesi bä cai tablalema.

Dia 6: Yai bada tä noji. Jödödöwä yalo bä ja tablaönö, öjö täjä camanö a niya lä nojimao lä dodijiyo wei, a tablalema.

Cama a cadejewä, lojote, buji jaducäwä, demo, nojimou lä culenaja, a tablabä, etä no jää showaoma.

JILAMODIMA 6

JABA WALO CÄA

Sexto tämö jalu ja, Yai bada tä, Bei Cä Awa, bei cä ano Ujudibö bä a ja wayonö bä nowa tayoma:

"Bei, cajä bämacö doblao lä culenaja yanonamö bämä a da tabla,⁵ bita a jamö a bälöö dodijibä, tablano bä bluca nowamabä ..."

Yai bada tänö, cama a lä culenaja, yanonamö a tablaö showalayoma, walo, suwä cäcöbö tablalema.

(Génesis 1:26-30)

Yai bada e tä a cuu. Yanomamö, Cama a lä culenaja a tablalema. Yai bada bämä tä owäbou. Walo, suwä cäcöbö lä tablalenowi, cama a buji jaducäwä, noji, wa wayou lä culenaja, cäcöbö tablalema, cama sho cäcöbö noji tayobä. Cama a wa wayou lä culanaja cäcöbö buji jaducäwä didiquema. Cäcöbö no bleamabä, cäcöbö tablanomi. Cama sho cäcöbö noji tayobä cäcöbö tablalema.

Yanomamö bämä tablaö tajä, jei bita a jamö täbä lä cule, Yai bada a beji, täbä nowamabä, bämä boda tablalema. Bämä boda lä tablalenowi, tä jimaö, yalo bämä lä culenaja bämä cuvämi.

Yalo bei a tablalema, bämä demoobä tä cai jibäquema. Yanomamö, bei bämacö sicö, bei nobolebä, no ujudibö.

Yai bada tänö, mashita⁶ ja jumöblalönö, walo a tablalema. Walo bei jiyocacö ja, Yai bada cama mishiycaya ja jolashicönö, a jelejelemomaö ja bädamalonö, walo a demö cubloma.

(Génesis 2:7)

Bei bämacö sicö, mashita a cuo bädäoma. Yai bada cama a mishiycaya ja jolashiicunö, demö demö a cubloma.

Bei bämacö nobolebä lä cui: Öjö tänö bämacö buji daeo, bämacö buji jaducäwä, bämä täbä yai yaö dao.

Bei bämacö no ujudibönö Yai bada bämä ma tä daö. Bei bämäconö, jei bämä täbä lä möö wei, bämä bämä daö. Bei bämacö no ujudibänö Yai bada tä ija bämacö nojimou. Cama bämä a dabä, camanö bämälecö tablalema.

Bämälecö buji je ja balojonö, bämälecö tablalema. Tablalewä cää, camanö bämälecö ibaboma.

Walo, Adan awa jilaquema. Adan wa cuu ja, Mashita wa cuu. Öjö täjä suwa a nia li tablaö, culenja, a tablaö jaöomao tajä, bämä niya lä cuo wei, tä cadejaö balöoma.

Adam a niya lä cuo wei, a ojodamobä, tä bujimoma.

JILAMODIMA 7

ULIJI LIYÄJÄWÄ

Mashita⁶ anö yanomamö a ja tablalönö, mishiaca ja jolashiicunö, a demö jocädamalema. Yai bada tänö Eden a ulijija jamö, jicali a taquema.

Jicali a mötalö jamö mau blushishiwä u jayuoma.

Yai bada tänö jödödöwä bluca nashomi jimo jimo liyäjäwä bää lä lalou wei jibä taquema. Öjö a jicali mötalö jamö, Balimiblamamodima, Walidiwä no öjöböamamodima, jicöbö cai ublamaquema.

Eden a jicali jamö a walo bälömaquema, jicali jamö bää lä cule

bää nowamabä.

(Génesis 2:9,15)

Yai bada camanö, Eden a jicali ja, Adan a bälömaquema. Yai bada tänö a tablalema yalo, Adannö tä lä buji wei, bää bluca daö waiquioma.

Jicali liyäjäwä jamö, Adan a bälömaquema. Jödödöwä camanö täbä lä bujii wei, öjamö e täbä cuoma. Mau cubä, piyomö cäbä, jole jole cäbä, yalo cäbä, jimo jimo cäbä, Jii cä jii bää, yöö besi cäbä. Jödödöwä bää lä bujimou wei e täbä cuoma.

Adan a lä tablalenowei, jicali jamö a iyaö cai bölöaö bädäobä, a taa nomi.

Cama nodiwa bää beji a bada cuobä, Yai bada tä ija bää lulubobä. Yai bada tänö a wababä, jicali jamö a bälömaquema.

Adan ija, jicali a nowamabä, ojode tä jibäquema,

Jicali liyäjäwä dodijiwä a cuoma. Mösöcö bää cuonomi, ucushi bää cuonomi. Tämö shilo jalu doblaoma, maa a ma quei ma mai jeujeu bänö bita a bada jeleamama.

Adán a nosiyemaö cooma, yalo bää waja bluca jilaabä.

Yai bada tänö Adán ija bluca nashomi yalo bää ja walomacönö bää waja bluca jilaquema. Ai cä tä bada ashi, dibiquiwä liyäjäwä dodijiwä. "Öla cä a bada," Adannö awaja bada jilaquema. Ai tä bada yää cuimi, "mojomö," Adan a lii cuu. Inaja jödödöwä yalo, yuubisi cai, Adannö bää bluca wa jilaquema.

Adannö yalo uliji tälimö cäbä, yoobesi cä bää, yalo yaji tälimö bää bluca

waja jilaquema.

(Génesis 2:20)

Eden a ja culanö, Adannö Tablalewä a no öjöböa bää.

Adan a waba mobä e tä waloquema.

JILAMODIMA 8

WALIDIWÄ, NOMAMAÖ

Jaba, Yai bada tä sho Adan a nojimoma. Culenaja, Yai bada tänö a wabama. ¿Bada Bälöamönö, wale a niya juwaö, wale a niya joyaö bädao? Tä daö ojoteoma.

Yai bada tänö Adan a nojimaö jebalojoma. Yai bada tänö jawä noleshi a wa wayou dao lä mainaja, a tablanomi. Cama a wa juamobä a tablalema.

Eden jamö bä nowamabä, a bälömaquema,. Yai bada tä a jama. Jei ji bä jamö jimojimo wa bä waö dao. Culenaja, dodijidawä-walidiwä no öjöböamobä ji lä cui ja, a jimojimo owa dijä. wa waö ja, wa nomalö.

(Génesis 2:15-17)

A lä wasi no wei e tä jijuo nomi. Jödödöwä jimojimo wabä waö dao, Yai bada tä cuma. Culenaja moli ji ja bä waö wasima. A wano bejedi yuboma ja cunoja a lä wasino wei a taö cadido no a cubi.

¿Wedinaja e cuma, a waö lä wasi no wei a taimi täjä?

¿Jimijimo wa lä waö wei tämö jalu ja, wa doblouwä? ¿Yai bada tä cuma lä cä? Jimojimo wa waö ja, äjä walidiwä wa bä mladamabä, bluca dodidawä wa niya shilo taö. ¿Yai bada tä cuma lä cä?

Ma, inaja a cunomi. Yai bada tänö a nowa tama, jimojimo wa lä waö wei täjä, wa nia nomaö.

Yai bada a wa juwaö lä majei, bä wa ja walidiwä talewä taö. A wa juwaö lä majei bä nomaö. Cama e tä a jamö, a cuu, walidiwä wa taö je yadio ja, wa nomaö wä.

(Romanos 8:2)

Yai bada tä cuu, walidiwä wa taö ja, wa nomaöwä.

Yai Bada tä ija wa lä sheleleblou wei, nomaö tä jimaö. Adannö, Yai bada tä a juwa nomi yalo, jawä jii ji boco cäblano jäwää lä culenaja, a cublaliyoma.

Adannö Yai bada a wa juwaö maija, camanö tä taö buji lä doblao wei, tä taö bädao ja, cama a jeou jimöowä. Jeou, walidiwä tä cuowä.

Walidiwä anö bämacö nia walo badamaö, bämacö nomamaöwä. Walidiwä anö Yai bada tä sho bämacö noji nia tayuo mladou. Walidiwä bä wayu.

JILAMODIMA 9

JABA SUWÄ CÄA

A dan ija ojote tä ja jibäconö, moli a jimojimo waö ja wasilönö, Yai bada tänö suwä a nia tablama.

Yai Bada tä cuma, Walo yami a cuo täjä a doblou maicätä. Cama a lä culenaja cama bayeli ya e da tabla.

Walo a mia ja sublacönö, a mio täjä bei cä lebonau ja ucälänö, cama walo a lä culenaja, suwä a tablalema. Adam ija a jibäquema. Suwä a ja dalalönö a buji doblao dodijioma.

Jei bei cä ya u, jei bei cä ya yaji, a ja cunö, suwä a waja jilaquema. Bei cä ya u jamö a ucälema yalo.

(Génesis 2:18,21-23)

¿Wa tä daö? Wedinö jaba yanomamö cä a janöma, ¿Wedinö jaba walo ija suwa cä a jibäquema,? Awei, Yai bada tänö.

Adannö bä suwäbö Eva a waja jilaquema. Eva wa cuu ja, jödödöwä yanomamö bä nööbö cä a, tä jimaö. Adan a nowa lä culenaja, suwä a nowa cai cua. Adan, Yai bada tä ija a Yai bada tämöü lä culenaja, öjö lä culenaja, suwä a cai Yai bada tämou beji a tablalema. Yai bada tä sho bä noji tayou shiwalibä.

Yai bada tänö bä bluca lä tablale no wei, bä ja mönö, bä wa ja doblao tama. Tämö ja mididiblonö tä mö jalu ja coonö, sexto tämö jalu cuoma.

Cama ojote tä ja waicanö, septimo tämö jalu ja Yai bada tä mishi joluma. Öjö tämö jalu ja, Yai bada tä ojodamo nomi.

(Génesis 1:31;2:2)

¿Wedi täjä Yai bada tä mishi joluma? A lä ojodemo no wei bä bluca waicama yalo. Yai bada tänö ojodemou beji tä bä möjalu jimama. Septimo tämö jalu lä cui, mishi jolu beji tä li jimama. Öjö bä owämaö showao je.

Yai bada tänö Adan, Eva cäcöbö nowamaö dodijioma. Cäcöbö cai nojimaö jebalojoma. Showadi tämö väyaö täjä jicali a bada jamö Yai bada tänö cäcöbö je shilo waloma, cama ija bä buji doblao dodijioma.

Adan y Eva cäcöbö shilooma, culenaja cäcöbö quili nomi.

(Génesis 2:25)

Tä uliji bada liyäjäwä jamö, walo, suwä cäcöbö doblao bälöama, Tablalewä sho bä noji shilo cai tayou dodijioma. Öjö lä culenaja a uliji jaba cuo dodijioma.

¿Wedi tä walidibloma?

JILAMODIMA 10

YAI BADA E TÄ SHII JILAJAWÄ

Mashita jamö bäma tä dablaö jaöö mai, jedu jamö bä lä cublono wei bämabä daö da balöö.

Jedu jamö, ai uliji cää, a bada uliji shii jilajawä, liyäjäwä dodijiwä, bä amowamou liyäjäwä dodijiwä, öjamö bä a wayou liyäjäwä dodijiwä. Bä cai doblao ojodemou, mashita a bada je dole jamö tä doblao dodijiwä.

Bada Bälöamö cä tä ulijibö.

Cama tä buji doblao lä culenaja, a uliji doblao dodijiwä. A uliji balimi blaucuwä jamö a bada dablamo jödödöwä.

Jedu jamö oro bä yaji cuwa. Jawä walalawä bä mömou cuvä.

(Apocalipsis 21:18)

Apocalipsis cäcä libro jamö, jedu jamö tä lä culadi tä jimaö. Wawäyälewä Juan ija bä bluca mömama. Bä mömaö täjä, bä bluca da onima. A nowa tama.

Jedu jamö dicäomodima ya dalalema. Ai ya tä dicäa dalalema. Jedu cäcä shii liyäjäwä jejayoomama. Tämö yami yamimoma, tä icali blösö blösömoma, yalu awa cai jama. Dicäomodima a cotä jamö mau blushishiweä, jawä caculu a walalawä lä culenaja, u liyäjäwä caläma.

Ya tä möö täjä, angel ya bä a jililema. Dicäomodima tä je jayobomaje. Bä bluca owämamou dao lä mainaja bä cuo dodijioma. Bä a jaö coda codamoma. "Doblao, doblao, doblao, Yai bada lojote dodijiwä. ;A lä cuo no wei, A lä cule, a nia lä juu coo wei, cä a!"

(Apocalipsis 4:2-4:8)

Angel wa cuu ja, shimano wa cuu. Angel no ujudibö cäbä. Yanomamö bämacö ija bä dablamo daomi. Yai bada tänö bä nosiyemaö täjä bä shilo dablamo dao.

Yanomamö bä tablaö jaöö mao täjä, angel bä jaba tablalema. Yai bada e tä a jamö tä a cuu, "Bita a bada tablaö möö je täjä, angel bä icali lalöbloma." (JOB 38:7)

Angel bä tablaö täjä, cama Yai bada a dabeje, awa juwabeje, awa doblao ta beje, bä cuo shiwalibä, bä tablalema. Bä no bleamabä bä tablanomi. Inaja showawä, bämalecö tablalema.

Yai bada tänö angel ai jedolewä a tablalema. Lojote. Buji jaducäwä. Liyäjäwä a tablalelma. Tä a oni cuu.

JILAMODIMA 11

OMAWÄ E TÄ MIDIDI

Lucifer, Yai Bada nosiemanoo bada e cuoma. Shii jilajawä a waja cuoma. Wawäyälewä Ezequielnö Lucifer a buji juducäwä, shii liyäjäwä lä dodijii, a waja wäyäma. (Ezequiel 28:12) ⁷

Culenaja, Lucifer, Yai bada tä ija a mamo yäobä a ma cuo nowei, cama a möö aiyo quidooma. Tablano a ma cui, tablano cäya, a buji cu nomi. A liyäjäwä, buji jaducäwä, doblao jimöö bädaliyoma.

"Yai bada shidicali e bä jedole jamö, iba dicäomodima ya nia taaö. Öjö täjä, ya bada jimamou wä. Yai Bada tä lä culenaja, ya nia cublou." A cuma. (Isaias 14:13-14)

Lucifer bada a cuo buji doblaoma, Yai bada tä lä cuu wei a taö mojioma.

Öjö täjä walidiwä tä bädaliyoma.

Lucifernö, bluca angel bä ja cocablalönö, öjö bäsho, Yai bada tä ija bä waitelimoma. Culenaja, Yai badanö, cama e uliji jamö, bä bluca joyaa showalema.

Lucifer a waja lä cuo no wei, Omawä, a waja jilaquema. Mölamalewä a waja cai jilaquema. Angel bä lä walidiblaliono wei, jecula bä waja cuwa.

Uliji mididi, jitäwä, tä bada cuo bä ja, Yai bada tänö omawä, cama jecula ebä sho, bä nia lä joyaö wei tä uliji tablalema. Öjö tä uliji, shobali wacä waja cuwa, modo u blaucuwä lä culenaja, wacä cuwä. Öjamö joyano bä nia cuo shi walii, walidiwä talewä ba bluca sho.

¿Yai bada tänö bä joyaö täjä, wedi jamö bä culayoma?

Bita jamö bä joyalema, Öjamö jecula badanö, cama ebä yaimama. ¡Jedu jamö a badamou daomi yalo, bita jamö a badamou! Yai bada tänö omawä, mölamalewä a waja jilabou. "Yai bada tä a juwaö lä majei, öjö jecula badanö bä nosiemaö showawä." (Efesios 2:2)

Omawä, cama jecula ebä sho, bä dablamou daomi ma cui, bä cuwa bämäa a daö. Culenaja wedinaja cäbä mömou cuwä, bämäa daimi. Bä lä walidii bämä a shilo daö. Yanomamö bä ija bä jole lojote mömou, walidiwä bä jamö bä bluca lulubobä. Yanomamö walialewä cäbä.

Omawä, jawä angel shii jilajawä, a jole cublou dao. (2 Coritios 11:14)

Cajä bämäcö wano nabä omawa a wadi lä cui, jawä öla a waiteli lämou, camanö a shäbä a daei. (1 Pedro 5:8)

Cajä bämäcö jööbö lä cuano wei, bä ma tä a da möö coo.

JILAMODIMA 12

OLU CÄCÖ

A dan, Eva sho doblao dodijiwä cäcöbö bälöama.

Showadi jicali a bada jamö cäcöbö juwadaloma. Yalo cäbä, jimo jimo jibä bluca nowamamaje.

Showadi wäyade täjä, cama bäteli, Tablalewä a bada lä cuinö, cäcöbö je shilo waloma. ¡Bejedi cäcöbö buji doblao, wa yayou, cai juadaloma! Walo, cama bä suwäbö sho, jicali jamö cäcöbö buji doblao je balojoma.

Omawä, a buji doblao nomi. Yai bada tä noji walibou je balojoma. Cama e cäcöbö cai noji waliboma.

Omawä jedu jamö a bada cublou nomi. Bita jamö a nia bada wabäoma. Adan camiyä bämäcö bada a lä cui ija, Yai bada tä noji jejeblamaö buji doblaoma, culenaja omawänö Adan a yai wabaö ojodeo nomi.

Ai tämö jalu ja, Evanö ai tä a jililema.

Yai bada tä a cuo nomi. Adan a wa cuo nomi.

¡Olu cäcö a cuoma!

Evanö olu cäcö a jaö ja jilinö, a quilinomi. Yai bada wano nabä, olu cäcö a, a buji cunomi. Jeyaloyä ija, Yai bada tä noji nia ja jejeblamanö, camiyä wale nabä juu, a buji cai cunomi.

Olu cäcä shijalimonomi. Suwä a obisi nodaama. A yami ja dalalonö, cäcö a bädou showalayoma.

¿Yai bada tänö jicali a bada jamö jimo jimo bä bluca waö wasi lä cä?

(Génesis 3:1)

Omawänö, Yai bada tä noji jejeblamaö bujima. Eva a buji ja wedinajacämomanö, camiyä yajäcö ija ai bä noshiumabou bawä, a buji tadamaö ojodeoma.

Suwä a wa jama, "jimo jimo yama bä waö dao, culenaja jicali a mötalö jamö ji lä ublale, Yai bada tänö bä wamaö wasima, bä jubamaö wasima, wa waö je yadio ja wa nia nomaö. Yai bada tä cuma."

Olu cäcö a jama, "ma wajäcö nomaö maicätä. Yai bada tänö tä daö, jimo jimo wajä a waö ja, Yai bada tä buji moyawe lä culenaja wajäcö nia cublou, dodijidawä, walidiwä wajäbä no nia öjöböa."

(Génesis 3:2-5)

¿Evanö wedi tä nia yaiyaö?

JILAMODIMA 13

YAIYAMODIMA

Yai bada tänö Adan, Eva cäcöbö ija, cama cäcöbönö tä nia lä yaiyaö wei tä jibäquema.

Yai badanö cäcöbö tablalema yalo, cäcöbö buji doblao beji, tä daö waiquioma. Yai bada tänö Adan, Eva ija cama a lä cuu wei a tamaö bujima. A wano bejedi yumobou buji doblaoma.

Yai bada tänö bää bluca nia lä walidiblou wei tä daö waiquioma yalo, Yai bada tänö Adan a nowa tama:

"Jicali jamö wajäbä Jimojimo waö dao, culenaja dodijidawä walidiwä no öjöböaö beji, bää wa dijä. Wajää waö je yadio ja, wajäcö nomalö."

(Génesis 2:16-17)

Culenaja, Eva ija olu cäcö a jama, "Wa nomaö maicätä." (Génesis 3:4)

¿Wedi ca a wa juwabä, Tablalewä a lä cui, tablano cäcö lä cui?

Inaja tä cublaliyoma:

Suwä, Yai bada tä buji moyawe lä culenaja, ya buji moyaweobä, a buji jole ja cunö a Jimojimo ja dälänö a waa showalema. Öjö täjä, cama bää jeyalobö ija a cai jibäquema, a cai waa showalema. (Génesis 3:6)

¡Suwänö a owalema, walonö a cai owalema!

Omawänö Eva a ja mölamalönö a Jimojimo walema. Adan a mölanomi. Je ou anö, tä lä buji wei tä yailema. Yai bada tänö a lä wasi no wei tä tama.

Tablalewä a macui, a wano bejedi yubou ja maojenö. Omawä ija cäcöbö juu dicooma.

Cäjä bämäcö jööbö Adan, Eva cäcöbö yacläläyoma.

JILAMODIMA 14

No JA ÖJÖBÖLONÖ, CÄCÖBÖ QUILILAYOMA

A dan camiyä bämacö jööbö a jimama. Öjö ija, Yai bada tänö jimojimo, dodijidawä walidiwä noöjöbö a mamodima a waö wasima. Adannö a lä wale no wei tämö jalu ja cäcöbö shilo no ja öjöbölönö cäcöbö quilia showalayoma tä lä yaiböle no wei tänö..

Öjö täjä cäcöbö mamo ja caloblalunö, cäcöbö shilo no öjöbölayoma. Yaa Jena bää diyäblabölema cäcöbö jaloobä. (Génesis 3:7)

Bä shilo no ja öjöbölönö cäcöbö quilia showalayoma. Cäcöbö shami no öjöbölayoma.

Walidiwä tänö, quilimamodima tä bädamalema.

Yai bada ta a joyaböö showao mao je täjä, Adan, Eva cäcöbö buji doblaoma. Cama cäcöbö ija quili e tä cuo nomi. (Génesis 2:25) Tablalewä tä cai nojimaö je balojoma.

Walidiwä no öjöbööma modima ji jamö a jimojimo lä owale no wejei täjä cäcöbö quilia showalayoma.

Cäcöbö ma doblao no wei, cäcöbö quililayoma.

Cäcöbö shilo ja, yaa jenabä diyäblaböma cäcöbö jaloobä. Culenaja yaa jena bänö cäcöbö jaloobä tä cuo nomi. Walidiwä anö cäcöbö no ujudibö nomalayoma yalo, cäcöbö doblou coobä, tä cuonomi.

Tämö wäyaö täjä.

Yai bada tä juimaö coo waja jililejenö, cäcöbö quililayoma. Cäcöbö shilooma yalo, cama ija bää dablamou buijio nomi, a wa joyabölema yalo.

¿Wedinaja cäcöbö nowa niya taö?

¿Wedinaja Yai bada tä ija cäcöbö cudobä?

JILAMODIMA 15

No UJUDIBÖ NOMAWÄ

A dan, Eva sho, Yai bada a wa joyaböö showao mao je täjä, cama ija cäcöbö buji doblao cai nojimoma.

Jei täjä cäcöbö quili.

Weyade tä si ajidou täjä, Adan, Eva, sho, jicali jamö Yai bada tä juimaö ja jililenö, cäcöbö quilili jitäquema. (Génesis 3:8)

Ijlunö bä jöö bä wa juwaimi täjä, a quilili jitäo lä weinaja, Tablalewä ija, Adan, Eva cäcöbö quilili jitäquema.

Yai bada tänö a nacama, Adan, ¿Wedi jamö cäwa?

Adan e cuma. "Jicali jamö bä juimaö ja jililänö, yajäkö shilo ja, yajäkö ja quilinö yajäkö jitää showaquema."

Yai badanö bä walima. "¿Wajäkö shilowä, wedi cä a cuma? ¿Ya bä waö lä wasi no wei wa waa bälema?"

"Suwä wa lä jiyono weinö, a jimojimo ja jionö, ya walei cublei." A cuu mö jeduoma.

Öjö täjä Yai badanö suwä a walima. "¿Wedi täjä inaja wa taö dicoma?"

"Olu cäcänö wale ja mölamalönö, ya walema" Suwä a cuma. (Génesis 3:9.13)

¿Wedi täja Adan, Eva sho, Yai bada tä ija cäcöbö jole jitäoma? Walidiwä tä taböma yalo. ¿Wedi täja cäcöbö jole jimayoma? Cäcöbö quilima yalo.

Adan, bä suwäbö Eva sho, Yai bada tä doblao lä culenaja cäcöbö mömou cuo showao nomi. Omawä a walidiwä lä culenaja cäcöbö cublou showalayoma.

Jawä ji wa ji boco cäblaö täjä, jena bä lä deablou wei naja, cäcöbö ma demöö showao nowei, nomaö beji tä däbölemaje.

Cäcöbö no ujudibö nomaa showalayoma. Walidiwä a tabö tänö, balimiblamamodima tä daböquejälöma.

Cäcöbö demöö showaoma, cäcöbö lä badashibö aö wei, tä däbölemaje. Walidiwä bänö bämäkö nomaö.

¿Wedi tänö nomaö tä bädaliyoma?

Walidiwä tänö.

JILAMODIMA 16

WALIDIWÄ CÄ TÄ

Jaba, Yai bada tä sho walo a noji tayoma. Yanöcwä, buji doblao a bälöama. Culenaja, Yai bada tä a joyalema.

Adan, Eva sho, bä walidiwä lä tano wejei täjä, Yai bada tänö tä nia lä walidiblou wei tä a wää showaquema.

Suwä ija a wa jama:

"Ninimou anö, ijilujä wa bä queblaöwä, jeyalojänö wa nosiyemaö no shaliaöwä, wa wa juwaö wä." (Genesis 3:16)

Tä walidiblou jaöomao täjä, bä jeyalobönö Eva a nowamama, a nojimaö dodijioma. Culenaja tä ja walidiblalunö cäcöbö buji doblao cai bälöo mlalayoma.

Öjö täjä, Adan ija Yai bada a wa jaö showaoma.

"... tä uliji walidiblouwä. Wa ojodemou je ja balojoonö, wa nii waowä. Bluca mösöcö bä cauuwä, cau cau bluca bä jaö wä, wa demöö showao täjä waqueje no bleyaö anö, wa bä nii waowä. Cajä mashita cäwa, mashita wa cublou coowä." A cuma. (Genesis 3:17-19)

Tä ja walidiblalunö Adan, Eva sho, bita a bada jamö cäcöbö badamou mlalayoma. Uliji jamö, mösöcö, nini, buji aji, jalili, nomaö, bä bädou showalayoma.

Bämacö no bleaö. ¿Yai bada tä lä cuno weinaja tä cubloma, Yai bada tänö jaba mösöcö bä jamaö bujima lä cä? ¿Suwä a ja ninimonö ijilu bä tablaö wä, a cuma lä cä? ¿Cama a lä culenaja cäcöbö lä tablaleno wei, cäcöbö ja walobadalönö cäcöbö nomabä, a cuma lä cä? ¡Ma! Inaja Yai bada tä cunomi. Walonö walidiwä tä tama yalo, bita a bada walidiblou showalayoma.

Walonö walidiwä a jaba täma yalo, nomaö beji tä bädaliyoma. Walidiwä tänö nomaö tä cublaliyoma.

Nomaö, mladou cä tä, tres walidiwä no quilijiwä bä cuwa.

1. No ujudibö nomaö: Yai bada sho noji tayou tä mlalayoma.
2. Bei sibo nomaö: No ujudibö, bei buji, bei bamacö nomawä ija, cäcöbö blajalayoma.
3. Balimi nomaö: Bei sibo, buji shi wali, nobolebö. Yai bada tänö shobali wacä⁸ jamö bä joyaö shi wali.

Adan, walidiwä bä ija a jucäo aiyobä, etä cuo nomi.

¿Ai tä noji möljabobä, tä cuo showaoma?

JILAMODIMA 17

TÄ A JANO LÄ WÄYÄNO WEI

Omawä a wadinö cäcöbö tomölema. Culenaja Yai bada tänö cäcöbö nia lä jucääö wei tä daö waiquioma. Yai Badanö tä nowa bluca lä dodijii tä niya jibäma macui, yanomamö bänö, jecula bänö macui, tä danomije.

Omawänö yanomamö cäcöbö lä yaclämale no wei, tämö jalu ja, Yai bada tä nö olu cäcö nowa tama.

“Inaja wa tama yalo, yalo bä je dole ja wa walidiblou wä! Bei wa macasi jamö wa jölölou wä. Öjö tämö jalu bluca jamö, mashita wa bä nia waö.”

(Génesis 3:14)

Yai bada tänö olu cäcä tablaö täjä, bei mamicö cuoma. Culenaja Omawä olu cäcä ija a ja lucälönö, yanomamö bä yaclämalema yalo, Yai bada tänö cäcö olu walidiblamaö showalayoma, bei cäcö macasinö cäcö jölölobä a cublaliyoma. Yai bada tänö yanomamö bä nowa taö showaoma. Satanas mölamalewä cä a waja lä cule, obi suwä nodiwänö, cäcö je badiquiblaö wä. (Apocalipsis 12:9)

Omawä a nowa tama, olu cäcö ija a lä lucälayo nowei,

Suwä sho wajäcö noji waliboyou wä, suwä cama e nodiwanö obi wa je badiquiblaö wä, culenaja cajänö bei cä wa mamicö duyäö wä. (Génesis 3:15)

Ai bä a wäyäö jaöö mao täjä, jei tä a wäyäö bälöoma, Yai bada tänö, bä jucääbabä bä nia bluca lä taö wei, bä dablamaö siijeo nomi, Omawä cama jecula e bä sho tä daö mao beje. Yai bada tänö tä a jitäboma.

Yai bada tänö Jucäalewä a nia shimaö waja wäyäma, Jucäalewä yanomamö bä nöö e cuo wä, culenaja bä jöö yanomamö a cuo maicätä. Mesias, Yaiyanö tä jimaö. Omawänö, Mesias bei cä mamicö duyäö wä, culenaja, cama Yaiyanonö, bei cä je badiquiblaö wä.

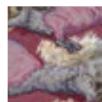
¿Wedi tä jimmama? Obi bä nia wawäma jälöma. Culenaja, Adan, Eva ija noji möljabobä tä a cai wäquema.

Tä no ja dedelonö, wawäyälewä ainö tä a nia onimama.

Mididi tä jamö bä lä juu wei, tä shii jila jawä dablaö weje. Moco comi lä showai a ja shibänalänö, ijilu walo a queblaö wä. Emanuel a waja jilamou wä. ‘Camiyä bämacö ija, Yai bada tä bälöa cule.’ Tä jimaö. (Isaias 9:1;7:14)

Yai bada tänö cama e bä nia jucääö,⁹ ¿Culenaja, wedinaja cä e tä nowa nia cuoma?

JILAMODIMA 18

WALIDIWÄ BÄ BEJI, NO OWÄ A LÄBLAMALEMA

¿A dan, Eva sho, jimo jimo a waö je lä yadio no wei täjä? ¿Wedi tä tamaje?
Yaa jenabä diyäblalema.

¿Yaa jena bänö cäcöbö doblou cooma? ¡Ma! Cama cäcöbö mayonö, cäcöbö quili jebalojoma. Yai bada tä ija bä cadejeb lou coo beji tä cuo nomi.

Yai bada tänö cama cäcöbö beji, ai tä tama.

Yai bada tänö yalo sicönö didio modima sibä ja tablalönö, walo cama bä suwäbö sho, cäcöbö didiquema. (Génesis 3:21)

¿Wedinö, jaba yalo oveja a ja läblamacönö, a shäblalema? Yai Bada tänö.

Yai bada tänö oveja a ja shablalönö sicö ja yoblalönö, Adan, Eva sho cäcöbö didiquema. Öjö tänö, Yai bada tänö tä nia lä taö wei, tä no owä jimama.

Awei jei tres tä bä a ja bämacö buji da daeo.

Justicia. Tä nowa lä cule: Oveja bä nomawä da möje. ¿Wedi täja Yai bada tänö bä shäblalema? Adan, Eva sho, cäcöbö noji asiblamamobä. Walidiwä bänö cäcöbö nomaö beji tä ma cuonowei. Öjö justicia tä jimaö.

Misericordia. Noji asiblaö: Cäcöbö da möö. ¿Yai bada tänö cäcöbö shäblalema? ¡Ma! Yai bada tänö oveja a läblamalema. Cäcöbö nomaö beji täma cuo no wei, Yai bada tänö cäcöbö noji asiblalema. Öjö misericordia tä jimaö.

Gracias. Iminomaija dobämou: Adan, Eva sho, cäcöbö wadodabösi da möö. ¿Inaja walidiwä talewä bä mamou beji tä cuoma lä cä? Ma, Yai bada tä noji dodijiwä ja, oveja a ja shablalönö, sicö ja yoblalönö cäcöbö didiquema. Öjö gracias tä jimaö.

Doblao dodijiwä, öjö cäcöbö beji, Yai bada tänö tä tama yalo, Adan, Eva sho cäcöbö buji doblao cooma.

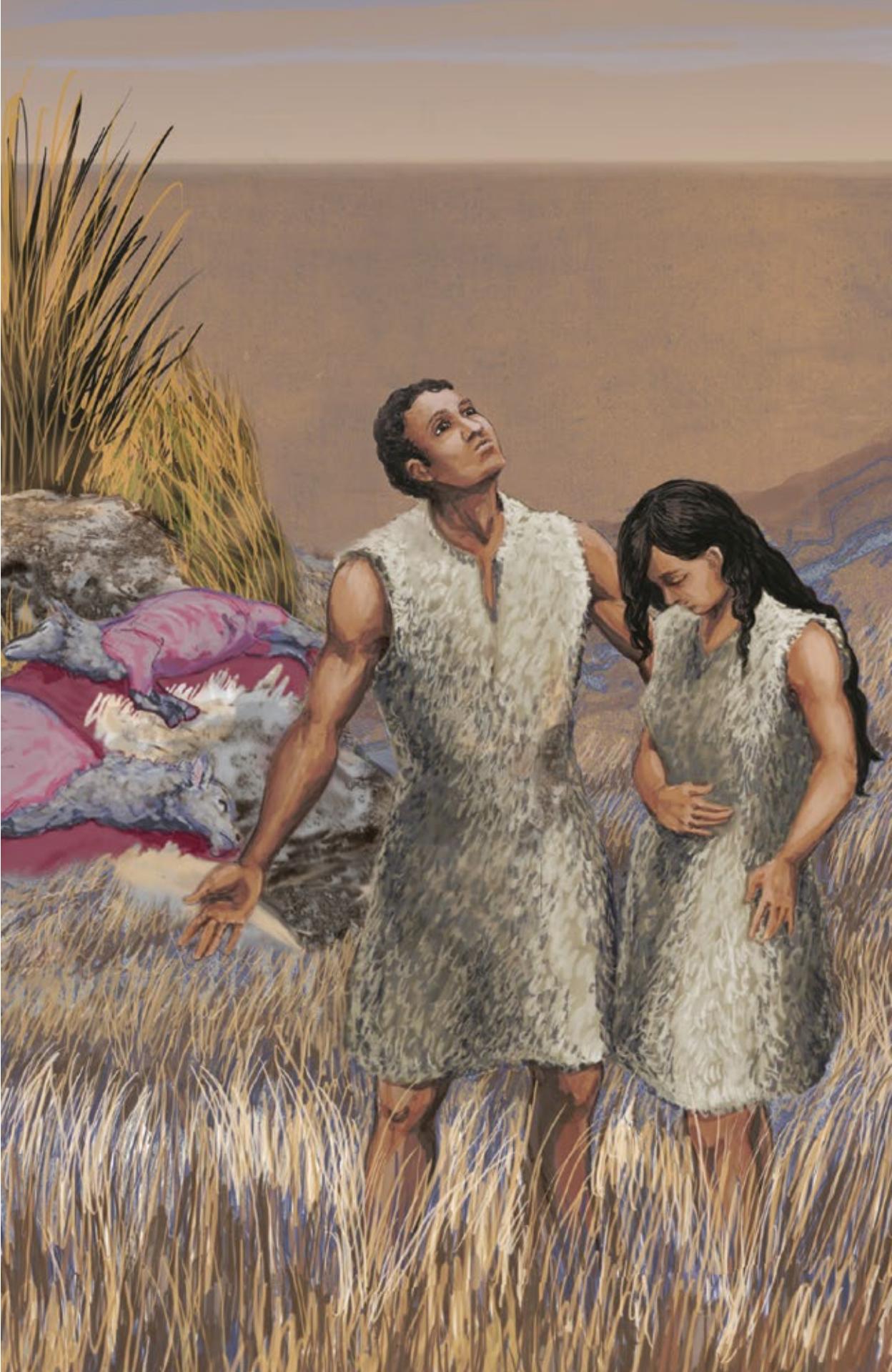
Adan, Eva cäcöbö nomaö beji tä ma cuo no wei, oveja mojodi bä nomaa lälayoma.

Yalo sicönö cäcöbö shilo jitäquema, cäcöbö shilo nomi yalo, Yai bada tä ija cäcöbö quili mladaliyoma.

Tä no ja dedelänö, wawäyälewänö tä onimama.

Iba Yai bada tä ija ya buji doblao, camanö nowamamodima sicö ja wale didiquema, cama e dodijidawänö wale jaloblalema. (Isaias 61:10)

Yami, Yai bada tänö walidiwä talewä bä jucääö.

JILAMODIMA 19

YASHUNO

Yai bada tänö angel walidiwä bä bluca joyalema. Öjö no ujudibö bä lä cui, shii jiläjawä jamö bä cuo waiquioma yalo, bä noji asiblamamobä, tä cuo coo nomi. Culenaja, Cama a wano bejedi lä yubou wejei, yanomamö bä noji asiblabä tä cuo jeyadioma.

Culenaja, inaja bädawä walidiwä tä mai. Omawä cama jecula ebä sho, bä lä joyamo no weinaja, uliji doblao jamö cäcöbö bälöö jeyadiyobä tä cuo nomi.

Bä ja yashulönö, jicali jamö, ángel lojote bä lämaquema. Sibala namo mö jeduduwä wacä bada wauwauwä yalejebouje. Balimiblamamodima ji nowamabä.

(Génesis 3:24)

Jicali a móntalö jamö, Balimiblamamodima ji lä cui, cadejewä bänö bädawä miji bä owabä tä cuoma. Adan, Eva sho, cäcöbö ja walidiblalunö, cäcöbö nia walobada nomama.

Bämacö Tablalewä a cadejewä, a au, a bejedimou, Bada cätä dodijiwä. A nasimou daomi yalo, a lä cuno wei tä niya bejediblaö. Walidiwä talewä bä nia nomaö. Bä lä demömabou wei tä ija, cäcöbö blajalayoma yalo.

Ai yanomamö bä buji jole cuu, Yai boda tänö lä cui, boda tänö lä yalo, cama a lä cuu wei tä niya shomiblaö bädado, bä buji jole cuu. Öjö macui, Yai boda, boda a dodijiwä yalo, cama awa shomiblou daomi.

Omawänö, Eva ija, Yai boda tänö lä cuno wei, "wa nomalö." A lä cunowei, a bejedimou maicätä, a buji tamama. Culenaja, Yai boda, cama a boda yalo, awa shomiblou daomi.

Yai Bada cätä, Cama bämä a wano bejedi yubou dao.

Cajä wa lä cui, Wa tänö nowa lä tabou wei, wa lä bejedimou wei, showadi cäwa. Wa lä nojimou wei, wa tänö lä nojiasiblaö wei, cajänö wa bä ajedebou.

(Salmos 89:14)

Bämacö da wali. ¿Omawänö, Yanomamö bänö wedi cätä taö dao je, Yai boda tänö tänö lä taö dao lä mai?

Inaja Yai boda cä tänö cuu:

Ya lä cuu wei ya tänö nowa cuwamiblaö maicätä. Ya bä oni lä taque no wei, ai ya tänö jajöblaö maicätä. Ya nasimou daomi.

(Salmos 89:34-35)

Yai boda awa lä jaö wei, cama e tänö jawäö maicätä.

JILAMODIMA 20

IJILU JABA CÄCÖBÖ

Jicali a sibojamö tä liyäjöö showaoma, culenaja, a uliji walidia jälöma. Tä uliji mösöcöböblaliyoma. Jalili bluca nashomi bää cai bädaliyoma. Yalo bää ma cui, bää nojiyo coo nomi. Nii dääö tä cai jijublaliyoma. Adam, Eva sho cäcöbö nobleao anö cäcöbö iyama.

Owäowä cäcöbö yanöcöö jeyadiyoma.

Adánnö bää suwäbö ija a ja tanö, e shibänalayoma. Ijilu a tablalema. Caín a waja jilaquema. "Iba walo ya wai tablalema. Yai bada tänö yale dobälema."

(Génesis 4:1)

Jaba, ijilu, Evanö, Caín a waja jilaquema, Cain wa cuu ja, Iba, wa cuu. Jei Jucäalewä, Yai bada tänö awaja lä wäyänowei cää a jatowä. A buji cuma. Culenaja, a yawäö täjä, a jeyadiwä, beji taolewä a no öjöbölema. Bää jöö cäcöbö owää quidolema.

Ai ijilu a queblaö colayoma, Evanö Abel a waja jilaquema. Nowacuami, tä jimaö. Culenaja tä wawäbloma, Yai bada tänö Jucäalewä a waja lä wäyä no wei, cama cäcöbö ija, jucäalewä, a cublou maicätä.

Yai bada tä cadejewä owäbou majei, bää ijilubö bänö, Adan, Eva, cäcöbö walidiwä owää bädalemaje.

Adannö ... bluca ijilu bää taquema, walo, suwä e bää cuoma ... culenaja cama a owää a tajiyalemaje.

(Génesis 5:4,3)

Wa tä möö cule. ¿Caínnö bää joshe ija jimo jimo a lä jucää bole? Bää jöö, bää nöö cäcöbö jeyadiwä owämaö. Jimo jimo a waö je lä yadio no wejeinaja, a cuaö. Walidiwä tänö Adan bää ijilubö bää walidiblaliyoma.

Walo molinö walidiwä a jabä tama yalo, yanomamö bänö, walidiwä bää taöje. Walidiwä bää taöje yalo, yanomamö bää bluca nomaö. (Romanos 5:12)

Africa jamö ina bää cuu, Tolobo bää ijilubö, showadi, dishilewä cäbä wai.

Arabe bää li cuu: Sapai bää ijilubö, calälewä cäbä.

Culenaja cajä bämäco jööbönö jaba walidiwä bää tamaje yalo, jawä jii ji boco cäblano bää cubloma. Cäblano wa ji boco möö täjä, ji boco mömou dea lä culenaja, Adan nodiwä bää bluca walidibloma.

Wawäyälewä Davidnö tä a onimama.

Walidiwä talewä ya cuo waiquiyoma. Nayä bei nosicö jamö wale didibou täjä walidiwä talewä ya cuo showadaoma.

(Salmos 51:5)

Jei bää ma tä a jilii moji, culenaja tä a bejedi.

JILAMODIMA 21

WALIDIWÄ TALEWÄ BÄNÖ A WA JA DOBLAO TÄÖ JE

A dan, Eva cäcöbö balalayoma. Culenaja, Yai bada tä anö cäcöbö lä cuo balöö no wei bä wa ja yublaö.

Abel, oveja nowamalewä a cuoma, Cain jicalimolewä a li cuoma. (Génesis 4:2)

Cain, Abel sho ojodamolewä cäcöbö cuoma. Tablalewä a no öjöböbomaje. Yai bada tä ajedemabou bujimaje. Culenaja cäcöbö walidiwä talewä cuo quidooma.

Cäcöbö walidiwä queblou bädao nomi, walidiwä talewä cäcöbö cuoma. Cäcöbö buji walidiwä daeoma, cäcöbö a walidiwä shilo jama. Yai bada tä nojimou owäbo nomije. Öjö, Yai bada tänö, walidiwä tä jimaö.

Yanomamö bämäconö walidiwä bämä bä taö yalo, Yai bada tä doblao lä culenaja, bämäco cuvämi. (Romanos 3:23)

¿Culenaja, cäcöbö doblou coobä, Yai bada tänö Caín, Abel, cäcöbö noji asiblabä e tä cuo jeyadiyoma? Awei, culenaja tä no nia blucao dodijio.

Iyä bä jaö mai ja, walidiwä bä mladou maicätä. (Hebreos 9:22)

Jedu jamö a lä bälöladi, awa joyabölema yalo, walidiwä talewä wa nia nomaö, a lä cunowei, e tä bejediblobä, nomaö e tä läoma. Inaja cudenö, walidiwä talewä nomaö mai ja, nojiasiblaö tä cuami. Yai bada tänö yalo iyäbä läblamaö bujima, bä noji asiblamobä.

Oveja ocalo, jalili mai, dusi mai, shami mai. Demö, au a cuoba. Cadejewä dodijiwä a wai oveja cuobä.

Oveja bä ja shäblajenö, iyä bä ja läblamajenö, bä ishimamaje. Walidiwä talewä a beji, a läblamalema.

Yai bada tä dobäbögä, cäcöbö waloquema. Culenaja, molinö dobäö beji dodijidawä tä taboma. Caínö jicali jamö bä bluca lä diyano wei. Yai bada tä ija bä bluca dodoboma. Culenaja, Abelnö Yai bada tä ija cama oveja liyäjäwä dodijiwä e li dodoboma. Oveja jaba queblano a dodoquema.

(Génesis 4:3-4)

¿ Yai bada tänö wedi ishimamodima e tä yai dääbä?

JILAMODIMA 22

WALIDIWÄ BÄ BEJI BÄLÄ DODOBONO WEJEI

Cäcöbö da möö. Yai bada tä ijämö bä nia lä ishmaö wejei, ishimamodima bä da möö.

Yai Bada Tä ija dodoaoë beji, maamabä yododamamaje. Nomaö beji tä cuoma. Öjamö yalo bä shäblamaje. Yai bada tä ija walonö bä dodoboma, öja cowa wacä jamö bä bluca ishimamaje.

Yai bada tänö walidwä bä noji walibou, culenaja, noji asiblalewä cää. ¿Wedi naja tä bejediblobä? ¿Walidiwä talewä wa bä joyaö maija, walidiwä wa bä joyaö dao?

Cain, Abel cäcöbö lä cuono wei, tänö ja dedelönö, Moises ija, Yai bada tä a jama:

Jödödöwä demö demö, tablano tä bä iyä bä cuwa. Camiyanö, cajä wamacö ija ya bä jibäama, wamacö noji bäyäo bä. Iyä iyä wamabä bluca dodobobä.

(Levítico 17:11)

A lä dodobole a yalo ija, bei je ja, imöcö ja maqueonö “tä dodijidawä” ya e tä noji tabouwä. Cama ya e tä nowa mladamabä.

(Levítico 1:4)

¿Wedi täja yalo iyä bä jamamaje? No owä tä cuoma. Walidiwä bä bluca mladamabä, wa noji asiblamobä. Yai Bada tä a lä janowei, dusi mai, jalili mai, oveja, chivo, toro, paloma, öjö bä iyä bänö äjä walidiwä bä bateliblouwä. Culenaja tä jeläjolocoladija, Yai bada camanö, walidiwä bä yai nia lä mladamaö dodijiowei wei täjä, bä ijilubä a nia läblamama, bei iyä bänö, walidiwä bä yai noa mladamabä.

Cainnö Yai bada tä ija tä lä dodobole tä da möö. Cama e jicali jamö jimo jimo dodijiwä bä ma jibäbole, öjö bänö cama walidiwä bä joyaö beji e tä cuami. Iyä iyä bä cuonomi yalo, walidiwä bä mladamaö dao nomi.

Abel bäma etä da möö: Tä mömou buji aji. ¿Wedi täja? Yalo a wai nia nomaö. Yalo je ja, Yai bada awa no bejedi yubou yalo, imocö maquea. Yai bada tänö yalo a wai ija Abel walidiwä bä jibäquema. Abel, walidiwä bänö a nomaö beji e tä cuoma macui, Yai bada tänö walidiwä batelimabä beji, no owä tä lämaquema.

Jödödöwä walidiwä talewä bä nomamabä tä cuoma, culenaja cama noji asiblalewä a yalo, cordero ocalo a wai yai nomamalema. Yai bada tänö öjö walidiwä bä beji bä lä dodobou wei tä a jilaquema. (Levítico 6:25)

Abelnö tä lä dodobono wei tänö, Yai Bada tänö a noji asiblalema. A nomaö shii walii maobä.

Culenaja, ¿Wedinaja Caín ija tä li cuoma?

JILAMODIMA 23

DÄANO, WAINO

¿Cain wa e möö cule? ¿Wedi cä etäbä maquea cule? Cama nii. ¿Abel e ja wedi cä etä maquea cule? Yalo iyäbä, bei ishibä maquea cule.

¿Wedinaja Yai bada tä buji cuma, tä lä tanowei tä beji?

Yai bada tänö, Abelnö tä lä dodobo no wei, tä ja mönö, tä dodijidawä wa ja tama, culenaja Caínkö bä lä dodobono wei, e bä wailema. (Génesis 4:4-5)

Bäma tä daimi, wedinaja Yai bada tänö öjö căcöbönö tä lä dodobonowejei¹⁰ tä möö taablama. Cama e tä anö tä shilo jimaö.

Abelnö Yai bada tä ano bejedi ja yubonö, Yai bada tä ija oveja a dodoquema. Cainkö awano bejedi yubou nomi. Abelnö Yai bada tä a juwama yalo, Abel a waja dodijidawä tama. (Hebreos 11:4)

Abelnö Yai bada tä ano bejedi yuboma yalo, a noji asiblamolayoma. Yai badanö a waja dodijidawä tama.

Abelnö cordero, iyä bä ja jamalönö a shäblalema. Cama beji a läbloma, walidiwä bä lä tanowei, Yai bada tänö öjö a yalo ocalo ija e bä taquema, a noji asiblamobä. ¿Wedi täjä Yai bada tänö Abel e waja dodijidawä tama? Camanö Jucäalewä a nia lä waloo wei ano owä tama yalo.

Abelnö, Yai Bada tä ano bejedi yuboma yalo, a buji doblao dodijiyoma. Obi ya nomalayou macui, Yai bada tä ija ya cuo shiwaliwä, tä dama. Yai bada ija camanö yalo ocalo a lä dodobonowi anö, Yai Bada tänö cama Abel walidiwä bä no bushölö tabou mladaliyoma.

Caín, Yai bada tä ija a waloquema, culenaja camanö a taö buji lä doblao wei a taö bädäoma. Cain, jolemoshi a Yai bada tämoma. Yai bada tä sho a noji tayonomi. Walidiwä tä bänö a buji mididiyoma, camanö Yai bada tä ano bejedi yubo nomi yalo, nomaö shiwalii beji a cuo showaoma. Cama noji e cublonomi.

Inaja ai bä jole cuu: "Caín jicalimolewä a cuoma yalo, täbä lä tabonowi, täbä dodoquema." Culenaja, Yai bada tänö bä lä dodobo no wei bä bujinomi. Wedi täjä Abel e cordero ja, Yai bada awa no bejedi yubou jimaö ja, imööcö maqueo naleo nomi.

¿Wedinaja Caín a nia cuwaaö?

¿Cama ishimamodima yai a niya dodobou läcä?

JILAMODIMA 24

A JABA LÄ SHÄBLALE NO WEI

Caín, Yai badanö e tä wailema. Culenaja, a Caín bujii showaoma. A buji jaducäblamaö buji doblaoma.

¿Wa buji lä jaducäblou wei wedi tä jimaö?

Ai bää ija wa niya juu ja, bei yoca jamö wa jujälö täjä, wa baa ja jaloicujälönö, wa lä juimadi, wa tä no ja öjöböläönö, jei shomi cä yoca, wa buji ja cudalunö, wa je nia dadou. Wa nia juu jeyadiyomi. Ai yoca jamö, wa nia waloo coo. Öjö tä lä cui buji jaducäblou tä a cuwa.

Buji jaducäblou, wa buji lä shomiblou wei. Walidiwä bää ja wa buji ja lädalunö wa buji niya yai wasiyo. Yai bada tä ija wa buji cuo anö wa quilii mladou. Yai bada tänö äjä walidiwä bää nowa mladamalema malä cui.

Yai bada tänö Caín a buji jaducäblamaö bujima. Tä lä taö wei, tä dölaabä. A tamaö lä buji wei, tä yai tabä.

Yai bada awanö Caín a jushudaliyoma, a mishi leiyoma.

Caín a walima, ¿Wedi täja wa jushuo? ¿Wedi täja wa mishi leiya cule? Wale a juwaö ja, bää noji asiblaö wä, wale a joyaö ja, a da moyaweicu. Wale ajuwaö ja, walidiwä wa bää waii dao, culenaja wale ajuwaimi ja, wa beji cuwami.

(Génesis 4:5-7)

Caín cama a doblao jimöoma yalo, a buji jaducäblonomi, Bää oshe Abel ija a jushuo jebalojooma. A buji yanöcödobä beji, tä noji daeyama.

Caín bää oshe Abel ija awa jama, "Bei bädäcö da juwadalo," e cuma. Öjamö bää cuo dayou täjä, Caínnö bää oshe Abel a nabä ja queicunö, a shäblalema.

Yai badanö a walima "¿Caín, wedi jamö oshejä Abel cää?"

Cui, camiyä ija "¿Camiyänö osheyä ya nowamabä lä ya?"

Yai bada tä cuma: "¿Wedi cä wa tä taö cuje? Bita jamö, oshejä iyä bää noji laamobole."

(Génesis 4:8-10)

Bei a no bolebö Yai bada tä ijämö a cuo waiquiyoma, culenaja bei sicö lä cui mashita a cublou colayoma. Obi Yai bada tänö sicö nia balimiblaö.

Caín ija, a buij jaducäblo bää beji e tä jibääö cooma, culenaja camanö e tä lä jibä no wei tä wailema.

Yai bada tänö, Caín a blajaa showamalema.

(Génesis 4:16)

Doblao jimöö, buji walidiwä anö, motoca a lä jaö wei jamö, Caín a juwa showalayojälöma, öjamö a shabonomoma. Caín nodiwä bänö jaba dodijiwä sibala sibä tamaje, amowa jibä cai tamaje.

Caín nodiwa bää buji jaducäo dodijioma, culenaja, Yai bada tä danomije.

JILAMODIMA 25

A NODAOMA A MODALAYOMA

Tä no ja dedelonö, Adan nodiwä bänö walidiwä bä taö balamaje.
Yanomamö bä beji, Yai bada tä buji ajima.

Bita a bada jamö yanomamö bänö walidiwä bä shilo taöje ... Showadi
walidiwä bä shilo noji daeamaje. (Génesis 6:5)

Culenaja Noenö, Yai bada tä noji mölajaboma.

Noé ija, Yai Bada tä buji doblao jebalojooma.

Yai badanö, Noé a nowa tama: "Jei täjä yanomamö ya bä no nia watäö.
Walidiwä bä taö no ja jushuajenö, mashita a bada no quilijiwä dodijiwä.
Canawa bada jebalojowä a da tablalö. Bluca didiomodima bä bluca caí da
tablalö, mani bänö jushomi jamö, sibo jamö cai, a da jölöcöblalö.

(Génesis 6:8,13-14)

Öjö a bada canawa lä cuo no wei, a bada jushomi ösöö dodijiyoma, a bada
jushomi blaucuo dodijiyoma. Jödödöwä nashomi yalo bä bluca didiyobä. Yai
Bada tä ija, dodoxö beji, bä yalo lä cui, 7 walo, 7 suwä bä cai didiyoma. Moli
bei yoca bada cuoma.

Noé, cama ebä sho, bä bluca ojodemou no tedeama. Yanomamö bä ija
Noe a wajama. "Cajä wamacö ija Yai bada tä nia waitelimou." Noé ano
waiblaö tajiyaomaje.

Yacumö a bada waicamje, Noé e bänö nii bä bluca didiquemaje. Yai bada tänö
yalo bluca bä lä jölö lou wei, bä lä joleaö wei, bä lä yäo wei, bä walomaquema.
Canawa a jamö Noénö bä lucää showamalema.

Noénö cama ebä cai lucäläyoma. ¿Mija ai läbä jelua nalequema?
Ma. Yacumö, Yai bada tänö bei yoca bada cajuquema. Tämö bada
luwäblou showalayoma.

Mashita cojomo jamö mau u bä ja jomoblalunö, u bä jalayoma. Jedu misi ja
cacablalunö, cuarenta mö jalu, cuarenta mididi maa a bada quei dodijiyoma.
(Génesis 7:11-12)

Yai bada tänö tä uliji matasi waiblamaö dodijilayoma. Culenaja Noe, cama e
bä sho, bä jeluoma. Ai bänö täa jili quido ja maojenö, bä no watäläyoma.

Jödödöwä a uliji jamö, mau ubä lä oquimono wei tä damou.

Yai bada noji asiblalewä, no daolewä cä a cai, culenaja walidiwä bä
noji walibou.

JILAMODIMA 26

DUDE TÄ CUBLOU COWA

¿W edinaja Noe, cama ebä, yalo bä bluca sho bä cuwama, canawa a báda jushomijamö? Yai Bada tä ija bá noji asiblamolayoma.

Yai Bada tänö Noe, cama ebä sho, yalo bá bluca cai lä didio no wei bá noji mojodubonomi. Wadoli, bita jamö a ja yalänö, mau u bá obisi mlalayoma.
(Genisis 8:1)

Turkia tä uliji jamö, Ararat macö jamö, canawa a báda maqueque dayoma.

Noenö joledo a wai shimôlema, uliji a jashidiwä bomabä. Jaba cama a wai waloo coa bädäquema. Ai täjä cowä, a wai shimöa colema, olivo jena wai ducu weibema. Tä waisibö no ja dedelönö, a shimö a colema. Öjö täjä a wai waloo coda nomi. Tä uliji jashidiwä Noenö tä dama. U lä oquimolayonowei täjä, moli ijinama tä jayuquema.

¿Noe cama ebä sho, yalo bá bluca sho, canawa a jamö, bá ja itolönö, wedi tä tamaje?

Noenö maa ma bá ja yododomacönö yalo auau, yoobisi auau, bá ja yailänö, bá ishimalema. Bei bá lii dodijidawä ja, Yai báda tä buji doblaoma.
(Genisis 8:20-21)

Yanomamö ya bá noji asiblaö wä. Culenaja, walidiwä talewä bá beji, nomaö tä lä a showaa. Tä lä a showaa yalo, Noenö, yalo bá wai ja maquecönö, iyä bá löblamalema, bá ishimalema. Jucäalewä a niya lä waloo wei, a no owä cuoma. Öjö Jucälewänö walidiwä bá yai nia mladamama.

Noe ija, cama ebä ija cai, Yai báda tä nosiyemoma.

Äja ijilujä bá bluca da taje. A uliji da jishiquiblamalije. (Genesis 9:1)

Mau ubänö bita ya waliyaö coo maicätä A cuma.

Ijilashi bá jamö, iba jedu ya căcö shii taquema. Ya waja lä wäyäö wei, öjö căcönö tä jimaö wä ... Obi macui mau unö, jei bita ya waliyaö coo maicätä.
(Genesis 9:13, 15)

Yai báda tä lä cunowei báma tä noji jaducäbobä. Tä mö ma luwääö täjä, cama jedu bá ma e shii liyajäwä ja mönö, quili mai, bämäcö cuobä.

Jedu căcö shiinö, bämalecö moyawemaö. Bämalecö no bleama bá, bämalecö nowamabä, Yai báda tä nasimou daomi.

Showadi.

JILAMODIMA 27

DAÖ JIMÖO ANÖ, YAJI ÖSÖWÄ A LÄ TA NOWEJEI

Doblaododijiwä tä ja, Yanomamö bää balaa ja colonö, Yai bada täa juwanomije. "Bää da balalö, uliji a bada da jishiquiblamalije," Tä ma cunowei, (Génesis 1:28;9:1) awa juwanomije. ¿Yanomamö bänö, wedi tä tamaje? Camiyä bämacö ija, inaja Yai bada täa cuu:

Öjö täjä bita a bada jamö moli cajicö tabomaje, moli cajicönö bää a wayoma.

... Sinar a bölösö jamö bää waloquema. (jei täjä, Irak tä á uliji jilabouje)
Öjamö bää nowa tayoma: "Bei mashita bää ma a ja jöcöblalönö, bää ma bää ja yablanö, bää ma bää da jijublamaö da dodijiyo.

Mashita jöcöno bänö bää yajimoma, maa ma bänö mai.

Bää nowa tayoma, "bei shabono bämä a da tabla, jedu misi jamö a ola lä waloo dayou wei, yaji ösöwä, bämä a cai da tabla. Bämacö sheleleblou bädao maobää. Yanomamö bänö bämalecö waja buji moyawe tabeje."

(Génesis 11:1-4)

Yai bada tä doblao wa ja yai taö ma jei, yaji ösöwä anö, cama bää doblao jimamou buji doblaoma. Jawä omawä a doblao jimamou buji lä doblao wei naja, bää cuaama.

Cama bänö yaji ösöwä dodijiwä a tablaö buji ja doblao jenö, a yaji taö showaomaje. "Jedu misi jamö bää ma a waloama dayobää" bää nowa tayoma. Inaja showawä jei täjä yanomamö bää jole cuu. Iba doblao tänö jedu jamö ya niya juu, bää buji jole cuu.

Inaja Yai bada tä cuma.

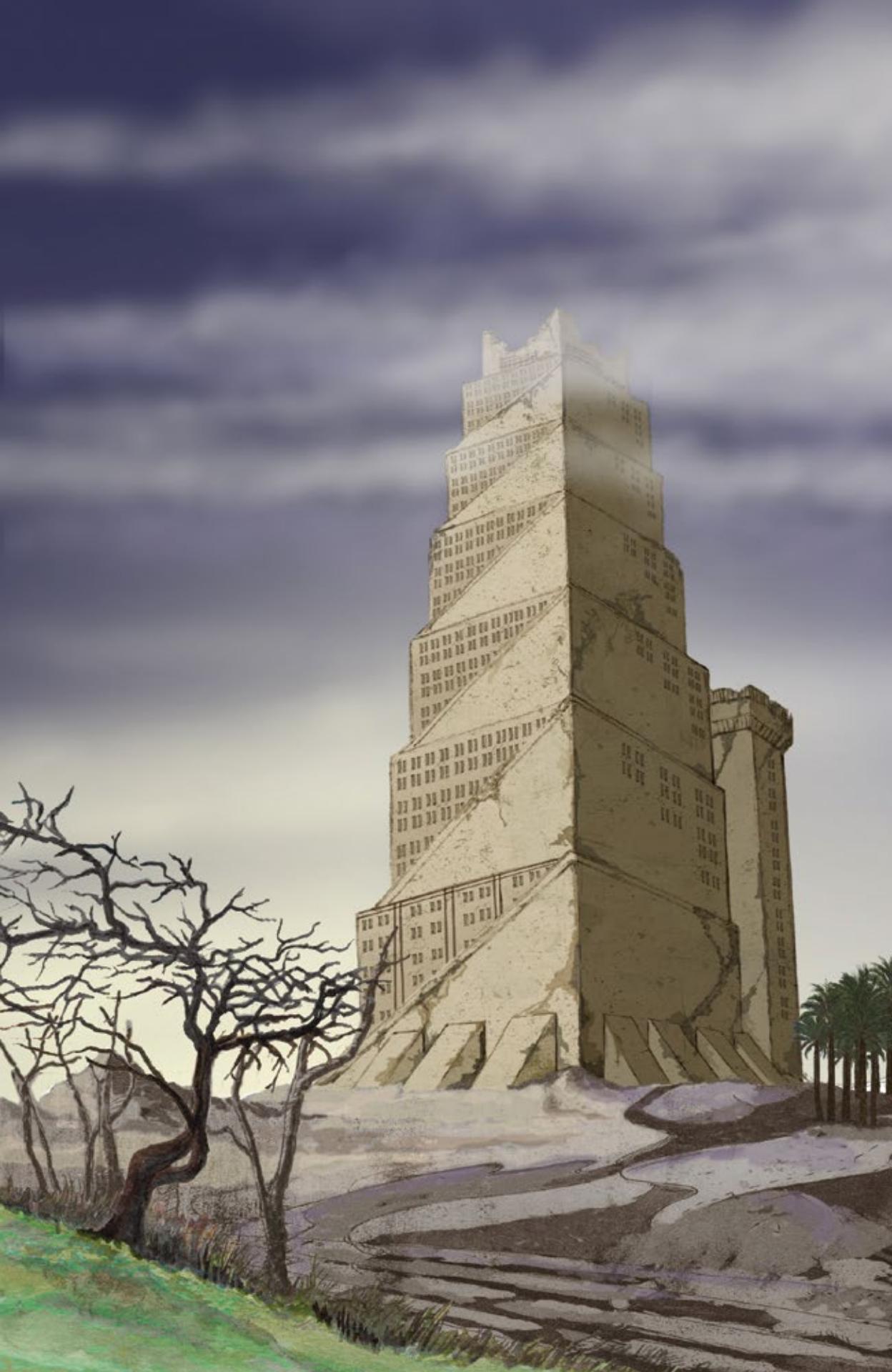
"Bei bämäco da ito, bämabää cajicö da shomibla. Bää a jiliayou maobää."

Yai badanö, bää cajicö ja shomiblalönö, uliji a bada jamö bää shelelou showaoma. Öjö täjä yaji a bada dölaquemaje. Yai bada tänö öjamö bää cajicö shomiblama yalo, Babel a waja uliji jilaquemaje. Bää a ijiliayoimi yalo, bää shedequeo showaomobodayoma.

(Génesis 11:7,9)

Bää a lä jiliayou wei bää ja cocablalönö, bää juomobodayoma. Yaji ösöwä a taö dölaquemaje. Bää a ijiliayoimi ja, mashita a bada jamö bää jublou shedecou showaoma Yai bada cama tä lä cuno weinaja.

Yanomamö bänö yaji ösöwä a taö dölaquemaje. Yai badanö tä niya lä taö wei tä cuo showaoma.

JILAMODIMA 28

YAI BADA TÄNÖ ABRAM A YAILEMA

Tä no ja dedelölönö, jawä Omawänö bä bluca juwäbou cooma tä mömou cuoma, culenaja jawä bädawä.

Cama bänö tä taö buji lä doblao wejei tä tamaje. Motoca, Belibo ija ai bä jidesheblaoma. Bä jole Yai bada tä mobä. Tablalewä a yai doblao jima nomije.

Cristo a niya lä queblou wei, jawä 1925 ijinama bä läo showaoma.

Arabia tä uliji bayäcäladija, Abram a waja lä cuono wei, a bälöama. Tabija, Yai bada tänö Abraham a waja jilaöwä. Abraham wa cuu ja, Nodiwa Yajalawä, wa cuu.

Abramnö 75 ijinama tä taboma, bä suwäbä Saranö 65 ijinama bä taboma, Ijilu a tabo nomije. Cama e bä lä cui, jeculamolewä bä cuoma. Tablalewä a waja doblao ta nomije.

Öjö täjä Abraham ija Yai bada tä a jama.

“Äjä uliji a da joyalö. Äjä mashi bä da dacäjölö. Ya uliji nia lä jimaö wei jamö wa yai jubä.

Camiyanö bä balamaöwä. Bä buji doblamabouwä. Jödödöwä tä uliji jamö wa waja blaucou jödödöwä. Wa doblao lä jimaö wejei ya bä bluca bayeliblaö wä. Wa waja walidiwä lä taö wejei ya bä no bleamaö wä. Cajä wa wajanö uliji a bada jamö yanomamö ya bä bluca bayeliblaö wä”

(Génesis 12:1-3)

Yai badanö Abraham a niya bayeliblama. Abramnö cama e uliji tabi ja jeicönö, Yai badanö a uliji niya lä jimaö wei jamö a juu ja, dodijidawä bolacabi e tä bä a wäquema.

1. Abraham nodiwa bä nia balamaö dodijiyoma.
2. Öjö nodiwa bä ijämö, jödödöwä a uliji bada jamö bä bluca nia bayeliblama.

Yai bada awa no bejedi yubou ja, a niya balamaö dodijiyoma. Cama ebä ija, awa no wäyälewä, Yai bada täa oni, Yai bada cama Jucäalewä a nia walooma.

¿Abrahamnö wedi tä tama?

Yai bada tänö a ja nacalä jälonö, Abrahamnö awano bejedi ja yubonö, a wa juwama. A jocäö täjä a nia lä juu wei jamö a daö ma mai, Yai bada tänö a shimaö ja, a juu je yadioma.

(Hebreos 11:8)

Abraham, bä suwabö sho căcöbö beji tä jijuojebalojoma, cama teli, cama mashi e bä bluca daajälö beje. Culenaja, Yai bada tänö a tamaö lä buji wei tä taböma.

Yai bada bäma awa juwaö tä jijuwä, culenaja showadi tä shilo dodijidawä balöwä.

JILAMODIMA 29

A WA LÄ WÄYÄNO WEI TÄ BEJEDIBLAÖ

Abraham, bä suwäbö sho căcöbö badashiböoma. Ijilu a tabo nomije. Culenaja Abram ija nodiwa bluca bä waja wäquema.

¿Etä no cublobimi ja, wedinaja Abraham a buji cuma?

"Yai bada tä ano bejedi yuboma yalo, bejedimolewä a waja tama, a cadejewä jimama. Yai bada tänö Abraham cama noji e waja jilama."

(Santiago 2:23, Génesis 15:6)

Adan nodiwa bä lä cuo no weinaja, Abraham walidiwä talewä a cuoma. Abel, Noe căcöbönö cama walidiwä bä bateliblabä, oveja bä lä ishimanowi naja, Abrahamnö cama e tä cai dodoquema. Yai bada awano bejedi yuboma, Yai badanö a waja cadejewä tama. Saranö awano bejedi cai yuboma yalo, a cadejewä jimama.

Culenaja wano daobä tä jijuwä.

Canan tä uliji jamö 10 ijinama bä no daoma, Yai bada tä ija bä a jaö jebalojoma, Sara a shibänaimija. Öjö täjä, Saranö Abraham ija cama ojodamolemi, Egipto teliyoma Agar a jibäquema, cama sho căcöbö cuoma. Öjö täjä a shibänalayoma. Iljilu walo a queblalema. Ismael a waja jilaquemaje.

Abrahamnö 99 ijinama, Saranö 89 ijinama bä taboböma. Yai bada tä lojote lä dodiji tä damoa colaliyoma. "Ijilu walo wa niya queblaö, Issac wawa ja nia jilaö." E cuma. Abraham ija ai tä a cai wäquema.

Ijilujä Ismael ... ya cai bayeliblaö wä ... culenaja moli ijinama tä ja mladalunö, Saranö a ijilu nia lä queblaö wei, Isaac ija iba nojimou ya tä nia tabou dodijio.

(Genesis 17:20-21)

Ijinama a ja mladalunö, Isaac a queblalema, a waja ijilu lä wäyä no wei.

Noleshi a da möö. Abraham, bä suwäbö sho căcöbö mididi mönonoa cule. Yai bada tä shi öjöde jimaböö. Ai täjä Agar bä ijilubö Ismael sho căcöbö shimolema, culenaja Yai bada tänö căcöbö cai nojimaö showaoma.

Paran tä uliji bloque jamö ijilu a yawäma. Yai bada tänö a cai nowamama. Öjamö culanö sheleca niyaö dalewä, sujilina a cublaliyoma. Bä nöönö Egipto teliyoma e ja nacalönö e dämalema.

(Génesis 21:20-21)

Yai bada tänö a ja bayeliblanö a cai balaa jebolojolayoma. Ismael nodiwa, Arabe cäbä.

Isaac bä jöö sho a bälöama, bä jöö a bayeliblama, ai täjä yalo ocalo cadejewä bä yai yama. Bä ja ishimajenö, walidiwä bä batelimamaje. Culenaja, Abrahamnö, Isaacnö, Yai bada tänö dodoamodima tä nia lä nacaö wei, tä danomije.

JILAMODIMA 30

A WABAMOU LÄ DODIJIYO NOWEI

Yai bada tänö Abraham cama bä ijilubö sho, yanonamö obi walidiwä bä ija bä nia lä jucääö wei, tä no owä niya tama. Culenaja Yai bada tänö Abraham a cai bejedimou wabaö buji doblaloma yalo, cama ija e tä no quilijiwä lä dodiji tä nia tamaö bujima.

Abrahamnö Yai bada tä ano bejedi yuboma, a cai daö dodijioma. Yai bada tä doblao tä cai dama. Culenaja, ¿Yai bada tä ano bejedi yubou jeyadiywä, tä tamaö lä buji wei, tä no ma quilijio jebalojo wei täjä?

Jei jilano inaja tä oni cuu:

Yai bada tänö Abraham a nia ja bejedimou wabanö.

“¡Abraham e cuma!”.

“Jei cä ya” e cuu mö jeduoma.

“Ijlujä Isaac a lä cui, wa lä buji lä dodijile, Moria¹¹ tä uliji jamö a cai da alujälö. Jeju ya nia jimaö, öjö a jeju ja, camiyä ija wa dodobobä. Camiyä ija, wa ishimabä.” E cuma.

Öjö tä jenaja, tämö jaluimaö täjä, Abraham a ja jocädalunö ... Caö ashö bä ja däälalönö, nosiyemano cäcöbö ja nacalönö bä ijilubö Isaac sho, Yai bada tänö a waja jeju lä väyäno wei jamö bä juwa showalayoma.

Tres möjalu bä ju jälöma, Yai bada tänö a jeju waja lä väyäno wei a blajawä dalalema. Nosiyemano bä nowa tama: Jäyäjä cäcöbö da cuwa jeicu, ijiluyä sho, Yai bada yama tä nia doblao jima dayou. Yajäcö waicou täjä, yajäcö waloo coowä.”

Abrahamnö bä ijilubö ija, caö ashocö yeji maquema, Abrahamnö cowa wacä beji cai däboma, boo si sho.

Cäcöbö yamoo jälö täjä. Bä jöö Abraham ija Isaac awa jama.“Jabe!”.

“Wedi cätä bushe,” e cuma.

“¿Jei caö ashobä, cowa bämä waca cai tabou culenaja, wedi jamö bä ma nia lä dodobou wei, yalo cä a?” e cuma

“Bushe, Yai bada camanö yalo a jibääöwä. Abraham a cuma.

Öjö täjä cäcöbö yamoa showabejälöma.

(Génesis 22:1-8)

JILAMODIMA 31

BÄ IJILUBÖ A NIA LÄ SHÄBLA NO WEI

¿**A**brahamnö bä ijilubö a cai yamoo jaöö mao täjä nosiyemano e căcöbö ija a lä cuno wei wa tä a jililema?

“Yai bada yama tä doblao jimaö da balöodu, yajäcö waicou täjä, yajäcö waloo coo wä.”

¿Wedinaja bä ijilubö a nia demö coojälöma a nia ma nomanowei, sicö niya ma ishino wei? Yai bada tä a cuu.

“Ijluyä ya shäblaö ja, Yai bada tänö demö a nia jocädamaö coo.” Abraham bei a buji cuma. (Hebreos 11:19)

Yai bada tä cuma, Isaac nodiwa bä ija, Bada tä nia cuoma, öjö a nodiwanö jucäalewä a nia queblama. Yai bada tä nasimou daomi, Abrahamnö tä dama.

Culenaja ¿wedinaja Isaac a buji cubä? Walidiwä talewä că ya, tä dama, iba bä walidiwänö ya nia nomaö tä dama. Yai bada tänö walidiwä talewä bä nojimaö tä cai dama. ¿Culenaja yalo cama beji a niya lä läblamaö wei tä danomi? A buji möaama. Isaac bä jöö ija a cuma.

“Jei caö wacä cuwa, cao ashobä cuwa, culenaja ¿wedi jamö yalo ishimaö beji că a?”

“Ishimaö beji cama Yai bada tänö oveja ocalo a jibääöwä.” Abraham a ja cunö, căcöbö jujälöma. (Génesis 22:7-8)

Tä lä cuwa a no wei bäma tä a da jili.

Yai bada tänö tä lä jimano wei jamö bä ja waloicunö, Abrahamnö maqueo modima täcö cobebalema, caö ashobä cai maquequema. Bä ijilubö Isaac a ja ocablalönö a maquequema, caö ashobä jeyaca ja.

Öjö täjä boosi dää showalema, bä ijilubö a shäblabä.

Culenaja jedu jamö Yai bada e angel awa bädaliyoma, “¡Abraham, Abraham!”

“Jei că ya.” a cuma.

“¡ijilujä a shäbla dijä! ¡A jamima dijä! Cajänö, Yai bada yale noji yaibou, Yale no quili taö talei. Jei täjä ya daö. Ijlujä a ma majui, Camiyä ija, ijilujä wa noshi umabonomi,” (Génesis 22:9-12)

¡Abraham bä ijilubö sho căcöbö buji doblao dodijioma! Culenaja ¿wedinaja yalo a ishi dodoboböbä?

Abraham a mamo ja judalunö yalo ocalo baimi jamö bei că yolacönö a jaa dalalema. (Génesis 22:13)

Bä ijilubö a niya ma shablano wei, a shäblanomi.

¡Yai bada tänö walidiwä bä beji yalo a läblamalema!

JILAMODIMA 32

OBI TÄ NIA LÄ CUBLOU WEI, TÄ NO OWÄ MÖMAMA

¿W^{ed}inaja Yai bada tänö Abraham, bä ijilubö a nowamöblalema? Yalo auau, shami mai a läblamalema.

Abraham a mamo ja judalunö, baimi jamö bei cä yolacönö yalo a jaoma. A ja ucuicunö, a ucälema Yai bada tä ija a yablalema. Bä ijilubö beji a läblamalema.

(Génesis 22:13)

Yai bada tänö Abraham ija, Camanö Jucäalewä, a niya lä shimaö wei, a niya lä läblamaö wei, walidiwä talewä bämacö niya lä jucääö wei, bä no owä mömama.

Inaja cudeenö Abrahamnö öjö jeju Yai bada tänö a jibääöwä a waja jilaquema. Jei täjä showawä öjamö "Yai bada tänö a jibääöwä" täbä cuu showawä.

(Génesis 22:14)

Abrahamnö Yai bada tänö a jibääöwä a waja taquema. ¿Wedi täja Yai bada tänö a jiyoma, awaja yai taa nomi?

Yai Bada tänö yalo a noji jibää waiquiquenowei.

Yai bada tänö a jibääöwä a waja jeju ja jilacönö, wawäyälewä, Abraham a cuma. Jei cäcö jeju ja, obi Yai bada tänö, Bä ijilubö iyä bä no bluca lä dodijii, iyä bänö, jei bita jamö, walidiwä bä bluca no niya cowamaö. Yanomamö bä blucanö awano bejedi lä yubou wejei, bä no bleaö shiwalii maicätä. Bä bluca balimiblouwä.

Tä no ja dedelonö, 1900 ijinama bä ja jayuonö, wawäyälewä Abrahamnö, Jucäalewä a waja no lä wäyäno Weinö, inaja cama Jucäalewä a cuma.

"Cajä wamacö nobadabö Abrahamnö, wale noji mölajaboma. Wale ja dalalonö, Abraham a buji doblaloma" Jesús a cuma.

(Juan 8:56)

Yalo a lä yale, waqueshi bä ja ösölönö, Yai bada tänö Abraham ija obi Jucäalewä ija tä niya lä cublou wei tä mömama. Öjö a jeju jamö, bä ijilubönö a wali täjä, ¿Wedi jamö yalo cä a? Cama a wa lä juo nowei tänö, Abraham a buji möaö dodijiyoma.

"Bushe, yablabä beji, Cama Yai bada tänö oveja ocalo a jibääö wä."

(Génesis 22:8)

Abraham bä ijilubö sho bä beji, Yai bada tänö yalo oveja ocalo a jibäänomi. Chivo a jibää bädaquema.

¿Wedija yalo oveja ocalo cä a cuoma?

Tä lä cublou wei täjä, Yai bada camanö, tä a nia wäyäma.

JILAMODIMA 33

YAI BADA YAMI TÄ BEJEDI TÄ DOBLAO

¿ Yai bada tänö Abraham ija ebä bolacabi lä wäyä no wei bä bejedibloma?
Inaja e jaba cuma:

“Bä nodiwa balamaö wä.” e cuma.”

(Génesis 12:2)

Awano bejedyomä, Abrahamnö Isaac a taquema. Isaacnö, Jacob a taquema, Jacobnö doce bä taquema, öjö bä ija, Israel täli bä cubloma. Yai bada tä cai cuma.

“Bita jamö bä bluca lä bälöaö wei, wabä bluca buji doblaamaö wä.” Yai
bada tä cuma.

(Génesis 12:3)

Bä waja lä wäyä no wei, bä cubloma. Öjö bä nodiwa sho, bä buji ma jijuo täjä,
Yai bada tä mayo bluca dablamoma, walidiwä talewä bä noji asiblama, bä
nowamama. Cama bä lä nowama bole täjä, camiyä bämalecö cai nowamama.
Jei bä ijämö wawäyalewä, Yai bada tä a onimalewä, bä nia wawäbloma, öjö bä
ijämö showawä, Jucäalewä a nia wawäbloma.

Yai bada tänö a nia lä tano wei bä bluca juu cuwama.

Yädu jamö, Jucäalewä a waloo jaöö mao täjä, Yai bada tänö Moises, Abraham
nodiwa a nacalema, wawäyalewä e cublobä. Ejipto jamö Abraham nodiwa
esclavo bä lä tabo nowejei, Moisesnö bä jucälema. Yai bada tänö bä cai
juma. Möjaluja ijilashi cäcö lämaboma, mididi täjä, cowa wacänö tä shii jila
jamaboma, bä jajedio bä, modu ubada caloblalema. Pan, mana, bä ja, bä
iyamama, maa mabä ja mau ubä ja jamalönö bä amishi cowamama. Inaja bä
taamaö showao täjä Sinai cäcö jeju jamö bä cai waloquema.

Öjö cäcö cota ja, Yai bada tänö bä nowa tama.

“Iba wamacö nia cuo ... Iba wamacö nia yaiyo.”

(Éxodo 19:6)

Yai bada tä cuma, Iba bä da ayaicu. Walidiwä tä juli dijejä. Ai bä lä bälöaö
weinaja mai. Culenaja, bä waja lä tano wei bä no öjöböa nomije. Walidiwä
talewä cä yamacö, bä buji cunomi. Öjö bä ija, walidiwa wa bä noji walibou tä
jimabä, Sinai cäcö jamö a ja dicäicunö bita a blösöblösö momama. A bada cai
jeju wacä waoma, yalu, jawä tola a bada jilimou cuoma.

Sinai cäcö jeju jamö Yai bada tänö cowa wacä cai ja itolönö, öjö wacä
waqueshinö jeju cäcö bada je yojoblalema. Waqueshibä ösö jalöma. Jeju
cäcö bada icali blösöblösömou no bada quiliaö jebalojoma. Icali dodijiwä
tola a wa bada jaö balaö jebalojoma. Öjö täjä Moisesnö Yai bada tä a
wayomama. Jawä yalu a bada lä jaö lä culenaja Yai bada tä a juoma.

(Éxodo 19:18-19)

Yai badanö Adan ija wasimodima moli tä a wäquema.

Jei nodiwa bä ija, Camanö, diez bä yai niya jibääö.

JILAMODIMA 34

DIEZ JILAMODIMA BÄ LÄ JIBÄQUENO WEI

Yamacö cadejewä waiquiwä, bä buji cuma. Inaja cudeenö Yai bada tänö 10 jilamodima bä jibäquema. A wa nacli ja jilimonö, Sinai căcö jamö bä bluca jilama. Öjö täjä maa maabä acataju ja oni bä jibäquema.

Diez jilamodima bäma bä da möö.

Yai bada a cuma, jei 10 jilamodima wama bä a juwaö cadidiobä.

Ya bä tamaö lä buji wei bä taö lä majei, ya bä walidiwä jimaö wä.

(Deuteronomio 27:26)

¿Jei 10 jilamodima bä a jiliyaöje täjä wedinaja căbä buji cuma? ¿Tä dodijidawä waiquiwä bä buji cuma? ¿Cajänö wedinaja că wa tä möö taamaö? ¿Yai bada e uliji doblao jamö wa bälöa bä wa cadejewä waiquiwä lä că?

Jaba a lä cui, bäma a da möö. ¿Yai bada wa tä yai noji mölajabou cule? Wa tä taömi ja, jilamodima wa bä a juwaimi. 5 a lä cui, bäma a da möö. Jaajä, naajä wa bä a juwanomi ja, Yai bada tänö walidiwä talewä wa jimaö waiquia. Jei täjä 8 a da möö. Ai madoji wa tä tomölema ja, walidiwä cătä waiquiwä. ¿Ai täjä, wa nisimoma? jo, jilamodima 9 a lä cui wa wa juwanomi. Jödödö, inaja tä a cuu, ai e tä ja wa buji wayuyou ja, tä walidiwä. Yai bada tänö bämalecö walidiwä jimaö wawädowä.

Moli walidiwä taö anö, Adán, Eva, Yai bada tä ija căcöbö noji tayou mladaliyoma. Camanö dodijidawä tä tamaö lä bujii wei tä shomiblonomi.

Jilano tä anö bä taö lä wasii wei, wa bä bluca ma taö mai, moli a taö ja, jawä bä bluca tama, a waimou wä. (Santiago 2:10)

Yai badanö walidiwä bä bluca bujimi. ¿Wa lä miyo wei jamö yalo, jote, li jitali wa nia tabou lä că? Inaja Yai bada tä ija bämäcö walidiwä bä cuwä. Li cledeli wa ubä jole löaö macui, a jitali niya mladoimi. Inaja shoawä, ai bäma bä taö anö bämäcö buji aubloimi.

Môle anö wale mojecö shami dablamaö, Yai bada tä anö wale walidiwä dablamaö. Môle anö ya mojecö aublou maicätä, jilamodimanö ya buji aublou maicätä.

Jilano tä a juwaö anö yanomamö bä jucäämou daomi. Jilano tä anö yanomamö bä walidiwä no öjöböamou tajiyao. (Romanos 3:20)

Camiyä bämäcö cadejewä wajacäwämi, jedu jamö Yai bada tä sho bämäcö nobälöö bimi.

Jucäälewä mai ja, bämäcö waloo maicätä.

1. Aí tä ūja bā
jolemoshi Yai bada
tämo dījä.
2. Wamacö diosimobä
noleshí, bā
tabla dījejä.
3. Yai bada awa no
waibla dījejä.
4. Ojodemobä mai
tämö jalu ja, bā
ojodemo dījä. Yai
bada que tämö jalu.
5. Jaajä, naajä awa da
juwa.
6. Aí yanomamö a
shäbla dījä.
7. Wa bou lä mai
sho, a wamo dījä.
8. Tomömo dījä.
9. Nasimou
awanö aí bā
mölama dījä.
10. Aí e suwä ūja
a bují wayuyo
dījä, aí e bā
madojí ūja bā bují
wayuyo dījä.

JILAMODIMA 35

Ai No Owä Cäbä Showawä

Ö jö bää ija 10 jilamodima bää jibäquema, walidiwä, dodijidawä bää dabeje. Dodijidawä cätä. Culenaja walidiwä tä cai jimaö wawädooma. Walidiwä tänö bää nia nomama, Yai bada tä ija bää waloo daonomi.

Inaja Yai bada tä cuu showaoma. Yalo wama iyäbä yamishaö anö, bämacö noji asiblaö wä. Inaja cudeenö Yai bada tänö jilamodima bää bluca ja jibäcönö, Moisés ija a cai cuma.

Camiyä ya beji ishimamodima cäcö da cobebblalö. Öjamö Camiyä ija yalo wa bää ishimabä. (Éxodos 20:24)

¿Oveja bei je ja Moisés imöcö lä maquele wa tä möö cule? ¿Yalo a lä maquele jamö bää bluca imöcö lä dodole wa bää möö cule? Yai bada noji asiblalewä cä a. Walidiwä bää noji asiblabä, yalo mojodi a wai shäblalema. Öjö täjä a wai ishimama. Yalo iyä bänö walidiwä bää batelimama. Öjö täjä a ja ishimalönö bei ishibä cublaliyoma, öjö ishi bänö walidiwä bää ano mladamama. Noji asiblano bää cublaliyoma.

Culenaja yalo iyä bänö walidiwä bää lä batelimanö wei, obi Yai bada tänö tä niya lä taö wei tä no owä jimama.

Jilano tä a la cuinö, showadi yalo iyä bää läblamaö bujima, culenaja, yalo iyäbänö, walidiwä bää bejedi joyaö daonomi. Bää joyaö daoma jacunoja, yalo moli a ja shäblalönö, bää moli yanöcödaliiyoma. Tä doblao nia lä wawäblou wei tä no owä taö bädao maje. No owä tänö bejedi buji yanöcöwä tä jibääö daonomi.

Culenaja yalo bei iyä bää shilo jibääöje täjä, öjö yalo iyä bää ja möjenö, öjö ishimamodima bää taöje anö cama bää walidiwä jimaö showaoma. Toros, cabritos iyä bänö, walidiwä bää bejedi mladamaö daomi. (Hebreos 10:1-4)

Yai bada tänö cama a lä culenaja, yalo bää tablanomi.

Yanomamö a nowa bluca balowä, yalo a yai nowa cuwami. Jawä ai madoji a no cuwa lä mai anö madoji a no lä blucai a däamou daomi lä culenaja yalo iyä bänö walidiwä bää mladamaö daomi.

Yalo iyä bää wajacäonomi. Ai dodidawä tä yai bujimoma. Culenaja, yalo iyäbänö obi, Yai bada Jucäalewä a no owä jimaö jeyadiyoma.

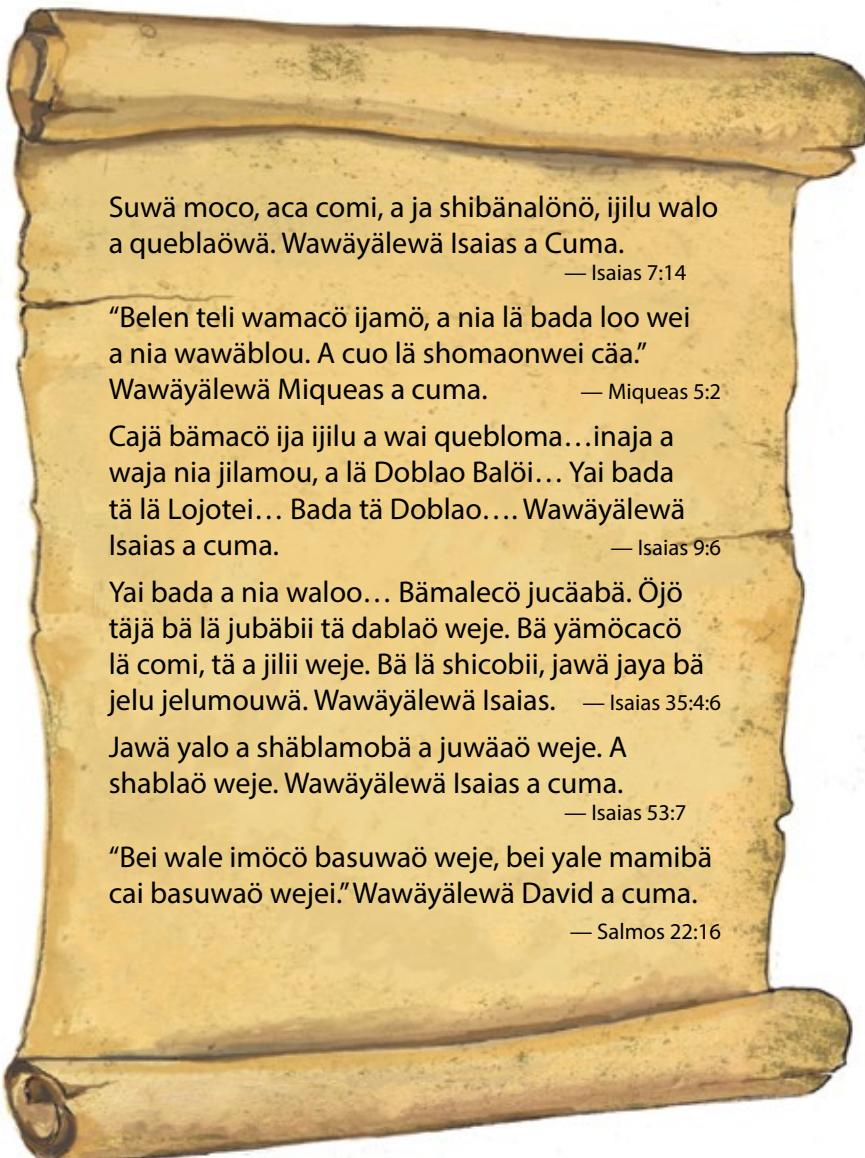

JILAMODIMA 36

WAWÄYÄLEWÄ BÄÄ

Jucäälewä a nia lä waloo wei tä ajedou täjä, Yai bada tänö wawäyälewä bää ija tä a bluca onimamaö¹² bujima: Jei ai que bää oni.

Suwä moco, aca comi, a ja shibänalönö, ijilu walo
a queblaöwä. Wawäyälewä Isaias a Cuma.

— Isaias 7:14

“Belen teli wamacö ijämö, a nia lä bada loo wei
a nia wawäblou. A cuo lä shomaonwei cää.”

Wawäyälewä Miqueas a cuma. — Miqueas 5:2

Cajä bämacö ija ijilu a wai quebloma...inaja a
waja nia jilamou, a lä Doblao Balöi... Yai bada
tä lä Lojotei... Bada tä Doblaö.... Wawäyälewä
Isaias a cuma. — Isaias 9:6

Yai bada a nia waloo... Bämalecö jucääbä. Öjö
täjä bää lä jubäbii tä dablaö weje. Bää yämöcacö
lä comi, tä a jillii weje. Bää lä shicobii, jawä jaya bää
jelu jelumouwä. Wawäyälewä Isaias. — Isaias 35:4:6

Jawä yalo a shäblamobä a juwääö weje. A
shablaö weje. Wawäyälewä Isaias a cuma.

— Isaias 53:7

“Bei wale imöcö basuwaö weje, bei yale mamibä
cai basuwaö wejei.” Wawäyälewä David a cuma.

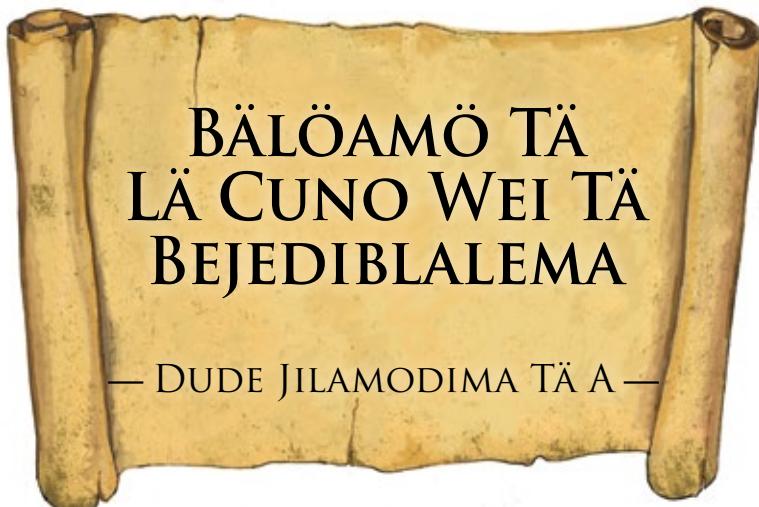
— Salmos 22:16

¡Jucäälewä a nia waloo! ¿Wedi täjä? ¿Wedi cää a? ¿Tä a lä väyäno wejei,
wedinaja tä a nia bejediblou?

Parte 2

BÄLÖAMÖ TÄ
LÄ CUNO WEI TÄ
BEJEDIBLALEMA

— DUDE JILAMODIMA TÄ A —

JILAMODIMA 37

BADA E TÄ A JUU CUWAÖ SHOWAOMA

¿Bada e tä a lä väyäö baloo no wei, wedinaja wa buji cuma? ¿Wedi cä wa tä dalalema, Antiguo Testamento tä a jamö?

Testamento wa cuu ja, Yai badanö bämalecö lä nojimaö wei tä jimama, dude tä a wawämaö jaöö mao täjä, inaja Yai bada tä cuma.

“Tämö jalu nia waloo ... lba dude nojimou ya tä a nia bejedi wawämaö.”
(Jeremías 31:31)

Tä a väyäö lä baönöwe, Yai bada tä doblao dablamoma. Öjö tä anö yanomamö bä bluca cai waja walidiwä tama. Öjö tä anö cai, wawäyälewä bänö Jucäalewä bada tä Mesías a nia waloo bä cuma. Culenaja jei täjä, dude tä a jamö, Bada tä Mesías a waloquema bä li cuu.

Nuevo Testamento tä a jamö, Doblao Täa tä cua. Árabe bä lii cuu, injil. Injil wa cuu ja, Doblao Täa, wa cai cuu. Doblao Tä a jaba wawäblou täja, inaja tä a cuu.

“Yädu jamö Bada tä Jesús Mesías a waloomao täjä, bä cuo lä baloo no wei, David nodiwa Abraham e bä sho: Abraham a lä cui, Isaac bä jöö e cuoma. Isaac a lä cui Jacob bä jöö e cuoma.”
(Mateo 1:1-2)

Bä a lä yublaimanowe, Abraham nodiwa Jesus a cuo cadidiyoma tä jimaö. Abraham ija Yai bada tä lä cuno wei, “Äjä nodiwanö jödödöwä ya bä bayeliblaöwä,” tä bejedibloma.

Nuevo Testamento jamö, cuatro Doblao Täa, bä a lä jilabouwejei tä cuwa. ¿Wedi täja cuatro? ¿Wedi täja moli tä a wajacäo nomi? Antigo Testamento jamö Yai bada tänö Moisés a nowa tama.

“Tä a niya bejediablaöje ja, bolacabi o tres bänö bä waja väyä be je.”
(Deuteronomio 19:15)

Cama a lä cuwaano wei, bämabä shaliliwä da bä, Yai bada tänö bolacabi o tres bä yaiya nomi. Cuatro bänö awaja no bada tä Mesías onimamaje. Onimalewä bä waja lä cui, Mateo, Marcos, Lucas y Juan. Öjö bänö tä onimamaje, culenaja tä a bluca macui, tä a moli.

Nuevo testamento jamö, 27 onimano bä cuwa, Lucasnö, Hecho tä a jamö, Mesiasnö bä bluca lä waicano wei tä a tama. Bujilewä shäblalewä a ma cuo nowei, Pablönö cama e tä a cai väyäma. Santiago y Judas, (Jesús mashi cäcöbö), Pedro y Juan (yulimolewä cäcöbö,) öjö bänö dude tä a onimaö waicamaje. Yai bada tä lä nojimou wei tä wawäblou jödödöoma.

Jei täjä bämabä waja nia jiliyaö biyäo.

JILAMODIMA 38

MARIA E TÄ A

Bluca ijinama bä ja jayuonö, Yai bada tänö bita jamö Jucäalewä a nia lä shimano wei tä nia bejediblama. ¿Wedi ca nia cuo? ¿Wedinaja cä a nia wawäblou cuo?

Judea jamö bada tä Herodes a balöö dodijiyo täjä. Yai bada tänö angel Gabriel Nazaret a shabono jamö, Galilea, a uliji jamö, moco, aca comi ija a shimölema. Öjamö walo, Bada tä David nodiwa, José awaja cuoma. Öjönö moco a nia däama. Moco, aca comi a lä cui, Maria awaja cuoma.

Angel awa jama. "A quili dijä Maria; Doblao ya tä a wäyäö mö juma. Yai bada tänö wa yailema. Waja shibäanalönö, ijilu walo wa tablaöwä. Jesús wa waja jilaöwä. A balöö dodijiowä. A Bada tä bälöö lä dodijii bä ijilubö a waja jilamou wä. Yai bada tänö a ja bayeliblanö, bada tä David a bälöö lä dodijio no weinaja, a bälöö dodijiowä. A bolöö lä dodijii etä mladou maicätä."

"¿Wedinaja jei cä tä bejediblobä? Ya aca comi." Maria a cuma.

"Cajä ija Yai bada tä no ujudibö waloo wä, ijilashi cäcönö waje yojoblaö wä. Inaja cudenö, ijilu doblao wa nia lä tablaö wei, Yai bada tä balöö lä dodijii e waja jilamou wä."

(Lucas 1:5-28,30-35)

¿Wedi täja Gabrielnö Jesús "Yai bada tä ijilubö" a waja jilama?

Ai bä buji cuu, Yai bada tänö suwä a ja dälänö ijilu a taquema bä buji cuu, culenaja inaja tä cuonomi, jawä África tä ulijija jamö wa cuoma ja, Africa bä iljilubö cää, täbä cuu dao. Africa tä ulijinö a taa nomi, öjamö a cuoma, tä jimaö.

Mesías, Yai bada tä ijilubö, a waja jilamou. Adán nodiwa, walidiwä bänö bämäco ocaboma yalo, a shimölema. Yanomamö bä jöö e cuo nomi, Cama Yai boda cä awa, Yai bada tä ijilubö cää.

Mashita a boda cuo mao täjä, bei cä awa cuo balöoma, Yai bada tä sho öjö awa cuoma. Bei awa Yai boda tä cuoma. Bä bluca lä cule, Yai boda awanö bä bluca tablalema ... Bei cä awa yanomamöblaliyoma, camiyä bämäco ulijibö jamö a bälöoma, yama a doblao dalalema, Yai boda bä ijilubö cää, a doblao balöwä, a shilo bejedimou, a nojimou je balojowä. (Juan 1:1-3,14)

¿Adannö, jimo jimo a waö je lä yadio no wei täjä, wedinaja Yai boda tä cuma? Obi suwä a nodiwanö olu cäcö je badiquiblaö wä. Tä cuma. Öjö awaja lä wäyäno wei, jei täjä moco a comi lä showai, bei cä nosicö jamö a cua. Olu cäcö je nia lä badiquiblaö wei, tä nia damou.

JILAMODIMA 39

JOSE TÄ A

Josénö María a noji tama, José jii jibänö madoji talewä a cuoma, Nazaret tä uliji jamö a bälöoma.

José, María, David, Abraham nodiwa cäcöbö cuoma. Öjö bä nodiwa yalo, José a bada cuo beji tä cuoma, culenaja Roma teli bänö a uliji bada juwäbomaje. Roma teli bä soldado ja lämonö, judío bä dablaö je täjä, bä demö yauwamamaje. Nowa cowalewä bänö bä bluca cai no bleamaö je balojomaje.

José a buji doblao dodijioma, María sho cäcöbö dowayou beji e tä ajedomo. Cäcöbö nia lä bälöaö wei tä cai cobemaö waiquiyoma. Culenaja, Josénö María a shibänabö wa ja jililema.

¿Wedinaja cä a José buji cuma a waja shibänabö jiliyaö täjä? María a yabäcoma, a buji cuma.

María a shibänabö wa ja jililänö, José, cadidolewä a cuoma yalo, wawädowä a no bleamaö bujio nomi, mamicai a nia joyama.

Josénö, María a nia lä joyaö wei täjä, a buji daeo täjä, cama ija, Yai bada tä e Ángel majali waloquema.

“José, David nodiwa, María a dääö quili dijä, Yai bada tä no ujudibönö a ijilu didiquema, ijilu walo a tablaö wä, JESÚS wa waja jilaö wä. Yanomamö Jucäalewä a waja jilamou wä, yanomamö bänö walidiwä bä lä taö wejei, bä walidiwä mladamaö wä.

Jei tänö, Yai bada wawäyälewä a lä cuno wei tä bejedibloma. “Moco a comi lä showai, a ja shibänalönö, ijilu walo a tablaö wä, EMANUEL a waja jilamou wä. Camiyä bämacö ija, Yai bada tä bälöa cule, tä jimaö.”

(Mateo 1:20-23)

¡José a buji dobladou jebalojolayoma! ¡María, Mesías bä nöö a waja lä wäyäno wei a nia cuo! ¡Cama José a lä cui, jilalewä a nia cuoma!

Mesias bä nöö yanomamö e nia cuoma, bä jöö, yanomamö tä cuo nomi. Yai Bada, bä jöö e cuoma. Jesus a waja cuowä. Öjö ta lä jimaö wei, Jucäalewä.

José a ja jocädalunö, Yai bada tä e angelnö a tamaö lä buji no wei, María a dää showalema. A ijilu queblaö jaöö mao täjä, Josénö bä suwäbö a tanomi, ijilu a ja queblanö, Jesús a waja jilaquema.

(Mateo 1:24-25)

Yai bada tä imöcö lojotenö bä bluca luluboma.

JILAMODIMA 40

A LÄ QUEBLO NO WEI

Setecientos ijinama yädujamö, Belén, bada tä David e shabono jamö, Bada tä Mesías a nia queblou, wawäyälewä Miqueasnö tä jimama.

Culenaja, Nazaret a shabono jamö cäcöbö bälöoma. Tä blajaoma. Tres wa niya mio jälöma, Belen jamö wa waloobä. ¿Wedinaja tä bejediblobä?

Yai bada tänö tä daö waiquioma.

Maríanö ijilu a nia lä queblaö wei tä ajedou täjä, Roma teli bada tä Augusto Cesarnö, yaji telimö, ai a shabono jamö bä cai lä bälöblai bä bluca nacama, bä waja bluca onimamobä. Öjamö Jose, María sho, cäcöbö juma, bä waja cai onimamou naleo bä.

Öjamö bä cuo täjä, María a ja ninimolönö ijilu walo a queblalema.

Wadoda acataju sibänö a wai ja jaloblalönö, yalo bä lä iyamaö wei jamö a ijilu didiquema. Yaji bä ja jishiquionö, yalo bä lä miyo wei jamö cäcöbö miyoma. (Lucas 2:6-7)

Belén jamö, jaba suwä ija awa lä wäyäno wei, a wai quebloma. Wa wäwälewä bänö tä a lä onimano wejei tä bejedibloma. Inaja Yai bada tä a nö tä a taö.

Maríanö bä ijilubö walo a wai queblama. (LUCAS 2:7)

María bä ijilubö queblano dude e wai cuoma, culenaja, Yai bada tä sho cäcöbö balimi lä bälöö no wei, a cuoma. Öjö awanö mashita a bada ma tablalenowei, Sinai cäcö bada jamö, bei a wa icali jilimoma macui, jei täjä ijilu oshe oshe a wai ökö wa jiliyo.

¿Wedi jamö cä a wai quebloma?

Bada tä bä lä bälöö wei jamö a queblonomi, jalili bä lä didio wei jamö a queblo nomi. Jedu je dole jamö a Bada tä macui, oveja yajibö jamö, a quebloma, yalo bä lä iyamamou wei jamö a wai oshe didioma.

Yai bada tänö öjö bä bluca jumama.

Inaja bäma a daö, Bada tä Jesúcristonö bämalecö nojimaö je ja balojoonö, bä lä balimi bä ja dacöjälönö, a joliblaliyoma bämalecö bayeliblabä. Jedu jamö balimi bäma bä tabo bä. (2 Coritios 8:9)

¿Yai bada tänö bä ijilubö a lä queblono wei, a noji dowabeje, ai bä shimanomí?

¡Awei, bejedilä!

JILAMODIMA 41

YALO OVEJA NOWAMALEWÄ E TÄ A

¿Bada tä Mesías a lä waloque no wei wedi bänö tä a jaba jililemaje?
¿Bada bänö lä cä? ¿Ai bada bä no lä madojibii bänö lä cä?

Ma.

Tä a Jaba lä jiliyano no wejei, yalo nowamalewä bänö tä a jaba jililemaje. Öjö bänö yalo Yai bada e yaji jamö bä lä ishimaö wejei bä yalo badamamaje.

Belen a bälösö jamö, yalo nowamalewä bänö mididi täjä cama yalo bär nowamaö cai cuomaje. Öjamö Yai bada e angel a bödoma, a shii jilajao dodijioma. Yai bada tä shiinö, bär quiliblou dodijioma.

Angel a wa jama, "bär quili dijä, dodijidawä ya tä a väyäö mö juma ...
Jei täjä, wawäyälewä David e shabono jamö cajä wämacö Jucäalewä a quebloma, Bada tä Cristo,¹³ Jei ya wanö wama a no ojöböaö wä. Yalo nii bär lä didibou wei jamö, acadaju sicönö ijilu wama a jalowa, didia dablaö wä.

Ai angel bär ja bädalunö, bär amoamoma ... "jedu jedole jamö Yai bada tä shii jilajawä je balojowä. Yai bada tä a lä juwaö wejei bär buji doblao cai bälöaö wä."

Angel bänö bär tabi ja jeicönö, jedu jamö bär ösöa ja colönö, yalo bär lä nowamaö wejei bär nowa tayoma. "Bei Yai bada tänö a waja no lä väyäno wei, Belén jamö bämä a da mödu."

Bär lobalayojälöma, María, José cäcöbö ija bär waloquema. Yalo niibär lä didio wei jamö a ijilu didia dalalemaje.

A wai ja dalalöjenö, cama bär ija angelö a waja lä väyäno wei ai bär ija täa väyämaje. Tä a ja jilia jenö, bär bluca buji möaama. (Lucas 2:8-18)

¡Yalo nowamalewä bänö tä a väyäö showaomaje!

¡Jucäalewä a quebloma! ¡Yama a möma! ¡Yama a wai jubama! ¡Angel bär cuma Cristo cä a! ¡Jedu misi jamö angel bär amoamoma! ¡Mididi tä lä cui tämö jabloma! ¡Mesías a waloquema! Jei täjä cajä bämacö ija a cuwa.

Tä a lä väyäno wei ai bänö tä a bejediablameje, culenaja ai bär blucanö tä a nasiablameje. Bada tä ja yanomamöblonö¹⁴ a wajano blaucublou dodijioma.

Ocho mididi tä ja cublonö, circuncisión a tamaje. Öjö täjä JESÚS a waja jilaquemaje. Bär nöö a shibänaböö jaöö mao täjä, angelö a waja lä jilaquenowei. (Lucas 2:21)

JILAMODIMA 42

SHIDICALI MÖLEWÄ JAMA CÄBÄ

Yalo bää yaji jamö, Jesus a ja queblalönö Josénö yaji a daema, bää suwäbö, ijilu a wai sho, bää bälöö bää.

Shidicali mölewä, Jerusalén jamö bää waloquema, shidicali anö bää cadidamama. Persia tä uliji blajawä ma dodiji, bada tä lä queblono wei a möbeje.

Jei bänö tä lä cublaliyono wei tä walii nabä jumaje:

“¿Wedi jamö Judío bada a lä queblono wei cä a? Shidicali, yama e ösöö ja dalalönö, bada yama tä doblao jimaö mö juma.”

Bada tä Herodesnö tä a ja jililänö a buji shi jalimoma. Sacerdote bää bluca, Judío jilano tä a jilalewä bää cai ja nacalänö, bää walima. ¿Wedi jamö cä a shabono jamö Cristo a nia jola queblama? A cuma.

“Judea tä uliji, Belén cä a shabono jamö a nia quebloma. Inaja Yai bada tä ano wäyälewä bänö tä a onimamaje.” bää cuma.

Herodesnö shidicali mölewä bää nacaa jatolema. “A ijilu da dalaluduje, wama dalalei täjä wamale da yömöcamayo, camiyänö ya cai ijilu bada jimadayobä.”

Bada tä waja ja jililäjenö bää julayoma, bää jujälö täjä, shidicali a ja bälöjälönö ijilu a cai lä bälöö wei a yaji jedu jamö, shidicali a yanöcödalijoma.

Shidicali a ja dalalöjenö, bää buji doblalou je balojooma.

Yaji jamö, ijilu, bää nöö Maria a sho bää dalalemaje. Ijilu a ja dalalöjenö, bei majecocönö bää ja jidesheblaonö, ijilu a doblao jimamaje. Madoji e bää beji cai ja caloblajenö, ijilu a dobämaje, oro, lii cledeli waqueshi beji, jole jole u bää lii cledeli bää bluca jibäquemaje.

Àngelnö, bää majali ja wasilänö. Herodes ijamö bää waloo nomi. Cama uliji jamö bää cowa jatolayojälöma.

Shidicali mölewä bää ja colönö, José ija, angel e majali ja waloicunö a wa jama: “A da shuluco, Egípto jamö ijilu a cai da docölö. Bää nöö e cai, öjamö bää da yanöcöicu. Herodesnö ijilu a daei wä, a shäblabä.” (Mateo 2:1-13)

Herodesnö a shäblaö buji tajiyaoma. Jerusalén teli bänö a wa bejediabla nomije. Culenaja, shidicali mölewä, blajawä bää lä juima no wei bänö, a ijilu doblao jimamaje, a dobämaje, oro, lii cledeli e ubä cai jibäquemaje. ¿Culenaja wedi täja nomawä bää beji lii cledeli ubä li jibäquemaje?

¿Jesús a nomabä a quebloma, tä damaje tawä?

JILAMODIMA 43

A IJILU DOBLAO LÄ DODIJII

Angelnö, José a ja mowawemalönö, María, Jesús a wai oshe cai ja docölönö, Egipto tä uliji jamö bä yanocöque dayoma.

Herodes a ja nomalönö, ... José ija Ángel e majali ja bädou ja colonö, a wa jama. "Bei a da shuluco Israel tä uliji jamö ijilu, bä nöö sho, căcöbö cai da cobojälö, a ijilu shäblaö buji lä doblao no wei bä nomalayoma."

(Mateo 2:19-20)

Wa wayälewä bänö tä a lä väyäno wei tä a bejedibloma.

Egipto tä uliji jamö ijiluyä ya nacalema.

(Oseas 11:1)

José, María sho, Jesús Nazaret jamö a cai bälöomaje. Öjamö cama bä ai bä sho¹⁵ a badalayoma.

Jesús a osheo täjä ai bä ijilu lä culenaja a cuoma macui, a iyama, a cai iliyamoma, a cai liblomoma, a lä jilaö wei bä lobe taö si ijeoma, culenaja a nabämo nomi, a shilo shiøjödeoma, showadi bä jöö bä a juama, a nasimo nomi, showadi jedujamö bä Jöö a lä culadi a buji doblamama.

... Noji bäyäalewä bada cä a. Dodijidawä talewä cä a. Walidiwä a taimi, cadejewä dodijiwä ...

(Hebreos 7:26)

Jesús yami a cadejewä waja tamoma, cama a cadejewä bälöaö showadaoma yalo, a nojimou, buji jaducäwä, lojote cai bälöama, inaja a cuwä yalo María nosicö jamö a didio jaöö mao täjä, Yanomamö bämacö ijamö a nia lä bälöaö wei tä daö waiquioma. Cajä bämacö ija a bälöabä, a yanomamöblaliyoma.

Jesús a buji moyawe cai ja badalönö, Yai bada tä buji doblaoma, yanomamö bä buji cai doblaoma.

(Lucas 2:52)

Jesúsnö doce ijinama bä tabou täjä, judío bänö fiesta pascua¹⁶ bä taöje täjä, Jerusalén jamö bä juma. Pascua bä yalo waö ja waicojenö, bä ja colöjälönö. Jerusalén jamö Jesús a jäblou jatoma, Judío jilano tä a jilawä bä ijamö a loo naleoma. Jesús a yömöca daoma, Jesúsnö bä walima.

Jesús a buji dao yalo, a wa juo dao yalo, Jesús a wa lä jilii wejei bä buji möaama.

(Lucas 2:47)

Yai bada e yaji jamö yalo oveja, bä ishimamaje, Camiyä cä ya no owä, Jesús a ijlunö tä daö waiquiyoma. Bada bänö tä da nomije. Jesús jawä oveja ocalo jödödö a niya jibäoma.

JILAMODIMA 44

YAI BADA TÄ E SHIMANO

Jesús a lä queblo no wei, treinta ijinama bā jayuoma. Cesar Agusto a nomalayoma. Bā ijilubö, Tiberio César Roma jamö a bada looma. Herodes Antipas, Galilea uliji jamö, Poncio Pilato, Judea jamö bā li bada cuoma. Ulijibloque jamö wawäyälewä dude a wa bädoma.

Judea tä uliji jamö moje ojomalewänö, bā yönöcamaö ja, inaja a cuma. "Walidiwä bā ja bā buji da lädalu, jedu jamö a bälöö lä dodijii, jei täjä, jäyäja e tä ajedewä."

Yai bada tä ano wäyälewä, Isaiasnö a waja lä wäyäno wei. ...walo icali a wa jaö: "Bada a bälöaö lä dodijii tä nia juu, bei yoca baimi je balojowä täjä wama yoca wawämaö lä culenaja, bā buji da wawäblalu ..."

Camello sicö coinö Juan a didioma. Yalo sicö cai acataju yaboma. Sequi sequima bā owama, buu ubä cowama. (Mateos 3:1-4)

Ai bänö wadoda liyäjäwä sibä ja bā didioma, nii liyäjäwä bā wamaje, culenaja Juan a joliyoma, Yai bada shimano e cuoma.

Bälöamö a wa wäyäbä Juan a balöoma.

Yädu jamö, wawäyälewä, Isaias, Malaquias, căcăbönö tä a onimamaje, dude wawäyälewänö Bada tä Jucäalewä a waja waloo wäyäö wä, öjö wawäyälewä Juan a cuoma.

Wawäyälewä bänö tä a jaba wäyäöje täjä, Jucäalewä a nia waloo, bā cuma. Culenaja Juanö tä a wäyäö täjä inaja a cuma, jei täjä Jucäalewä a cuwa waiquia. Uliji bloque jamö Juan a wa jilibä, bluca dodijiwä bā walooma. Bā walidiwä lä tano wejei, bā waja bluca walidiwä ja wawämajenö, Jordán u jamö Juan ija bā moje ojomamoma. Bā moje lä ojomamonowi, camiyä beji Jucäalewä a niya läblou, tä jimamaje.

Juannö Jucäalewä a waja tama. "... Camiyänö cama sapato ya bā taböcö no cushabimi. Camanö cajä wamacö ija, Yai bada tä no ujudibö jibääö wä..."

(Mateos 3:11)

Jordán u casi jamö bā bluca yodoo täjä, Moje ojomalewä Juan ija Jesús a waloquema.

Juannö Jesús a ja jimanö a cuma.

A da möje, Yai bada e beji joyalewä cä a. Yanomamö bänö walidiwä bā lä taö wejei bā mladamabä. (Juan 1:29)

¿Wedi täjä Juannö, Jesús Yai bada tä e cordero waja jilama? Wa tä daö ja, Bälöamönö tä niya lä täö wei wa etä daö.

JILAMODIMA 45

YAI BADA BÄ IJILUBÖ A DOBLAO

Jesús, Juan ija a moje ojomamou mö juma, culenaja, Juannö, Jesús a wasima. "Bada tä Mesías wa bälöö lä dodijii cä wa. Walidiwä talewä wa mi."

Jesús a wa jama: "Yai bada tänö a tamaö lä buji wei, bämabä bluca täbä."
(Mateos 3:15)

Juannö a moje Jesús ojomama, a moje lä ojomamo no wei tänö, a yanomamö jimöoma.

Jesús a ja moje ojomamolönö a jashölöö täjä, jedu misi ja caloblonö, jawä joledo, Jesus ija, Yai bada tänö ujudibö itoma. Jedu jamö a wa bädaliyoma, "Jei ijiluyä ya nojimaö lä dodijiyowi wei cä a."
(Mateo 3:16-17)

Jaba dodijiwä moli bei cä a wanö bä lä tablaleno wei täjä, bä bluca dablou cooma. Yai bada tä, bei cä Awa, bei cä ano Ujudibönö, bita a tablalemaje. Jei täjä, bämalecö jucääbä¹⁷ bä moliblou colayoma.

Yai bada tänö ujudibö, (Jaba mau ubä jeyaca jamö, Tä lä juwadalonowei) Jesús ija a itolayoma. Yai bada bä ijilubö (bei cä a wanö uliji a lä tablaleno wei,) A jashölöocule, jedu misi jamö bä jöö bämä a wa jlilema.

Treinta ijinama, Jesús bluca bänö a danomije. Culenaja bä jöö Yai bada yaminö a shilo dama, a wa lä wayou wei, a buji lä daeyo wei, a bluca lä cuwaaö wei bä bluca dama. ¿Cama ija wedinaja a cuma?

"Bejedi cama ija ya buji doblao"

Jesús yaminö, Yai bada tänö a tamaö lä buji no wei bä bluca shilo tama. Showadi jödödöwä, doblao bä shilo tama.

Adannö Yai bada awa juwanomi. Jesusnö Yai bada tä ano bejedi yuboma, Jesús cama Yai bada tä cuoma.

Yädu jamö Yai bada wawyälewä bä ija camanö tä a wawämama, ai bä ija nolami, ai bä ija majali. Ai bä ija a wa jaö wawädoma. Culenaja jei täjä camiyä bämäcö ija, Yai bada tä ijilubönö tä a wäyäö wawädoma ... uliji a bada tablalema. Bä ijilubö ija jödödöwä bä bluca jibäquema. Bä ijilubönö bä jöö Yai bada tä shii jilajawä dablamaö ...
(Hebreos 1:1-3)

Öjö tänö, Jesús a cuma:

Jayä sho moli cä yajäcö, Jesús a cuma.
(Juan 10:30)

Jesús Yai bada tä ijilubö a doblao.

JILAMODIMA 46

No JAMÖ A WALO LÄ CUI

Omawä a jushuoma. A walo doblao lä dodijii a buji nomi! Omawänö, Adán a lä yaclää tamale no weinaja a yaclämaö buji doblaoma. Omawänö Jesús a yaclämaö buji doblaoma, Yai bada bä ijilubönö omawä a lä cuu wei bä bluca tama ja cuno ja, walidiwä talewä bä jucääbä beji tä moli cuonomi. Uliji bloque jamö, Yai bada tä no ujudibönö Jesús a bälama. Satanasnö Jesús a wabama. Cuarenta mididi bä ja mladamalönö, Jesús a iya nomi yalo, a ojio je balojoma.

Satanás, Jesús ija a ja ucuicunö, a wa jama: Yai bada wa tä ijilubö ja, jei maa cä mabä da nosiyema, pan bä cublobä.” (Mateo 4:1-3)

Jesús a ojio je balojoma macui, Omawä a lä cuu wei tä ta nomi. Yai bada täänö bä bluca tamaö lä buji wei bä shilo taö buji doblaoma. A noji bäyäo ja, Yai bada tä a oninö a noji bäyäoma.

Jesús a cuma: “Yai bada tä a cuu: Pan bä waö tajiyao anö yanomamö bä demömi. Yai bada a wa lä jaö wei a wanö bä demö.” Jesús a cuma. (Mateo 4:4 Deuteronomio 8:3)

Ya niya jayuo jeyadio, Omawä a buji jole ja cunö, a doblao lä dodijii a wabaö buji doblao showaoma.

Satanasnö jeu ösöwä jamö Jesús a cai ja yamoicudunö a wabaö cooma. Mashita jamö bä uliji lä cublai bä bluca mömama ... Bei wale a juwaö ja cajä ija ya bä jibääö wä: A cuma. (Mateo 4:8-9)

Adánnö bä walidiwä lä tano wei täjä, yanomamö mashita a bada jamö bä bluca nowa cuwamiblaliyoma. Omawä a bada cublaliyoma. Jei täjä, Bada Bälöämö a waloquema, culenaja a je nia lä badiquiblaö wei ija a jidesheblao mö juu nomi.

Jesús a wa jama – “Satanas a da blajalö. Yai bada tä a oni cuu, Yai bada tä bälöö lä dodijii a noji da yaiboje. Öjö a wa juwaö da tajiyaoje.” (Mateo 4:10)

Omawänö, Jesús a tabi jei a showaquejälöma. Omawä ija, Jesus a lojoteoma. Adán cama nodiwa e bä je dole ja a cuoma.

Mashita anö a jaba walo tablalema, no jamö a walo lä cui, jedu jamö a cuoma, a itolayoma. (1 Corintios 15:45)

Adán a jaba balimi doblao dodijiwä cuoma. Öjö täjä, no jamö Jesús a cuoma. Omawänö Adán a wabaö täjä, a yaclää showamalema. Jesús a lii yacläö wabaö nomöjöö täjä, Jesúsnö Omawä a ganablalema.

A Jaba walo lä cuo no weinö, walidiwä tä jamö bämalecö bluca cai juma. No jamö a walo lä cuinö bämalecö jucääö mö juma.

JILAMODIMA 47

JUCÄALEWÄ BADA CÄ TÄ MESAIA

Omawänö Jesús a wabaö ja waiconö, Jesús a lä badalayono wei, a lä ojodemonwei jamö, Nazaret tä uliji jamö a colayoma

Ojodemobä mai tämö jaluu täjä, cocablou a yaji jamö a juma. A ublaoma,
Yai bada tä a oni dowabä. (Lucas 4:16)

Yai bada e yaji jamö ojodemou mai tämö jalu ja, Yai bada tä a jiliimaje.
Jesusnö ai tä a jedicääbä a waloquema.

Jesús, Yai Bada täa a wa doabä, a ubladaliyoma.

Wawayälewä Isaias e tä a oni jibäquema. Tä a ja caloblalönö öjö tä a oni
jamö jei tä a oni dalalema.

Yai bada tä no ujudibönö wale yailema. Bä lä joli bä ija dodijidawä ya tä
a väyäbä, ocano ya bä cushäblabä, jubäbö ya bä mamo dodijidablabä,
bäno lä bleaö wei ya bä no bleaö mladamaö mö juma. (Lucas 4:17-18)

Jesúsnö tä a lä dowano wei, Jucäalewä a niya lä waloo wei, cama a waja
taoma, camanö Yai bada bä jöö a waja väyäö mö juma. Omawänö bä bluca lä
lulubou wei bä bluca jucääö mö juma.

Jesúsnö tä a oni ja cajucönö, oni nowamalewä ija tä a oni ja comacönö
Jesús a loquema.

Jesús ija bä bluca mamo yäoma. Jesús a wa jama: jei täjä, cajä wamacö ija,
jei tä a oni lä cuu wei tä a wawäblou cule. Jesús a cuma. (Lucas 4:20-21)

¿Wedinaja cä ebä cuma. Camiyä bada tä Jucäalewä ca ya, jedu jamö ya
cuoma, wawäyälewä bä lä cunowei öjö ya bä bluca taö mö juma. ¿A cuu täjä?

Jei tä a ja jililäjenö, bä bluca jushudaliyoma. Jesús a nabä ja queicujenö,
shabono a sibo jamö, jeju jeyaca jamö, a cai jumaje. Jeju a balökö
möwädäwä jamö, Jesús a niya ja quemadujenö a jilulajälömaje,
Öjö macui, Jesús ija bä ja quililönö a jujeblalemaje. (Lucas 4:28-30)

Jesus Bada cätä dodijiwä. Cama ija, Adán nodiwa ebä bluca ujudiyoma.
Jucäalewä, Yai bada bä ijilibö a yalo,¹⁸ cama a dodoomai ja, a niya lä
jubamouwei tä cuo nomi.

Culenaja cama yaminö täbä niya yai shomiamaö.

JILAMODIMA 48

JECULA BÄ IJA, JALILI BÄ IJA A JELÄDOLEI

Wawäyälewä Isaiasnö tä a lä onimano wei, Isaias 53:1 tä a cuu. Jucäalewä Mesías, Yai bada tä boco lojote, awa nia cuoma. Jesúsnö bä bluca yaitawä lä täno wei anö, bita a bada jamö Yai bada tä boco lojote mömama.

Jesús ija bluca jalili bä cai jumaje, bä juu dao lä mai cäbä, jubäbö cäbä.

Bä acá lä bolebii cäbä sho. Jesus a cotä ja, bä ja blaquiyojenö, Jesúsnö bä bluca jalomama.

(Mateo 15:30)

Wawäyälewä bää lä jano wei tä bejedibloma.

Bä lä jubäböö no wei, bä möö. Bä juu lä mai, bä juu. Tä bä sicö lä jodemaö wei bä jalou. Bä yönöcacö lä comi, bä a jilii. Nomawä bä jocädou. Joli cä bä ija dodijidawä tä a wayamou.

(Mateo 11:5 Isaias 35:4-6, 61:1)

Jesúsnö jalili a jalomaö dao lä mai a cuonomi.

Tä bä sicö lä jodemaö wei tä wayunö a lä jalilio no wei, Jesús ija bei cä majecocönö a ja jidesheblaicunö a wa jama: "Bada tä. Wa ojode ja, wale jalomaö dao."

Jesúsnö a ja jubädalönö a wa jama, "ya ojode, a da jalolö." Jesús a cuma.

Öjö täjä showawä, tä bä sicö lä jodemaö wei tä wayu mladou ja showalonö a jalolayoma.

(Mateo 1:41-42)

Tämö dödöjöblou täjä, bluca jalili bä cai jayolumaje. Bä bluca ija Jesús imööcö ja walionö, bä jalomama. Jecula bä yashublama, bä yashublaö täjä bä icali ja sinanamonö. Inaja bä cuma. "Yai bada tä ijilubö cäwa."

Jesúsnö bä wasima, bä a cuyämama. Yai bada shimanwa e, bä cuu

maobä, Jesús a no malä öjöböö no wejei.

(Lucas 4:40-41)

Jesús, öjö bä ija a waja wäyämamou bujio nomi. Öjö jecula bänö a lojote damaje. Jedu jamö bä cuo showao täjä, bei cä awanö jedu misi, mashita bä bluca tablalema. Jedu jamö bä yashublaö täjä, bä quilibö blösöblömoma. Jei täjä a yanomamöblalijoma. Bada Bälöamönö yanomamö bä niya jucääö.

Jesús a lä ju no wei jamö, Omawä a nowa cuami blalema. Walidiwä bämä cui, bä bluca yashublama.

Bä yai tawä lä tano wei täjä, doblao tä a cai wäyäma.

"Jei täjä tä bälöö lä dodijii, boda tä nia wawäblou. Walidiwä bä ja bä buji

da lädalu. Dodijidawä tä a bejedi da bujije." Jesús a cuma.

(Marcos 1:15)

JILAMODIMA 49

WADOLI IJA, MODU UBÄ IJA, A JE LÄ DOLEI

Jesúsnö doce bä yailema, cama ija bä yauobä. Cama a no öjöböamobä. Ai suwä bänö, doce bä lä yaileno wei, bä bluca bayeliblamaje.

A wano bejedi lä yubou wejei bä ija a cuma.

"Camiyä ija a da nocaicu."

(Lucas 5:27)

Bä lä naca no wei e tä nowa blucao jebalojoma.

Jesucristo ya noji yaibou, "yanomamö bämä cuu wei, bä jöö, bä nöö, bä ijilubö, bä tää bä a juwaö noji yaibou balööje ja, wale bejedi noji yaiboomije."

(Mateo 10:37)

Jesús wa jilamolewä, ai yulimolewä e bä cuoma ja, Jesús modu Galilea u casi jamö a juwaldalou täjä, cama ija, bluca bä walooma.

Öja Jesúsnö bä a jilaö coo täjä, bä lä yododoo wei, bä ja blucaonö, canawa a lä cabe ja, Jesús a ja dicäqueicönö, bä jilama. Jashölö jamö, e bä ublaoma.

(Marcos 4:1)

Bä jilaö ja waiconö, Jesús a wa jama: "Bämäkö da bäcaduo." Bä lä yododoo no wei bä tabi ja jeicöjenö, Jesús a cai caläjälömaje.

Wadoli lojote a bada bädaliyoma, canawa jamö u bada ja shäyä shäyämanö, u moli olayoma, canawa a colo ja loo modima a jamö, Jesús a je ja maqueicunö a miyoma. Bä ja quilinö Jesús a lamalemaje, "¡Wa jilale! ¡Wa jilale ! ¡Bämäkö mishi duo cà cube!" E bä cuma.

Jesús a ja jocädalunö, a wadoli wasima. U bä shäyä shäyämou cai wasima. "¡Bä matasidawaidalu!" A Cuma.

Tä wadolimou ja mladalunö, bä bluca yanöcödaliyoma.

¿Wedi täjä wamacö noji jolio? ¿Wedi täjä wamacö buji jaducäbloomi showawä? Jesús a cuma.

Bä quili jebalojoma. Bä nowa tayou aiyoma. "¿Wedi cà a? ¡Cama ija wadoli, mau ubä sho bä ma lä waiquidou wei!" Bä cuma.

(Marcos 4:37-41)

¿Jei wedi cà a? Bluca dodijiwä ijinama täjä, nobadabö Davidnö a wajano väyäö waiquiyoma.

...Bä ja quilinö, Bada tä ija bä bayeliblamou bujima. Bä buji ja yanöcödamalönö tämö walidiwä mladamalema, wadoli a yanöcödoma, modu uba cai bada shäyä shäyämou cuyämalema.

(Salmos 107:27-29)

¿Bei cà a wanö, wedinö wadoli, mau ubä yanöcödamaö dao?

Bei cà a wanö bä bluca lä tablalenoweinö.

JILAMODIMA 50

WALIDIWÄ TALEWÄ BÄ LÄ JALOMANO WEI TÄ A

Jesús ijämö cuatro bänö a lä shicobii a beji cai yäböboimamaje.
Bä bluca yododox bä jamö a cai waloquemaje, culenaja tä jishiquio
jebalojoma. Yaji a jeyaca jamö bä ja duicunö, bei jena bä ja cushäblajenö,
Jesús a mötalö jamö, a beji cai itomalemaje,

Jesusnö bä buji jaducawä ja dalalönö, a lä shicobö wei ija a wa jama:
“Uwasi. Walidiwä wa bä lä tano wei, ya bä mladamalema.” (Marcos 2:5)

Jesusnö tä dama, a nia lä juu coo wei tä beji a walooma macui, cama walidiwä
ebä ija a jucäamo bä, tä yai nowa cuo jebalojooma.

Jilalewä bä loo lä naleo wei bä buji daeyoma. ¡Wedi täja Yai bada tä
waja jilou! ¡Yai bada yaminö walidiwä bä mladamaö dao, ainö mai! Bä
buji cuu jatoma.

Bä buji lä cuu wei Jesusnö tä dama yalo, A wa jama. “Wamacö bejedi,
Yai bada yami a cuu dao, ‘Walidiwä wa bä lä tano wei ya bä mladamaö,
inaja showawä Yai bada yami a cuu dao, ‘wa ja jocädalunö, a da cobojälö.’
Culenaja, Yanomamö nodiwa cä yanö walidiwä ya bä mladamaö dao,
wamatä dabä,”

A lä shicobö wei ija Jesús a wa jaö biyäoma. “¡Wa ja jocädalönö, wa lä blao
wei a cäj da cobojälö!”

... A lä shicobö wei aja jocädalunö, a lä blaono wei a ja yaluculanö, a cai
colayoma.

Bä bluca buji möaama, Yai bada tä doblao jimamaje. “¡Jeinaja, yama a
dablaö baloo nomi!” Bä cuma. (Marcos 2:6-12)

Jilalewä bä doblao jimoo anö bä jubäböoma. Bä nowa tao aiyoma: ¡Yai tä
wa ja jole jilou anö, Yai bada wa tä no waiblaö, Yai bada yaminö walidiwä bä
mladamaö dao!

Yai bada yaminö walidiwä bä mladamaö, tä bejedi, culenaja, Jesus a no öjöbö
a nomi quidowäje.

¿Jesus wa daö lä cä? ¿Jesus wa cuu ja, wedinaja wa cuu cule? Yai bada
Jucäalewä wa cuu.

Ai a shabono jamö Jesusnö bä jilaö täjä öjamö yanomamö bä blucanö a no
öjöböamaje.

“Camiyä yamacönö Jesús yama a wa jililema. Cristo cä a, yamatä daö.
Yanomamö jucäalewä cä a. bä cuma.” (Juan 4:42)

JILAMODIMA 51

NOMAÖ TÄ IJA A JE LÄ DOLEI

Jesus bā bluca lä cule bā ija a je dolewä dodijiwä, culenaja a ja juwadalonö, "Camiyä Yai bada cä ya tä, wale doblao da jimaje." A cunomi. Yai bada tänö bā tamaö lä buji wei bā shilo taö bädäoma.

¿Jesus, wedi cä a? ¿Wedi naja cajä wa buji cuu?

Jesus cama wa jilamolewä bā sho, ai bā bluca sho, Nain a shabono jamö bā julayoma, bā ajedou täjä, yaji telimö bänö nomawä a cai jaa mö balayoma. Suwä wajadi, e ilijilu moli mashi cuwamai, e nomawä cuoma, yaji telimö bā blucanö öjö a suwä noji tabomaje.

Jesusnö a suwä no bleyaö dalalema, a noji ja ojodalönö cama ija awa jama, "a ööö dijä." a nowa tama.

Jesusnö, nomawä a bejicai jubama, ... nomawä ija awa Jesus jama: "¡Bushe cajä ija yawa jaö. A da jocädalu!"

Öjö täjä a demö ja jocädonö, awa wayoma, bā nöö ija a juya comaquema. Bā mamo lä yäo no wei bänö, Yai bada tä waja doblao tamaje. (LUCAS 7:11-16)

Jesusnö, Marta, Maria cäcöbö buji aji je waloma, bā aiwäbö Lazaro a nomalayoma. Cuatro möjalu bā jayuo waiquioma.

Jesus ija, Marta awa jama: "Bada tä, jäyäja wa cuoma ja cunoja, aiwä a nomäö mao nowa cubi."

Jesus awa jama: "Demö jocädamalewä cä ya, bā lä nomablou wei ya bā demö jocädamaö, wale bejedi bujii jeja, bā nomäö shi walii maicätä. ¿Jei wa bā bejediablaö?"

Awei, Bada tä, Cristo cä wa, Yai bada bā ijilubö a nia waloo waja lä väyäno wei cä wa," a Marta cuma ...

Nomawä a lä didile jamö, ... maa manö maca cajuoma. Jesus awa jama, "maa ma da blajamalöje." a cuma.

Jesus ija, nomawä bā yaö, Marta awa jama: "Bada tä, a li jitali waiquiwä, yädu jamö a nomalayoma."

Jesus awa jaö cooma. Wale a no bejedi yubou ja, Yai bada wa tä doblao dablaö wä. Öjö täjä, maa ma casimalemaj. Jesus a wa icali jama, "¡Lazaro, a da jaliyo!" A nomawä ja jocädalunö, a jalayoma. Wadoda sicönö a yayocoma. Jesusnö bā nosiyemama. "Wama a ja cushäblalönö, a cai da cobojälöje." (Juan 11:21-25,38-41,43-44)

Bada tä Jesucristo yami inaja a cuu dao,

"Demö jocädamalewä, balimiblamalewä cäya."

Bä bluca lä tano wei anö, cama a bejedi dablou.

JILAMODIMA 52

DOBÄLEWÄ CÄ A

Bluca dodijiwä Jesús ija täbä noacaoma, ai tämö jaluja, uliji bloque jamö bää juu täjä, täbä bluca lä nocao no wei bää ojioma.

Tämö ja wäyalönö, modu Galilea ai u mashi jamö, bluca dodijiwä bää yododooma. Öjö täjä, Jesúsnö cama wa jilamolewä Felipe, a walima,

“¿Wedija pan bämabä luluabä, bämabä iyamabä?” A wabaö ja a walima, tänia lä taö wei a daö waiquiyoma.

Felipe awa jama, “plata beje usucublou maicätä.”

Öjö täjä Simón Pedro bää joshe, Andrés a wa jama; “jei ocodomanö cinco pan bää tabou, bolacabi yuli cäcö sho. ¿Macui, tä je usucublou maicätä?” A cuma.

Jesús awa jama, “jei bää bluca da lowamaö buji je.” Bää bluca lowashomaquema, walo yami bää owämaö bädao ja, bluca, jawä cinco mil bää cuoma.

Jesúsnö pan bää ja yulänö, Yai bada tä shiøjöde jimama, inaja showawä, yuli cäcö ja yulänö, Yai bada tä shiøjöde jimaö cooma, bää dobäma. Bää bluca bädölayoma.

Bää bluca ja badälönö, wa jilamolewä bää ija Jesús awa jama, “nii bää shee da coleje, bää walio maobä.” A cuma.

¡Bää lä iyano wei bälä cuinö, bää nii shee lä damanowejei, bäge colejenö, wöö doce bää omalemaje!

(Juan 6:5-13)

Jenaja täjä, bluca bänö Jesús a daemaje, bada a tablamabeje, Roma teli bää ija bää nobleamamou mladamabä, showadi bää cai iyamabä, a bada tablaö ojodaomaje. Culenaja, cama bää ija Jesús a wa jama.

“Nii cäcö lä mladou wei bää beji, bää buji jolijo dijejä, Camiyä yanomamö nodiwa yanö,¹⁹ balimiblamamodima yacö nii lä jibääö wei, cäcö noji shilo da yaiboje, inaja Jayä Yai bada tänö wale nosiyemaö.” Jesús a cuma.

“Balimiblamamodima pan cäya, Camiyä ija bää lä nocao wei bää ojii maicätä. Camiyä wale a bejedi lä bujii wejei bää amishii codaaö maicätä.” Jesús a cuma.
(Juan 6:27,35)

Nii wa waö anö owä owä wa demö cuo dao, culenaja, Bada tä Jesucristonö balimi tä yai jibääö.

“Balimiblamamodima pan cä ya.” Jesus yami a cuu dao.

JILAMODIMA 53

WA JILALEWÄ

Jilalewä bä lä cuwaa nowei naja Jesús a cuwaa nomi. ¡Jei bä da taje! ¡Quiji bä ta dijejäl! ¡Jei cä yoca yai! Bä cuma. Macui Jesús inaja a shilo cuu dao tajiyoma.

“Camiyä bei cä ya yoca, bejedi cä ya, balimiblamalewä cä ya.” (Juan 14:6)

Wawäyälewä bänö, cama bä walidwä beji, yalo bä ishimamaje. Öjö bänö Jucäalewä a nia lä waloo wei tä a cai onimamaje. Culenaja Jesús a wa jama:

Bä buji daeyo walidaya dijä, Moisés ya e tä a joyao mö junomi. Yai bada tä ano wäyälewä ya e tä a mladamaö mö junomi. Öjö ya bä bejediblabä ya juma. (Mateo 5:17)

Jesúsnö cama wa jilamolewä bä jilama, jedu je dole jamö, Yai bada tä doblao lä bälöladi, a noji owämabeje.

“Bä lä cuu weinaja wama tä daö: ‘Aijä a da nojima, äjä wano nabä bä noji da walibo, culenaja, Camiyä ya cuu: ¡Wano nabä bä da nojima! Yai bada tä ija bä bayeliblramaö da bujije’

“Yai bada tä ija wamacö jaö ja, jolemolewä bä lä cuwaaö Weinaja bä cuwaa dijä. Bluca bä cuo bä ja, bä a nacli jaö ... Culenaja cajä wa nacou ja, a da yamiblalu ... öjö täjä äjä boda tä a da wayoma. Inaja bä da cuu: Jabe, jedu je dole jamö wa lä culadi, wa waja doblao, jedu jamö wa lä bälöaö Weinaja, jäyämö a bälöa da dodijiquyo, nii bä ja wamalecö da dobä ... Bä da cuu.”

“Bä buji jolijo dijejä, ¿Wedi yama tä wabä? ¿Wedi yama tä cowalebä? ¿Wedi jamö sicö ja yamacö didiyobä? Inaja walidiwä talewä bä buji shilo cuu. Yai bada tä noji yai da yaibouje, bä tamaö lä bujii wei bä da taje. Camanö wamacö jawää töjä, wamacö bluca dobäöwä.”

“Bä da moyaweicu, Yai bada tä a jolemoshi wäyälewä bä lä cui, jawä jiima waiteli bä lä culenaja bä cuwä.”

“Wale a lä jiliaö Weinö, wale a juwaö ja, jawä walo buji moyawe a lä culenaja a cuwä. Maa cä ma jeyaca jamö, cama yaji a taquema. Öjö täjä maa a ja quelunö, mau ubä ja oquimonö, tä cai wadolimoma. Culenaja a yaji wäcänomi, maa cä masi ja a yaji lojotooma yalo.”

“Wale a lä jiliaö Weinö, wale a juwaimija, jawä walo buji mojodi a cuwä, mlacataju a jamö cama yaji e taquema. Öjö täjä maa a jä quelunö, mau ubä ja oquimonö, tä cai ja wadolimonö, a yaji boda wäcälayoma.” (Mateo 5:43-44, 6:5-6, 9-11, 31-33; 7:15, 24-27)

Jedu jamö jilalewä a lä cuno weinaja ai tä cuonomi.

JILAMODIMA 54

BADA TÄ

Judio, sacerdote bā sho, bā buji doblao nomi, bluca bā ija Jesus awa jilimaö bujio nomije. ¡Cama bā lä cuu wei tä tamaö buji bädao maje!

Bada sacerdote bänö policia bā shimölemaje. Jesus a juväamaö bujimaje, culenaja a juväa nomije. Sacerdote bänö bā walimaje. “¿Wedi jamö cä a?” bā cuma. Policia bā a jama:

“Jesus a wa lä jaö weinaja, ai bā a jaö daonomi. bā cuma.” (Juan 7:46)

Wawäyälewä bā a jaö dao lä mao no weinaja, Jesus a wa jama. Wawäyälewä, jawä ayawa coshi wacä wai shii blaö dao lä mainaja, bā cuoma.

Culenaja, Jucäalewä, “jawä motoca shii bada jilajawä lä culenaja a cuwä.”

(Malaquias 4:2) Motoca shii cuo täjä, ayawa coshi wacä shii bujimoimi.

Jesus a cuma:

“Camiyä, shii jilajawä cä ya. Camiyä ija bā lä nocao wei, mididi jamö bā mojolu maicätä. Shii jilajawä jamö bā ja cadidonö, bā balimiblou wä.”

(Juan 8:12)

Jaba täjä, shii da jiwanublalu a ja cunö, shi jilajablaliyoma. Cama a lä cui shii jilajawä cä a.

Ai täjä, Jesusnö cama wajilamolewä 3 bā lululema. Pedro, Santiago, Juan. Jeju dilewä jamö bā cai juma.

Öjamö, Jesus a shuducajeblaliyoma. Jawä motoca shii jilajawä mojecö shii jilabloma. Didiodima e sicö shii jilabloma, shuducaje dodijiwä.

Öjö täjä, wawäyälewä Moises, Elias cäcöbö bädaliyoma, Jesus a wa wayomaböma. Öjö täjä ijilashinö be je yojowama. Ijilashi a jamö a wa bädoma.

¡Jei ijiluyä ya nojimaö, cama ija ya buij doblao jebalojowä. Cama a wa da jilije!

Wa jilamolewä bänö a waja jililejenö, bei cä mojecö jamö, bā quilii yäläquema. Jesus a ja ucuonö, bā ja jubanö, Jesus a wa jama, “Bä da jocädalu, bā quili dijä.”

Bä mamo ja juwablalonö, ai bā dablanomije Jesus yami a dablaö tajiyomaje. (Mateo 17:1-3, 5-8)

Bä bluca lä jayuo no wei, wa jilmolewä bänö tä noji mlablanomije, Pedronö öjö tä a tama: “Bei yamacö mamonö yama doblao möö cubälei.” (2Pedro 1:16)

Juannö tä a cai onimama: “Yama a doblao dalalema. Yai bada bā ijilubö cä a. A shilo bejedimou.” (Juan 1:14)

Culenaja, a lä yanomamö blaliyonowi tä ija e tä jitääoma. Jei täjä camanö bā nia lä waicaö wei, tämö jalü ajedoma.

JILAMODIMA 55

CAMA QUE TÄ OJODE

Tres ijinama Jesus a juwadaloma. "Jesúsnö bluca bā jalomama. Jecula bāda bänö bā shi lä walimano wei bā bluca jalomama." (Hechos 10:38) Cuwabää bänö a bujiimaje, culenaja Jerusalenteli bāda bänö a shäblaö ojodeomaje. Jesusnö tä cai daö waiquiyoma.

Jedu jamö Jesús a nia colayou jaöö yalo, Jesús a buji ja yaimonö, Jerusalén jamö Jesús a juu buji doblaoma. (Lucas 9:51)

¿Ya lä juimadi jamö wale niya juwääöje, wale niya wayuyamaöje, wale niya shäblaöje, wa tä daö jä, wa niya juu jeyadiyo läcä?

Inaja Jesus a cuwaama.

Jesucristonö wa jilamolewä bā a jilama. "Jerusalén jamö, bāda tä bā, Sacerdote bāda bā, judío jilalewä bā sho, wale no bleaamaö weje. Wale shäblaöweje. Culenaja, tres möjalu täjä, ya demö jocädou coo wā."

(Mateo 16:21)

Jeinaja wajilamolewä bänö tä daenomije. ¿Bämacö Jucäalewä a yauwamabeje tawä? ¡Bejedi, inaja Yai bāda tänö cama Shimano a mada tamaö tawä! Öjö cudenö, Pedro a cuma.

"Bada tä. ¡Cajä ija jei bā bejediblou maicätä!"

Jesús a mö yabablaliyoma, Pedro ija a wa jama: "¡Satanás. A da blajalö! Wale yabäcaö. Yai bāda tä buji dao lä culenaja, wa buji daomi. Yanomamö bā buji lä cuu Weinaja, wa buji cuu dicowä." (Mateo 16:22-23)

Jucäalewä jei täjä showawä a bujimaje, Roma teli bā waicabä. Jerusalen jamö a bāda loo waiquiyobä. Öjö cudeenö, bā jujälö täjä, bā niya bāda lä loo naleowi tä beji bā a tayoma. Cama bā ija Jesus awa jama.

"Bada a cuo lä bujio wei, cajä wamacö ija, nosiyemano a cuo bā.

Yanomamö nodiwa ya bayeliblamobä ya ju nomi ... Yanomamö ya bā jucäabä ya nomabä ya cobema." (Mateo 20: 26, 28)

A jaba lä waloquenowei, Jucäalewä a niya ja bāda loonö a walo nomi. Omawä ija yanomamö bämalecö jucäabä a waloquema. Cajä bämäco balöcö jamö a bāda loobä. Öjö lä cudeenö, Jesusnö bā jilama.

"Cajä wamacö ija, Yai bāda tä bälöö dodijiwä." (Lucas 17:21)

Culenaja, jedu jamö a bāda lä loladi, jei a bita jamö a bāda loo jaöö mao täjä, jödödöwä walidiwä bā niya maldamaö balöö. Nomaö tä niya cai mladamaö.

¡Jei cama que tä ojode cuo dodijiyoma!

JILAMODIMA 56

JERUSALEM JAMÖ BADA A WALOQUEMA

Jerusalen jamö a ajedou waiquiyoma. Öjö täjä cama wa jilamolewä bolacabi căcöbö shimölema.

"Quiji shabono jamö căcöbö da jaludu, burro wajä a ocaa dablaöwä ...
Wajä a ja cushälänö, jäämö a cai da jabo. '¿Wedi tä ja wa taböcö cushääö?'
ai a cuu ja, 'Bada tänö a majöbobä,'" căcöbö da cuu"

Shimano căcöbö ja junö, Jesús a wa wawäbloma. Burro ocalo a taböcö
cushaaö däjä bätäli bä a jama, "¿Wedi tä ja wajä a taböcö cushääö?" Bä cuma.

"Bada tänö a majöbobä." Căcöbö cuma. Jesús ija a cai ja jubönö, didiodima
si bä ja maquemacönö, Jesús a dicäamaböma.

A dicäojälöö däjä, bei că yo jamö bluca bänö didiodima si bä blaquemaje.
Olivos jeju jamö yo lä dimöle jamö, Yai bada tä waja doblao tamaje, Yai
bada tä mayo bluca dablamate yalo, A waja doblao tamaje. Bä a jama, "¡Yai
bada tä bälöö lä dodijiinö a lä shimaö wei a doblao! ¡Jedu jedole jamö a
uliji yanöcöwä dodijiwá! ¡Yai bada tä doblao dodijiwá!" Bä cuma.

Fariseo²⁰ bä lä niqueleo no wei, Jesús ija bä a jama. "¡Wa jilale! ¡Jei bädä
wasi, inaja bä cuu maobä!" Bä cuma.

Jesús a wa jama, "¡Wamalee a da jili! ¡Jei bä a jaimi ja, maa că ma bä a
icali jaöwä!" (Lucas 19:30-40)

¡Bada tä shomio dodijiyoma!

Jucäalewä bada tä lä cui a ishobä a waitelimobä, caballo a boda jamö,
shabono a jamö a dicão cai janomi.

Burro, ocalo, ai bä dicão dao balöö lä maono wei a wai ja, a buji aji cai
dicäoma. Ocalo bä ma icali ma jucão wei, e jucäonomi. Öjö burronö wa
wwäyälewä Zacariasnö, 500 ijinama yädujamö a lä onima nowei, tä
bejediblalema. Inaja Zacariasnö täa onimama.

"¡Jerusalen teliyomabä, bä a icali nacli da shidoal!, jei täjä camiyä bämäkö
ija boda tä bälöö dodijiquema, doblao dodijiwá. Burro ocalo a ja a dicää."
(Zacarias 9:9)

¿Wedi täjä jucäalewä bada tä ishobä, lojote dodijiwá, a dicão cai janomi?
Roma teli bä ija cama teli bä jucäabä a walonomi.

Walidiwä bä ija, bämalekö jucäabä a yai waloquema.

JILAMODIMA 57

BADA TÄ WALIIJE

Ö jö täjä Jesusnö cocablou a yaji jamö bä bluca wa jilima. A ijiluo täjä, a wa jaö ja moyaweanö, bada bä buji ma möblamanowei, culenaja, jei täjä a wa jilii je täjä, ebä jushuooma.

“;Öjö ija yamacö bada tämou moi! Bä cuma.”

(Lucas 19:14)

A noji walibomaje, yanomamö bä blucanö a cai waibeje, bä buji ja cunö, Jesus a walimaje.

Ai bä shimaö jatomaje, jawä noji bä cuama, Jesus a wa lulubobeje. Jesus awa jaö walidiwä bädäoma ja, Roma teli bada ija Jesus a ocablamaö bujibä.

“Wa jilale. Yamatä daö, wa wa cadidou. Ai wa bä noji ja yaibonö, ai wa bä noji walibou maicätä. Yai bada wa tä a wäyäö cadidou. ¿Roma bada tänö plata bä lä nacaö wei yamabä jibääbä tawä, yama bä jibäädijä?”

(Lucas 20:20-22)

¿Wedinaja Jesus ca cubä? Bada tä ija cama ebä da comacö a cuma ja cunoja, Judio bada bänö a moli walidiwä jimamaje. Ma, plata bä jibääamou daomi, a cuma ja cunoja. Yamalecö no waiblaö, Roma teli bada bä ja cunö a moli juwääamaje.

Bä nomojoli no ja öjöböläönö, Jesus awa jama. “Plata a jilblao. Ya da mö.

¿Jei wedi que noleshi cuwa cule?”

“Cesar,” bä cuma.

“Joo, Cesar ija cama ebä da comacöje, Yai bada tä ija cama ebä da comacöje.”

Bluca bä yododoobä jamö Jesus awa jolemou jimaö daonomije. Bä buji ja möänö mamicai bä cuoma.

(Lucas 20:23-26)

Yai bada tä a jilalewä bä a jolemou lä jilou wei bänö, Jesus a juwääö buji doblao showaomaje. Culenaja awa shilo jaö moyaweo dodijiyoma.

Öjö täjä, A wa juo moyawe jebalojowä yalo, Jesus a walii quilimaje.

(Mateo 22:46)

Bada bä ija bä a wäoma. Bä buji ja jubäböönö, Jesucristo ano öjöböä nomije. Yalo bä ja shäblajenö bä lä ishimano wejei, öjö Jesus a no owä cuoma macui, öjö no owä tä noji shilo yaibou bädäomaje, Jucäalewä ano öjöböä nomije.

Yai bada tänö tä nia lä taö wei, tä nia wawäbloma.

JILAMODIMA 58

BADA TÄ JUWÄLEMAJE

Oveja a wai nia dodoano waö je täjä, Fiesta Pascua¹⁶ tä a lä jilabo nowejei, Jenaja bluca dodijiwä oveja bä nia shääje täjä.

Jenaja, wale niya cai shäblaöje, Jesusnö tä ma dano wei, cama e bä sho, jödödö a iyaö ojodeoma. Lamano ji ja dälänö, Bä Jöö a shiöjöde ja jimanö, ji ja cacablalönö, ji jibäquema. "Bei, jei bei cä ya yaji no owä, ji da walije." Jimo jimo ubä cai cowamalema. "Walidiwä ya bä niya lä mladamaö wei ya iyä bä niya lä joyao wei, tä no owä. Jei tä noji mlabladijejä."

Mididi suble täjä, Getsemani a jicali jamö, Camanö cama e bä lululejälöma. Walidiwä jebalojowä tä lä läle tä ja danö, bä Jöö ija a buji joliblou cai laamoma.

Awa jaö showao täjä, a nia ja juwä a jenö, bada tä bänö bluca wayu bä cai waloquemaje.

Jesús a wa jama, "¿Wayu lä ya, wedi tä ja sibala, nabushi bänö wamale nabä juu? Yai bada e yaji jamö ya bä a jilaö wawädooma. Wamalee nabä malä queo mao bälei. Culenaja, inaja bão, Yai bada tä ano wäyälewä tä oni bluca bejedi wawäblobä inja cä wamacö cuwaö."

Öjö däjä cama wa jilamolewä e bä blucanö Jesús a ja dacöjälöjenö, bä lulayoma.

(Mateo 26:55, 56)

Jesus a ocablamolayoma. Sacerdote bada e yaji jamö a lululejölömaje. Judeateli bada bä yododaö cai lão waiquiyoma. Jesus a beji, bluca bä nasimoma.

Sacerdote bada a ja ublaicönö, a mö talöbloma. Jesús ija a wa jama. "¿Wa wa juomi lä cä? Jei cä bänö wa waja malä taö wejei." Culenaja, Jesus a wa juonomi. Jesús ija sacerdote bada a wa jaö cooma. "¿Cristo lä wa? ¿Yai bada tä lä doblao wei bä ijilubö la wa?" A cuma.

"Awei. Öjö lä ya. Obi cajä wamacönö Yanomamö Nodiwa, Yai bada, dimö tä mashi jamö, wamalee dicão möö wä. Ijlashi bä sho, ya itou täjä, wamalee möö wä."

Sacerdote badanö, cama didiyodima e si bä ja cacanö, a wa jama ...

"Wama a wa jililema. Yai bada tä waja jilo, Yai bada tä no waiblaö. ¿Wedinajacä wamacö cuu?"

Jesús a wailemaje. A wali shäblamaö da buji. Bä cuma.

Jesús a cläshamaje. Bei mamo bä ja besimajenö, Jesús a dijequimamaje, bä a jama: "¿Wedinö wa dijequimama? ¡A wa da cadido!" Policía bänö Jesús a cai shämaje.

(Marcos 14:56, 60 – 65)

Judea bada bänö a shäblamaö bujimaje, culenaja cama bänö, shäblabä beji tä tabonomije. Roma teli yami bänö yanomamö bä shäblabä tä tabomaje.

JILAMODIMA 59

BADA TÄ WAIMOMA

Tä mö jaba jalu jälöö täjä, Judío bada tä bää cocabloma. Sacerdote bää sho, Judío jilano tä a jilalewää bää sho. Gobernador Roma teli Poncio Pilato e yaji jamö acai jumaje.

Bada bänö Pilato ija Jesus a shäblamaö bujimaje.

Pilato ija, Jesus a walidiwää waja tamaje: "Jei yama a jolemou dalalema. Camiyä teli bää mölamaö. Roma teli bada tä ija, plata bää jibääö wasii. Bada tä Cristo bälöö lä dodijii a waja jilou."

(A Jesus walii ja jaquiyonö) Sacerdote bada bää ija, bää lä yododoo wei bää ija cai, Pilato a wa jama, "¡Jeinö walidiwää a ta nomi!" (Lucas 23:2,4)

"Walidiwää a taö mao ja cunoja, cäjä ija yama a bäläö mao jabi." Bää icali cuma.

Yaji jushomi jamö Pilato a jaa ja colönö, Jesus a ja nacalänö, a wa jama.
"¿Judío bada lä wa tä? ¿Wedi wä tä walidiwää tama?"

Jesús a wa jama: "Camiyä shomi jamö bälöamö cä ya. Jäyäjä bada ya cuo ja cunoja, Judío bänö wale ocaö maobeje, iba bää ma isho. Shomi jamö bälöamö cä ya."

"¡Bada lä wa dodijiwä!" Pilato a cuma.

Jesús a wa jama, "Wa wa cadidou. Ya bälöö dodijiobä, wale queblalema. Yanomamö wamacö ija bejedi ya tä a wäyäbä. Bejedi a wa jili lä ojode wejei bänö, wale a juwaöje."

"¿Wedi cä tä bejedi?" A Pilato cuma.

Pilato judío bää ijämö a jaa ja colönö, a wa jama, "jeinö walidiwää a ta nomi." (Juan 18:30,33,35-38)

Bää icali jama.

"¡A wali da yaumacö!" Bää cuma.

Cama bää ija a wa jaö cooma. "¿Wedi tä ja? ¿Wedi cätä walidiwää tama? A nomabä tä cuwami. Ya ja yowamalalönö ya nia cushäblaö." Pilato a cuma.

Bää a nacli jaö dölao dico nomi. Bei bää a icali ja janö, Jesús a yauwamaö buji je blacäjomaje. (Lucas 23:21-23)

Pilatonö, Jesúsnö walidiwää a ta nomi, tä dama. Culenaja Judío bada bää ija a ja quilinö, a Jesús shäblamaö bujima.

JILAMODIMA 60

BADA TÄ JEJA MÖSÖCÖ Ecö Yojoquemaje

Pilatonö Jesus a lä yauwamanowi, no quilijiwä, walidiwä jebalojowä tä cuoma. Yowamodima, balimi tä bää namo yaumabomaje, yaji bää waliyaö dodijiyomaje.

Yädu jamö jawa sieteciento ijinama täjä. Wawäyälewä Isaiasnö tä a onimama:

"Wale lä shäno wejei bää ija, bei cä ya yaibä dodooma, wale caweucö lä ucano wejei bää ija, bei cä ya mojecö dodooma. Wale cläshamaje, culenaja bei cä ya mojecö jitäo nomi!"

(Isaias 50:6)

A ja yowalalöjenö, inaja a tamamaje.

Gobernador soldado bänö bada e yaji jamö, Jesús a cai jumaje. Cama bää ja nacayonö bää bluca yododoma.

A ja shiloblalöjenö, wacä ushujuwä sicönö, a didiquemaje.

Mösöcö todo ja modoleblalöjenö, todo yojoquemaje. Dimö imöcö ja sheleca waloco a ja yamacöjenö, bei bää majecocönö bää ja jidesheblaiquyonö Jesus ija bää a no wayublaloma. Judio bada cä watä, bää cuma. Sheleca a ja colejenö, bei que je shäbemaje.

(Mateo 27:27-30)

Mösöcö ecö lä yojowa icaliqueno wejei, tä no öjöbää nomije. Adánnö a walidiwä lä ta no wei tänö, jei a bita mösöcöböblou jebalojolayoma. Cajä bämacö beji, jödödöwä walidiwä, mösöcö bää macui, bää yulema.

Cama ija bää a no wayublalou ja jaiquyonö, wacä ushujuwä sicö ja coläjenö, cama didiodima sibänö Jesús a didiyamaö comaje.

(Mateo 27:31)

Jesús ija, bolacabi tomoshiwä cäcöbö cai dälejälömaje. Cama bää nia lä yauo wei, jii jibä yalucubojölömaje.

Bää bääöshocöblo dayou täjä, soldadonö ai walo a nosiyemama. Jesús a nia lä yauo wei, e ji däbo jälobä. Jerusalén tä sibo jamö, jeju Golgota a jamö bää yamoque dayoma. Moría a wa ja jeju cuoma, öjamö Yai bada tänö Abraham a wabama. Öjö cäcö jeju jamö a cuo täjä a Abraham cuma,

"Bushe, yablaö beji, cama Yai bada tänö oveja ocalo a jibääö wä."

(Genesis 22:8)

A wa janu nomaö lä väyäno wei, jei täjä bää bluca bejediblou.

JILAMODIMA 61

BADA TÄ YAUMAQUEMAGE

Tä bā lä yauwama no wejei, tāno quilijiyo jebalojooma. Roma telī bänö bā no waibalöjeja, bā ja jayublajenö, jii ji jamö shiloshilo bei bā imöcö jamö, bei bā mamicö jamö, bā basuwamaje.

Üjö a jeju ja ... Jesús, walidiwä'talewä cäcöbö sho a yaumaquemage. Jesus dimö mashi jamö ai. Jai a mashi jamö ai. Jesús a wa jama: "Jabe," jei bā mojodi. Tä lä taö wejei tä daimije. Wale nowa tabo dijä."

... Bluca bā mamo yäoma. Jesús ija bada tä bā a no wayuama. Inaja bā cuma: "Ai bā ja bayeliblanö, bā noma nomi. Yai bada tänö a jola nia lä shimano wei, öjö a cuo ja cunoja, a no jucäobö wei ..." (Lucas 23:33,35)

Jesús cama a jucäo aiyoma jacuno ja, bämalecö molí jucää nomi. Yanomamö bänö tä da nomije, wawäyälewä Davidnö a wa janö lä wäyäno wei tä a bejedibloma.

"... Bei wale imöbä, bei wale mamibä cai basuquemage, bei wale ubä wawämalalemaje. Bluca bänö wale nowaiblaöje. Iba wadoda sibä shelelaö je. Iba comi comi sicö däabeje bā wabayou. ¡Yai bada bā ijilubö a jola noji cuwi, cama Yai badanö a itomaöwä!" Bä cuma. (Salmos 22:16-18)

Yai badanö tä niya lä tano wei e bā bejediblaliyoma.

Öjö a jeju lä cui,¹¹ Abrahamnö "Yai bada tänö a jibääö wä, a waja jilaquema ..." (Génesis 22:8,14) Yai bada tänö cama e yai nia lä jibää no wei, tä bejediblaliyoma. Jesús a jibäquema.

Abraham bā ijilubö a beji, Yai bada tänö chivo a lä läblamale no Weinaja, cajä bämacö beji, cama bā ijilubö a nowama nomi. Camiyä bämacö beji, bā ijilubö a läblamalema. Jei anö Yai bada tänö bamalecö nojimaö je balojowä wawäo. (Romanos 8:32)

Yai bada tänö yanomamö wamacö bluca nojimaö je ja balojoonö, bā ijilubö ya e ma majui, wale shimölema. Bä ijilubö wale bejedi lä buji wejei bā no bleaaö shi walii maobä, bā balimiblobä. (Juan 3:16)

Nobadabö bā no lä bleaano Weinaja, wamacö no bleaaö maobä, jucäano cä wamacö. Oro, plata bänö mai, Cristo iyä bā no lä blucainö wamacö jucäama. Yai bada cordero, cadejewä, walidiwä cuwami, a ja läblalunö bämalecä jucälema. (1 Pedro 1:18-19)

Yai bada tä ija, bämacö nowa bluca je balojowä, tä jimaö.

JILAMODIMA 62

BADA TÄ JUCÄALEWÄ

Yai bada tänö bä nia lä jucääno wei täja, Jesusnö, cajä bamacö walidiwänö a no bleaaö je balojoma. Cajä bamacö no bleaaö beji cama, a läblaliyoma. Adannö Yai bada tä a lä joyale no wei täjä, Yai bada tä a jama. Jucäalewänö cäcö je badiquiblaö wä. Omawä ija a cai cuma.

“¡Camanö wa je badiquiblaö wä, cajänö wa mamicö duyäöwäl!” (Génesis 3:15)
Jei yädu jamö, Omawänö bei cä mamicö nia lä niniamä no wei, tä a wawäblaliyoma. Jucäalewä a ja yaumacöjenö “cajä bämacö walidiwä bä beji a diwäjamoma.” (Isaias 53:5)

A Jesús lä yaumaque no wejei, Yai bada tänö bä nia lä taö wei bä danomije.

Bä buji daoma ja cunoja. Bada Bälöämö, a yauwamabou mao nowa cujebi. Cristo a yauono waja jilibojenö, shobali wacä jamö bä lä juu wei bänö tä a noji mojodi jimaöje. Jucääno bamacö ija, öjö tä anö Yai bada tä moyawe jimaö.

(1Corintios 2:8;1:18)

Tomishiwä cäcöbö yauo baja, Jesus a yauo mödalöoma.

Ai tomöshiwä a wa jama: “¡Cristo wa ja, a da itolö! ¡Wajälecö cai da itolö, bämacö nomäö maobä!”

Ai a lä yauo naleono weinö, a wasima. “¿Yai bada wa tä no quili taimi lä cä? Waino cäwa. Walidiwä bädä bä lä tano wei tä nowa ja, bädäcö waimoma. Jeinö walidiwä a ta nomi.” Öjö täjä Jesus ija a cuma. “Jesús wa bälöa dodijiquei täjä wale noji da jaducälä.”

Cama ija Jesús a wa jama, “Wale a da jili. Jei tä mö jaluu showawä ja tä doblaobä jamö, bädäcö cuo wä.”

(Lucas 23:39-43)

A wa jaba tomishiwä lä janowei a no bleaaö mao bä, a jucäämou buji doblaobä daoma. Jucäalewä a wajano bejedi ja yubonö, a wa janu nomi.

Ai a lä cuinö a waja cai Jesus no waiblama, culenaja ya nia nomäö, tä dama yalo, a buji ja shomiblalunö, a jucäämou buji doblaoma. Yai bada cama e tä uliji jamö a bälöo buji doblaoma. Cama ija Jesus a maamou nomi. Öjö lä tänö Jesusnö a nowa tama:

“Jei tämö jaluu ja, tä doblaobä jamö, bädäcö cuo wä.”

(Lucas 23:43)

Cäcöbö nomalayoma. Moli, shobali wacä jamö a juma, ai, tä doblaobä jamö a waloquema. ¿Wedi täjä? Molinö, Jucäalewä a wailema. Ainö a wajano bejedi yuboma.

ΙΗΣΟΥΣ ΝΤΖΑΡΕΙΟΥ
ΙΗΣΟΥΣ Ο ΘΕΟΣ ΤΟΥ ΙΟΥΔΑΙΩΝ

JILAMODIMA 63

JÖDÖDÖ A LÄ LÄBLALIONOWEI

Motoca a yololobloma, Jesús tres horas a yauo waiquiyoma. Tä mö bada mididiblaliyoma. Bä bluca mamo lä yäle bä quilili docöbloma. Tä matasi bada waidaliyoma. Motoca a caödou täjä, Jesús a icali laamoma:

“Iba Yai bada tä. ¿Wedi tä ja wale daquejälöma?” (Mat.27:46)

Mididinö bä ijilubö a jitäbou täjä, ji ji jamö, a buji joliblou yaiyo täjä, cama ija, Yai bada tänö cajä bämacö walidiwä bä ja dälänö, cama bä ijilubö ija, bä bluca yejimaquema. Öjö täja, Yai bada tä mö juluquema. Jesúsnö öjö bä bluca waicama.

Jesúsnö jödödöwä walidiwä bä lä däleno wei täjä, Yai bada a yaibä läblaquema. “Walidiwä bä möö daomi.” (Habacuc 1:13) Bä ijilubö a yauo shawao täjä, Yai bada tänö, walidiwä bä möö daomi yalo, a yaibä läo showäo täjä, motaca a caöblaliyoma. Bä ijilubönö, walidiwä bä no cowä ja jödödömacönö, shobali wacä jamö bämacö niya lä juu wei, tä nowa shäblalema.

Tä nowa waicama.

Walidiwä ya bä bluca nowa ja mladamalönö, yädu jamö wa wäyälewa bänö tä a lä wäyäno weije, ya bä bluca bejediblalema, Jesusnö tä dama yalo, a cuma:

“¡Ya bä bluca waicama!”

Jesús bei cä je mö ja wäläalunö ... a nomalayoma. (Juan 19:30)

Yai bada tä e yaji jamö sicö suble lä läo no wei sicö cacablou itoquequiliyoma. Mashita a ja blösöblösö-monö, maa mabä nashobloma. (Mat.27:51)

Moli ijinama bä ja jayudamajenö, walidiwä bä je yojoblabä, iyä iyä bä lä jamishamono wei jamö, wadoda sicö suble läoma. Jesús a ja nomalonö, Yai bada tänö, yalo iyäbä nowa cuwamiblaö ja, sicö caca itoquequiliyoma ¡Bä nowa waicama! ¡Walidiwä talewä bä no cowä je usucumaquema! ¡Iba cordero, ijiluyä a lä cui, jödödö läblano cä a, iyäbä wajacawä! ¡Iba ijiluyä a wajano bejedi lä yubou wejei, jedu je dole jamö bei cä yoca calobloma!

Yädu jamö wawäyälewä Isaiasnö tä a onimama:

Cajä bämacö walidiwä bänö a basumaje ... A shämoma, bamacö yanöcwä bälöa bä, a yowamoma bamalecö jalomabä. Oveja bä mojolu lä culenaja bämacö cuoma, ... bämacä juu buji lä doblao wei jamö bämacö juu bä daoma. Culenaja, Yai bada tänö cajä bämacö walidiwä cama bä ijilubö ija, bä yejimaquema. (Isaias 53:5-6)

Tä waicoma.

מֶלֶךְ הָעוֹדָה
I C S N Z A R E I S R E X I M P E R I I
ΙΗΟΥ ΚΩΝΑΖΕΡΠΑΤΟΣ
ՕՏԱԿԵՅՍՏՈՒՆԿԱՀԱՅԻ

JILAMODIMA 64

BADA TÄ NOMAWÄ DIDIQUEMAJE

Jesús a nomalayoma. Tä bejedi dabä, soldadonö, ... bei lebocö diwähäquema, mau, iyä iyäbä jalayoma.

Wa jilamolewä bä buji wädinaja cä moma. Jesús, a bada ja loonö, Roma teli bä nia waicaö bä buji cuma, culenaja "tres tä mididi cublou täjä ya demö jocädou wä," tä wajano bejedi yubo nomije.

Bä ja shablajenö, shabono a sibo jamö, canosi bä lä joyaö wei jamö, täca täca bä jamö bä noblewä joyamaje. Culenaja inaja Jesús a no blewä taa ma nomije. Wawäyälewä Isaiasnö tä a cai onimama:

"... no madojibö bä lä didio wei jamö a no blewä didiquemaje." (Isaias 53:9)

Yai bada tänö bä ijilubö a noblewä nia lä didimabo no wei, tä cobeboma.

Tä mö wäyäö täjä, walo no madojibö a cobema. Arimatea teli Jose a waja cuoma. Jesús wa jilamolewä a cai cuoma. Pilato ija a ja junö, Jesús a noblewä nacama. Pilatonö a jibämaö bujima. (Mateo 27:57-58)

A shäblaö jaöö mao je täjä, bada bä ija bä ja quilinö, Arimatea teli Jose, Nicodemo sho, Jesús wa jilamolewä e bä cuo jatooma. Jesús a no bleaaö ja mööjenö, cäcöbö quillii mladaliyoma. Jesús a noblewä ja coläjenö, a ja yalulijenö, yädujamö shidicali mö lewä böönö ubä lä jibää nowejei, inaja cuwä ubä lii cledeli showawänö, a je ja joloblälöjenö, aushi, liyäjäwä sicönö a jaloblalemaj. Josenö noblewä bä beji, täca lä tablamalenowei, a noblewä ja didicäjenö, taca cajuquejälömaje.

Bada tä bä lä didiyamou weinaja, a didiquemaje.

Öjö tä jenaja Pilato ija, Judio bada bä waloquema.

"Bada tä, a demöö showao täjä, 'Ya demö jocädou coo wä,' a cuma. A noblewä lä blale jamö ai bä da lämacö, Wa jilamolewä e bänö a tomöaö maobeje. A tomöaöje ja, A nomawä demö jocädou cooma, bä cuu maobä. A demöö täjä bluca bä ma mölano wei, inaja bä cuu ja, bluca balöwä bä mölalayowä." Bä cuma.

Pilato a wa jama. Bei, soldado bä da lämacuduje, tä da nowamaduje. Soldado bä ja lämacöjenö, maa ma jamö jusujusu a sudimaquemaje, ma joyaö maobeje. (Mateo 27:63-66)

Culenaja, ¿A lä blale jamö, wedinaja Jesús a noblewä cuwaa ma?

A cuwaa nomi.

JILAMODIMA 65

MAA MACA BLOQUEOMA

Adán a lä yaclä no wei täjä, yanomamö bämacö ija, nomaö tä walidiwä cublou showalayoma. Öjö lä culenaja Jesús a cai yacléma ja cunoja, cama a cai moli obisi mashitablou cooma. Culenaja yädu jamö wawäyalewä, Davidnö tä a onimama:

Cajänö ... ya lä didiyono wei jamö wale jodemaö maicätä. (Salmo 16:9-10)

Nomaö, maa maca ma cui, Walidiwä talewä a cuo nomi yalo, lojote tä tabo nomi.

Tres mö jalu bää ja mladalunö, tä mö wacacadou täjä, suwä bänö Jesús a noblewä möö mö jumaje. Mashita a blösoblösömoma. Yai bada tä e ángelnö maa ma ja blajamalonö, a dicäquema. Ángel a no quili ja tajenö, jawä nomawä soldado bää blaoma, angel a wa jama,

“¡Quilii dijejä! Jii ji jamö Jesús a lä yamabou no wejei, wamaa a dæi.

¡Jäyäja a cuwami! ¡A jocädou cooma, cama awa lä janö weinaja! Jabo, Jesús a lä blaono wei tä da möyo. Cama wa jilamolewä e bää ija, a demö jocädou cooma bää da cuudu” a ángel cuma.

Bää suwä quiliima macui, bää buji doblao cai lobalayojälöma, Angelnö tä a lä wäque no wei, wa jilamolewä bää yömöcamaö mö jumaje.

Jesúsnö bää mö ja bamalänö, bää a wayomama. Bada tä waja jilabönö, e bää ja läläicunö, Jesús bei mamicö ja juwäbölänö, a waja doblao tamaje.

(Mateo 28:5-9)

Soldado bää ja jocädalunö, shabono jamö bää ja jalönö bada bää ija bää a wäoma. Bada bänö bää ja washuyonö, plata bluca bää jibäquema, bää jilamaje.

“Inaja bää da cuu. ‘Mididi ja, yamacö miyo täjä, cama wa jilamolewä e bänö noblewä a tomölemaje.’”

(Mateo 28:13)

Nasi tä anö, bejedi tä joleblaö maicätä. ¡Bei cä maca bloqueoma!

A lä nomalayo no wei, bämalecö no comaquema. A lä didiqueno weije, bämalecö no bolebö colema. A lä jocädou no wei tänö, cama sho bämacö no owä demö jocädou cooma. Öjö cudenö inaja a cuu:

“¡Quilii dijä! Ya cuo lä shomao no wei cä ya. Ya lä balimii cä ya, ¡Jei täjä ya demö shi walii! Bää lä nomablou wei bää beji, cusha modima ya tabou.”

Doblao tä ano bejedi lä yubou wejei, nomaö tänö, Bada Bälöamö tä lä dicäladi ja, bei cä yoca calobloö.”

Bada tä cuu. “Ya balimi yalo, wamacö balimiblou wä.”

(Juan 14:19)

JILAMODIMA 66

WAWÄYÄLEWÄ, BÄNÖ AWAJA LÄ WÄYÄNO WEI

Jesus a jocädou ja colonö, wä jilamolewä bä ija a damolaliyoma. Suvä cäcöbö ija, Pedro ija, öjö täjä jama cäcöbö ija a dablamoma.

Emaús jamö wa jilamolewä cäcöbö ayoma. Jerusalén tä bayäquele jamö a shabono lä blale.

Cäcöbö a wayou däjä, Jesús a möjabalonö a nocaquema. A no öjöböabö nomi. Jesús a wa jama: "Wajäkö jujälö bolanö, wedi cä wa tä a wayaoö"

A wa ja jilibölänö, cäcöbö buji aji cai ublaquema. Cama cäcöbö ai Cleofas a wa jama: "Jerusalén jamö bä jama lä cuo wei bänö bä a bluca daöje.

¿Jäyäja bä lä tano wejei wa daimi lä cä?" A cuma.

"¿Wedi tä tamaje?" A cuu mö jeduoma.

(Lucas 24:13,15-19)

Tä a wäyäjälömaje. "Nazaret telinö yamalecö ulijibö nia lä jucääö wei cä a, yamacö buji cuma. Culenaja A shäblalemaje, culenaja, a nomawä lä didiono wei täca bloqueoma. ¡Ai tä tamobä tä cuwami!"

Jesus awa jama, "¡culajälä wajäkö buji mojodi da dodijii! ¿Wawäyälewä bänö tä a lä onima no wejei, wama tä a daimi lä cä? Jucäalewä a nia no lä bleamaö balöö wejei tä a tamaje. Öjö täjä, Cama shii jilajawä a nia yai waloo."

Öjö täjä Jesusnö bä jilama. Moisesnö tä a lä onimano wei jamö, Yai bada tä ano wäyälewä bä oni bluca jamö cai, cama a wa lä tano wejei bä a bluca wawämama.

Shabono a jamö bä ajedo waiquiyoma, jawä a je niya doleblo jölöö a cuwaama, culenaja a wasilemaje, "A da yanööciu, tämö wäyade waiquiya." Öjö täjä cama cäcöbö sho a yanööciquema.

Bä iyabä bä loquema, pan a ja yulänö Yai bada tä shi öjöde ja jimanö, jii ja cacablalönö, cäcöbö dobäbölema. Bä dobämou täjä, Jesus ano öjöbälema. ¡A no ja öjöbälänö, Jesus a mladaliyoma!

Cama cäcöbö a wayoma. "Bei yo jamö, oni tä wajanö bämalecö buji daamaö täjä, camiyä bärjäcö bälöcö shi jalimolayoma." cäcöbö cuma.

(Lucas 24:25-32)

Jerusalen jamö, wa jilamolewä bä ija bä waloo coma. "Bada tä Jesus a jocädou cooma. Oni täbänö Jucäalewä a waja lä tanowejei. ¡Yai bada Shimano cä a! ¡Bada cä tä!"

Jödödöwä wawäyälewä bä a no bejedibloma.

JILAMODIMA 67

BEI A DUDEOMA

Domingo tä wäyade täjä, wajilamolewä bä quili ja, yoca cajubomaje. Cama bä motalöjamö, Jesús a bädaliyoma. A wa jama. "¡Bä quili dijä!"

Bei imöcö mömoma. Bei cä lebocö cai. Bada tä Jesús no ja öjöböläjenö, wajilamolewä bä buji doblaloma. (Juan 20: 19-20)

Wajilamolewä, Tomas, a cuo naleo nomi. Ai bänö a yömölamaje. "¡Bada yamatä Jesus möma!" Bä cuma.

"Ya mölaö maicätä. Bei cä imöcö jamö canosi ya bä möimi ja, ya bä canosi jubaimi ja, bei cä lebocö canosi jamö ya imöcö luqueimi ja, ya tä bejedi bujii maicätä

Ai täjä, wajilamolewä bä cocablou cooma. Tomás a cuo naleoma. Bei cä yoca lojotooma. Cama bä mötalö ja, Jesús a ubladou colayoma. "¡Bä quili dijä!" a cuma.

"Bei. Tomás, Wale imöcö da canosi möö. Jäyäja bei cä wa imijena da lucälö. Bei wa imöcönö, bei ya lebocö canosi jamö a imöcö da lucälö. Wale a bejedi da buji."

"¡Bada tä. Iba Yai bada cä wa tä dodijiwä!" A cuma

"Wale möö ja, ¿wale bejedi bujii lä cä? Wale möö ma majei, wale bejedi lä bujii wejei bä buji doblao. Jesús a cuma. (Juan 20: 24 – 29)

40 möjalu a dablamoma. Cama ebä ija a ja bädönö, bä a ja wayomanö, a mladou cooma. Bei a dudeoma. A bodou lä ojodei jamö, a bädou showadao bädaoma. Cama jaba bei a dudeblaliyoma, inaja bämalecö niya dudeblaö.

Mashitanö a lä tablaleno wei bämäcö cuwä lä culenaja, obi Cristo a balimi lä culenaja bämäcö nia cuo.

Adannö walidiwä a tama yalo, yanomamö bä nomaö. Cristonö, bä demö jocädou coo wä. Adannö nomaö tä bädamalema. Cristonö demö balimi a bädamalema. (1 Cor15:49, 21-22)

¿Walidiwa talewä ya yalo, Yai Bada e uliji jamö ya no waloobimi, wa tä daö cule? Camiyä ya beji, JesuCristo a läblaliyoma, a nomalayoma. Öjö täjä a demo jocodou colayoma. Nomaö tä waicama. Awei, wa cuu ja, Cama bä ijilubö cä wa waiquiwä. Obi, äjä dude bei wa li dääöwä. Cama a lä culenaja.

Culenaja, clavo bänö dusi mai.

JILAMODIMA 68

A COLAYOMA

A dan ija Omawönö tä lä dälenowei, Jesusnö tä colema. Cama tä lojotenö, Omawä ija, jecula bää ija, wadoli ija, jalili bää ija, oji bää ija, nomaö ma cui, Jesusnö öjö täbä nia cadejeblaö. Judio, soldado bää sho a ma juwälenejei, a ma yowanowejei, jiji jamö a ma yauamaöjetäjä, a jucäonomi. Cama a jibäoma. Bää Jöö, Yai Bada e uliji jamö a coo showao mao täjä, Jesus a wa jama, cama wa jilamolewä bää ija:

"Ya bälöö lä dodijii ... Jayänö wale tablamalema ... bää da alujälö. Bää a bluca da jiladuje. Bää moje da ojomaje.²¹ Jayä cää a wajanö, bää ijilubö cää ya wajanö, Yai bada tä no ujudibö a wajanö bää moje da ojomaje ... ya bää tamaö lä bujino weinaja, bää taö nomöjöobeje ... cajä wamacö ija, ya cuo shi walii wä. Jesús a cuma.

(Mateo 28: 18-20)

Inaja Jesus a cai cuma,

"Camiyänö bämacö lä nojimaö weinaja, bää da nojimayo. Wamacö nojimayou ja, iba wa jilamolewä wamacö no öjöböamou wä." Jesús a cuma.
(Juan 13: 34-35)

A lä jocädo nowei, 40 möjalu bää ja mladalunö, Jesusnö, Olivo cäcö jeju jamö, bää cai yamoquema. Cama bänö, a niya lä waloo coo wei, tä walimaje.

Jesusnö bää nowa tama,

Wama a dabä tä cuwami dicowä. Jayänö a taö bujio täjä tä wawäblou wä. Cajä wamacö ija Yai bada tä no ujudibö²² waloo täjä, wamacö buji moyawebiou wä. Jerusalén, Judea, Samaria bää ulijibö jamö, wamalee waja taö wä. Bluca a ulijijamö bää lä bälöö wei bää ija cai.

... Wa jilamolewä bää mamo yäo däjä, Jesús a ösölaymenta. Ijlashi jamö Jesús a dablou mlatayo dayoma. Bää mö nonoo showao däjä, jawä yanomamö, shuducaje sicö ja cäcöbö ublaa nalequema.

Cäcöbö a jama. "Galilea uliji telibä, ¿Wedi tä ja jedu jamö wamacö mö nonowa cule? Cajä wamacö ija Jesús a lä cuono wei, a colayoma. Jesús a itou coo wä. Öjö däjä a lä ösölaymento weinaja, Jesús a itou coo wä.

Jerusalen jamö bää coquema.

(Hechos 1:7-12)

¡Jedu jamö a lä walowa coque dayo no wei tä möjalu ja, "Bada Tä Dodijiwä" a tablalema! (Salmo 8:5, Hebreo 2:9)

JILAMODIMA 69

BADA TÄ LOJOTE NOJI LÄ DOWAÖWEJEI

Tä shiimö yami yamiwä. Amowa bää bluca. Buji doblao. Angel bää bluca nowa tayoma. ¡Yaji jamö bada tä coo cuimi! Culenaja a mömou shomio wä, cama a lä culenaja a walo lä tablaleno weinaja a cuo shi walii wä.

Tä matasi bada waidaliyoma.

Tä matasi ma waidaliyono wei, Tola bää bada nacli bädaliyoma. Ai tä a bida nacli comöö jilimoma.

Bada yoca bää da caloblalije, bei yoca bää lä waisibii yoca bää da caloblalije.
Bada Bälöamö tä jabä.

¿Bada Bälöamö wedi că a?

¡Bada tä lojote lä dodiji. Bada täno lä walo jaö wei că a!

Bada Bälöamö wedi că a,

¡Yai Bada tä bida, lojote dodijiwä că tä! ¡Bada Bälöamö că tä! (Salmos 24:7-8,10)

Bei yoca bää bluca caloblou no jäädjoma, Jedu jamö, buji doblao täño bää imöcö a jilimou naclio dodijiyoma. A lojote lä jayuqueno wei, Yanomamö nodiwa awa ja lä jiloö wei, a dusi coblou cule. JESUS a doblao lä jimabolajei bää bluca mötalö jamö a jayuo cule, cama bää jöö a lä lole jamö a nia waloo. Adan nodiwä bää no lä comaqueno wei a Bada Iwaa.

Cama e tä bluca waicama.

Jedu jamö bää lä bälöaö wei, cama bida tä ija, amowa dude tä anö, bää amowamoma.

Wa cadejewä ... Bei wa iyä bänö yanomamö yamalecö bluca aublalema,
Yai bida yama ecö cublobä. Ulji bää bluca jamö, cajicö bää bluca jamö.
Yanomamö yamalecö bluca aublalema. (Apocalipse: 5:9)

Yai bida tä lä lole jamö angel bää bluca ublao je jayooma ... Inaja bää cuma.

¡Beji joyalewä a lä shäblano wejei a cadejewä ... A buji moyawe
jimamobä, a lojote jimamobä! (Apocalipse: 5:12)

Jeitä, Adan nodiwa bää no bleyaaö, waino, cai nomaö showawä. Culenaja jucäämodima tä cuwa. A lä nomalayono wei, a lä didiyono wei, a demö jocädou lä colayono wei täño, bida tä Jesus, jayuwa jödödöquema. A noji lä mölajabou wejei bää bluca ija, tä a cuu.

Bää buji joliblo dijä, Yai bida tä noji da möla jaleje, wamalee noji cai da mölajalä. Jayä e ulji jamö yaji bää bluca dodijiwä, ya tä ja waicanö bämäcö cowablaö mö juu wä, ya cuo bää jamö wamacö bluca cuobä.

Camiyä bei ya yoca. Bejedi că ya. Balimiblamalewä că ya. Ya bää bäläö lä mai, Jayä ija bää waloo daomi. (Jaun 14:1-3, 6)

JILAMODIMA 70

BADA TÄ JUU COOWÄ

Jei a bita jamö täbä lä cuwaö lä ojodei naja bää cuwaö wä ... Culenaja, Bada Bälöamö a itou coo wä. Öjö täjä burro ija a dicäo maicätä, a no waiblamou maicätä, mösöcö ecö cai yojowäö coo majecätä.

Bada tä jocädou ja colonö, tä nia lä cublou wei Juan ija tä mömama:

Jedu misi ya caloa dalalema. Caballo, aushi a bädaliyoma. A lä dicäle, Cadejewä, Bejedimolewä a waja jilamou. Walidiwä bää mladamabä a waitelimou mö juu täjä, bejedi anö a juu. Jawä cowa wacä wao lä culenaja, bei mamocö cuoma ... Inaja a waja jilamou, Yai Bada Awa. Jedu jamö wayu julewä bää cai juma. Aushi aushilimö, shuducaje sibä ja bää didioma.

... Bää lä nosiyemaö wei cä a. A oni cuma.

(Apocalipsis 19: 11-14,16)

A itoimaö täjä, Bada tä comööwä, tola a cai jolaö wä.

“¡Mashita a bada jamö bämäcä lä bada tämou wei, tä bälöa dodijiquema, Bada cätä Cristo! ¡A bälöo shi walii dodijio wä!”

(Apocalipsis 11:15)

Wano nabä ebä mladou wä. Camanö omawä a ja ocablalönö, täbä no lä bleaa no wei tä uliji yanöcö damaö wä. Bada doblao dodijiwä tä bada bälöo wä.

Bälöo dodijiwä a cublou wä. Öjö täjä cama Yai bada moli tä cuo wä, cama a waja moli cuo wä.

(Zacarias 14:9)

Täbä niya lä jimamou wei täjä, Bada Jesus, Bada tä dicäo wä.

Caö wacä bada wacä lä wau waumou wei tä mötalö jamö a dicää ... Bluca dodijiwä angel bänö a nojitarou weje, cama ija täbä ublao wä. Öjö täjä bää nia lä waimou wei bää liblo caloblama.

(Daniel 7:9-10)

Jecula bada, cama jecula ebä sho, bää yabema. Modu u bada blaucuwä lä culenaja ... wacä misi luo dao lä mai wacä jamö ... Olu cäcö je bejedi badiquiblalema. (Apocalipsis 20:10)

Cama ebä beji, jedu misi dude, mashita dude a tablaö coo wä. Yanomamö bää lä bälöo wei jamö Yai bada tä waloquema ... Bää mabu ubä bluca jajöö wä, bää nomaö codaö maicätä, bää möa öccöö codao maicätä, bää ninio codao maicätä. (Apocalipsis 21:1-2,3)

Cama a lä nojimaöwejei, bää lä nacou wei, tä bejedi taö wä.

¡A bälöa da dodijiquyo, jedu jamö wa bälöo lä dodijio Weinaja ... mashita jamö a bälöa da dodijiquyo!

(Mateo 6:10)

¿Wa nacoma, Bada Bälöamö tä ija wa jideshebla quema?

¿Äjä bada lä tä dodijiwä?

Waicobä Tää

Bejedi lä ya wa. Camiyä ija bä yömöca lä dao wei,
wale lä shimöleno wei Jayä a bejedi bujiije ja,
bä balimiblou wä. Ya bä walidiwä jimaö maicätä ...
Shobali wacä jamö bä moli cuo shi walima ma cui,
balimi cä yo jamö bä juu waiquiwä.

— JESUS, BADA BÄLÖAMÖ (JUAN 5:24)

Yanomamö tä bä ija awa ma bälöö däjä,
yanomamö tablalewä a ma cui, yanomamö
bänö a no ojöböa nomije. Culenaja ai bänö
a bujimaje. Cama a wano bejedi yubomaje.
Ojö bänö a lä bujii wejei, cama a bujiije yalo,
“Ijiluyä cä wamacö.” Yai bada tä cuu.

— JESUS, BADA BÄLÖAMÖ (JUAN 1:10,12)

¿SHOWADI BUJI DOBLAO LÄ CÄ?

Yanomamö bänö, ai tä a jili je täjä, tä jayuo liyäjäwä ja, bä buji doblao. Jei jilamodimanö tä a lä wäyäö wei, tä a bejedi. Bada Bälöamö e tä lä cui wa jilii bädao beji tä a mai.

Wawäyälewä (40) bänö, nasi täa yaiwä onimaö no dedeaö majeicätä. Culenaja Yai badanö bä a ja macocanö, e tä a onimamaje. Jei tä a bejedi.

Jolemoshi täanö bämacö walidiwä, buij joliblou tä ja mladamalönö, bämalecö buji shomiblaö, Buji noji, buji doblao, buji yanöcwä cai bäläö maicätä. Culenaja Jesusnö tä yai tao dao.

Jesusnö wawäyälewä bä a ja bejediblalönö, Adan nodiwä, Tablalewä ija bä showadi nia lä bälöaö wei, tä bejediblalema. Culenaja blewä täbä bälöaö maicätä.

Jawä Yai bada tänö Adan ija jicali a jibääö täjä, a nowa lä tanowei naja, inja showawä jedu je dole jamö, cama nodiwä ebä ija awa jaö showawä.

Shami, walidiwä, nasimou täbä lä juliweji, öjamö bä jaö maicätä. Beji joyalewä e liblo jamö bä waja oni lä cule bä jaö tajiyaowä. (Apocalipsis 22:27)

Demö jimaö wei căcö liblo jamö bä waja oni lä cule, Jucäalewänö jedu je dole jamö căcö balimi tabou culadi. Bada Bälöamönö, cama ija wa buji cuo bä, wa läcaö maicätä. Bämacö ja nomanö shobali wacä jamö bämacö nia lä juu wei, omawä ija bämalecö colema.

Bada Bälöamö e ulijjamö bä cuo lä mojii, bä beji cuo maicutä. Culenaja, Bälöamönö täbä bluca jucääö ojode ja, imöcö nojimou dodoa showaa. Inaja a cuu.

"A lä amishii a ucuobä, balimi ubä lä buji wejei, nomaija ubä da cowayoje. Culenaja camiyänö bämacö bluca wasii. Jei oni tä bä a jamö ai shomi tä a lä yädäamaö wejiei bä ija, Yai bada tänö, jei liblo jamö no bleyaö bä waja oni lä cule, bä yädäamamou wä. Ya juu coo jaöowä."

"¡Awei Bada tä, Wa juu jaöö bä!"

(Apocalipsis 22:17-20)

¿**A**dannö Yai bada awa ja joyalönö, wedi naja Yai badanö a daei täjä,
Adan que cuma? Buji quilijiwä e a julayoma.

“Jicali jamö bä a ja jililänö, ya quilia dicolayoma.”

(Génesis 3:10)

¿Culenaja, jei täjä wedinaja Adan nodiwa bämäcaä nia cuwaaö, bämalecö niya lä nabä juu coo wei täjä? Bämacö buji doblao cuu,

“Awei Bada tä, Wa juu jaöö bär!”

(Apocalipsis 22:20)

¿Wedicätä shomiblaliyoma? ¿Wedi täja Yai badanö ai täbä niya lä wabaö wei täjä täbä quiliimi? ¿Wedi täja ai bänö Bada Bälöamö a mojecö dablaö buji je?
Awa no bejedi yubomaje yalo.

Wawäyälewä Isaiasnö tä a onimama:

Wedinö wamalecö a bejediablabä, jawä oveja bär lä mojolu weinaja,
yamacö bluca mojolulayoma, culenaja, Yai bada tänö cama ija, camiyä
bämäco bluca walidiwä yädämaquema.

(Isaias 53:1,6)

Wawäyälewä Isaiasnö jei 3 tä bär a onimama.

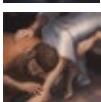
1. Bämacö no bleaö.

“Yai bada bärma e yoca ja dacöjälönö, bämäco mojolulayoma.”

2. Yai bada tänö bämalecö noji ojodabou.

“Yai bada tänö cama bär ijilubö ija camiyä bämäco bluca walidiwä yädämaquema.”

3. Bärma tä nia lä yaiyaö wei.

“¿Wedinö wamalecö a bejediablabä?”

¿Bada wa tä bejediablaö?

Ai täjä yanomamö bärma bär a bejediablaö, culenaja. Yai bada tä yai nasimou daomi. Showadi a bejedi. Camanö bär ijilubö a waja wäyäö.

Yai bada wa tä a juwaimi ja, wa wa nasiblaö, cama bär ijilubö a bejedi lä cu no wei, wa wa jiliyanomi yalo. Inaja a cuu, “Camiyä bämäcaä ija demö balimi tä jibääö cama bär ijilubö bärma awa bejedi yubou täjä. Bär ijilubö bärma tabou ja, bämäco demö, bärma a taboimi ja, bämäco demömi.”

Yai bada tä ijilubö ija wamacö buji lä jaduquei wamacö ija, jei ya tä a onimaö. Yamacö nia balimiblou, wama a dabä.

(1 Juan 5:9-13)

Awei, wa tä bejedi daö dao. Bada tänö wa jilaöwä.

Yanomamö bär lä cuu wei bär ija, bär yaibä da läblaicu. Yai bada a awa no yai bejedi a da yulä. Yai bada tä sho balimi wa bälöobä.

DODIJIDAWÄ TÄ A LÄ WÄYÄNO WEI • 2

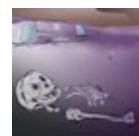
WALIDIWÄ TÄ A

Jaba dodijiwä bämä tä lä möno wei, Yai bada tänö cama a cuvä lä dodjiinaja walo a tablalema. Cama a doblao anö yanomamö cäcöbö tablalema, öjö cäcöbö lä cui cama noji dodijiwä ecöbö cadejewä shii jilajawä cuoma. Culenaja a nia wabamou balöoma.

Yai bada tänö Adan a nia candidou wabama. Jödödöwä jimo jimo jicali jamö wa bä waö dao. ¿Culenaja moli ji noshi umaboma, Adannö Yai bada tä a juwaimi täjä wedinaja ca nia cubloma?

¿Äjä walidiwä bä mladamabä, wa iyaö ja wasiyonö, Yai bada tä ija a da naco, e cuma lä cä? Ma! inaja a cunomi, wa lä iya bole täjä, wa nia nomama.

Tä lä cublaliyono wei bämä tä daö. Adannö Tablalelwä awa joyalema. Adan, Eva cäcöbö yacäløyoma. ¿Culenaja, cäcöbö nomawa yudulayoma? ¿Ma, Yai bada tä ija, nomaö, wedi cätä? ¿A nasimoma tawä?

¿Yai Bada tä a nö, nomaö a cuu ja, Wedi cätä?
¿Noleshi tä da möö. Wedinaja jii cä jicö boco wai cuwaö cule? ¿Jii boco joyoblalei täjä wedinaja ji boco nia cublou? ¿Jicö nia demöö showao o jicö nia nomaö?

Jawä boco demo a dablamou cuvä, culenaja boco niya nomaö, boco shadiyami yalo.

Nomaö tä lä cui, wa lä blajaö wei tä a cuwa. Öjö tä a walidiwä jebalojowä.

Adan bä suwäbö Eva sho, Yai bada tä a ja joyabolönö, jawä jii boco bäblamou lä culenaja cäcöbö cublaliyoma. Yai bada tä sho cäcöbö noji lä tayo no wei e tä mладалийома. Cäcöbö jitäo wabäoma. Adan, bä suwäbö Eva sho, cäcöbö no ujudibö nomalayoma.

Cajä wamacö walidiwänö, Yai bada tä ija wamacö blajalayoma. Öjö tä bä walidiwänö a mö julua, wamacö a jiliyau maobä. (Isaias 59:2)

Adan bä Suwäbö Eva sho nomaö tä yubolema. Jawä jii jiboco cäblou macui, yaa jena jäwäö jao lä mainaja, cäcöbö mashita cublou mö yabao showadao nomi. Culenaja walo badaö tä bädou showalayoma, nomaö tä ija docöö beji tä cuonomi.

Tä a walidiyoma. Yai bada tänö jucääö beji tä a wäyäö maoma ja cunoja, cäcöbö jucäämobä tä moli cuo nomi. Cowa wacä balimi, omawä, cama ebä sho bä beji wacä lä yämanowei jamö, bä da alujälö etä moli cuo bädaoma.

S hobali wacä cuami ai bä cuu ... wacä blaucuwä jamö, bä no bolebö balimi cuo shi walii wä, täa jilije täjä, bä jole icaö. Culenaja, Yanomamö bämäconö balimio shi wali tä lää bäma tä no öjöbääimi. Bluca bänö wawäyälewä Noe a no cai waiblamaje. Culenaja bei yoca cajublou täjä, maa a quei täjä, bejedi täno öjöböle maje. Öjö tä lä culenaja shobali wacä jamö yanomamö bä queo täjä täno nia öjöböaöje.

Yai bada tä bujii lä majei bänö bleyaö shii walii wä, bada tä Jesucristo ija bä ajedou daomi. Bada tä Jesucristo a dablaö majeicätä.

(2 Tesalonicenses 1:9)

Yai bada tänö walidiwä talewä bä ajedemabou daomi.

Walidiwä, bämäco ulijibö jamö waliyamodima lojote dodijiwä tä cuwa. Walidiwä, shami täbä bluca.

Jawä jalili a lä biyäo wei naja, Adan ebä walidiwänö bämäco waliyoma. Jii ji boco cäyano jamö yaa jenabä nomäo lä culenaja, e tä walidiwänö bämäco walidiwä.

Adannö walidiwä a jaba tama yalo yanomamö bänö, walidiwä bä taö je. Yanomamö bänö walidiwä bä taö je yalo, yanomamö bä bluca nomäo.

(Romanos 5:12)

Moises a bälöaö täjä yanomamö bä buji cuma, walidiwä yabä taö macui, dodijidawä yabä cai taö ja, Yai bada tänö wale noji asiblaöwä. Culenaja Sinai cäcö jeju jamö caö wacä bada jushomi jamö Yai bada täjä bädalunö, diez jilamodima bä jibäquema bä

candidobä. Bä a juwaö lä majei, bä waimou showadaoma, bä nomabä.

Diez jilamodima bä lä cui, jawä mölenö wamojecö shami jimaö dao, culenaja wa mojecö aublaö daomi. Jilamodima bänö walidiwä wano öjöböö, bämäco cadejebblaimi. Yai bada e uliji jamö bämäco waloo daomi. Walidiwä, buji moebö bämäco, culenaja, Yai bada tänö bämalecö jucääö buji doblao.

Yanomamö bämäco blucanö walidiwä bämabä taö yalo, Yai bada tä doblao lä culenaja bämäco cuvämi.

(Romanos 3:23)

Yai bada tä ija bämäco je usucuwämi, walidiwä cätä. Dodijidawä tä lä cui ai walonö tä cadejebblalema, öjö Jesus a waja cuwa.

DODIJIDAWÄ TÄ A LÄ WÄYÄNO WEI • 3

DODIJIDAWÄ TÄA

Yai badanö walidwä talewä bää niya nomamaö, culenaja bää nojiasiblaö buji doblao. Iba walidwä tä nowa nia lä cuo wei, camiyä wale shäblaö mai, bää ijilubu a shäblalema, wale noji asiblabä.

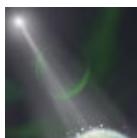
¿Yai badanö walidiwä talewä bämalecö joyaö maija, wedinaja walidiwä bää joyaö dao?

Wedinaja mai, Jesucristonö bämalecö jucääbabä a waloquema.

Yädu jamö, Jesus a waloo nomi showawä täjä. Yai badanö yalo bää iyä bää läblamaö bujima. Cama bää nomaö, no owä tä cuoma. Yai bada tänö bää noji asiblabä yalo iyä bänö walidiwä bää batelimama. ¿Cordero iyäbä wajäcäwä lä cä? Ma. Yalo iyäbä wajacäonomi. No owä tä cuo bädaoma.

¿Wedi iyä bää yai wajacäo dodijioma walidiwä bää no cowamabä? Walidiwä bää taö dao lä mao no wei, moli a cuoma. Tablalewä a macui a yanomamöblaliyoma.

Jaba dodijiwä, Yai bada awanö bää bluca tablalema. Awanö bää tablaö lä mao no wei bää cuwami. Balimiblalmelwä cä a. Öjö balimiblamalewä e shii jilajawä anö yanomamö bää buji daa maö. (Juan 1:1,14)

Cordero bää shämou lä culenaja a nomaö wä. ¡Jesusnö Yanomamö bää blucanö bää walidiwä lä taö wejei bää walidiwä mladamama!

Abel a noji da jaducälä. Yai bada tänö Abel a beji cordero a läblamalema, walidiwä e bää batelimabä. Jesusnö walidiwä bää batelimaö bädao nomi. Bää nowa shäblaö jödödölayoma.

Abelnö cordero bää lä ishimano wei, Jesus a no owä cuoma. Culenaja, camiyä bämäcö walidiwä bää yuä ja jödödölänö. A wa jama “¡Ya tä waicama!”

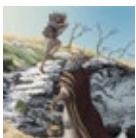

Tä nowa waicama, bämalecö noji asiblalema.

Dodijidawä cä täa, jei bäma täa bejedi yubouja bämäcö jucääamou, täa oni lä cuu weinaja, Cristo a nomalayoma, a noblewä ja didicöjenö, tres möjalu täjä Cristo a demö jocädou cooma.

(1 Corintios 15:2-4)

Abraham, bā ijilu sho căcöbö noji daeyamou. ¿Wedi täja jeju blajai jamö yalo ishimaö beji bā shimama?

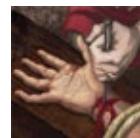
Yai bada tänö, öjö jeju căcö jamö, cama bā ijilubö, yanomamö bämacö beji, a nia lä nomaö wei tä jimama.

¿Wedi täja Abrahamnö öjö căcö lä cui “Yai bada tänö a jibaowä” căcö a jilaquema? Öjö a jeju jamö Yai bada tänö walidiwä beji jeusucuwä jödödö tä jibäquema.

¿Abraham bā ijilubö a beji wedi că tä jibäquema? Yalo shomi. ¿Wa jucäabä beji Yai bada tänö wedi tä li jibäquema? Jesus, Yai bada que oveja.

¿Shobali wacä jamö wa nia lä joyao wei täja wa quilii? Jesus Jucäalewä, wa bejedi noji möla jabou ja, Quili beji tä cuwami. Cama nomaö anö walidiwä bā no cowä waiquimaquema, Yai badanö a demö jocädamalema.

Jei täja Adan, Eva căcöbö noij da daeya. Căcöbö jitälönö yaa jenabä diyäma bā jaloobä. Căcöbö noji asiblabä, Yai bada tänö yalo a ja shäblalönö sicö ja yoblalönö căcöbö didiquema. Öjö yalo iyä bā lä joyao no wei tänö walidiwä bā no owä batelimama. Căcöbö jaloobä, yalo sicönö no owä bā li jalooma.

Camiyä bämacö no badabö bā walidiwänö bämacö quilii bälöaö showawä. Yai bada tä ija bämacö je usucuwami, cama sho bämacö bälöa daomi. Culenaja, inaja doblao täa cuu. Jesucristo jii ji jamö a ja nomalönö, walidiwä bā mladamalema ... Jesus a demö jocädaliyoma. Jei täja Yai bada ija bämacö waloo dao.

Jesus a ja nomalönö a demö jocädou lä colayono wei tänö, Yai bada tänö wa aublaö buji doblao, Jesus e bā dodijidawänö, wa cai didiyaö ojode.

Shami bänö bämacö bluca Jalili ... jawä wadoda sicö shami lä culenaja bämacö cuwä. (Isaias 64:6)

Yai bada tänö wale buji doblamabou, wadoda nowamamodima sicö ja wale didiquema. Cama e dodijidawänö wale jaloblalema. (Isaias 61:10)

Cristonö walidiwä a taö dao ma maonowi, bämabä walidiwä lä tano wei, Cristo ija Yai bada tänö walidiwä bā yädämaquema. (2 Corintios 5:21)

¿Waimamodima tämö jaluja, äjä shami bänö je bateliwä wa nia ublao dayou? ¿Cristo e dodijidawänö wa niya yai besi au au yai ublao dayou?

DODIJIDAWÄ TÄ A LÄ WÄYÄNO WEI • 4

WADINAJA BADA CÄ TÄ IJA WA CUU MÖ JEDUOBÄ

¿U liji jamö wa yami juwadalou täjä. Wedi nashomi wa tä yai möö ojode?
¿Cordero a ishou dao lä mai, o öla?

A nia jaba lä waloono wei täjä, Bada Bälöamö, jawä cordero a nia nomaö awaja tama, walidiwä talewä bää jucääbä ... Bada tä nia juu coo täjä, jawä öla a bada lojote, waiteli lä culenaja a waloo wä ...

Jesus a waloo täjä, ¿äjä jucäälewä wa dablaö täjä, wa buji nia doblao, o wa nia quilili blösöblösömou bää dao? Yaminö wa tä daö.

Jesus, inaja a jaba cuma bää yomöcamaö täjä:

“¡Walidiwä bää ija bää buji da lädalu. Dodijidawä tä a da buji je!” (Marcos 1:15)

“Buji mö yabaö” Tä lä jimaö wei. Wa bejedi buji ja shomiblonö, Yai bada e yoca jamö a yai da juu. Cajänö wa lä buji wei mai, Cama a wa no bejedi yai da yubo.

Dodijidawä tä ano bejedi da yubo. Jei tä jimaö. Jucäälewä camiyä beji a nomalayoma. A demö jocädou cooma. Inaja cudeenö jei täjä ya cai demo.

Africa tä uliji jamö suwä cäcöbö lä cuaanowi ya täa wääö ojode. Fatu a lä cui, Bintu a cai.

Suwä bei cäcöbö mamo jamö nionio bää cuoma, Fatu, doctor ija a juma, mijä, antibiotico ubänö mamobä je jolomama. Bintu a li lä cui, shaboli ija a juma, a jubäböblaliyoma.

Öjö bolacabi cäcöbonö, yajäkö niya jalou cäcöbä buji cuma. Cama a lä ju bujiyowi jamö cäcöbä juma. Culenaja moli a jalolayoma, ai a jubäböblaliyoma.

Bää nia lä balimiblou wei tä bluca daeije, Ai bää cuu, wa lä nomalayou wei, öjö je jolocowä waiquiya cä tä. Iba ojote doblao tänö, ya doblouwä, ai bää cuu. Culenaja, moli tä bejedi bädawä, Camiyä bei cä ya yoca a lä cuno wei, a shilo bejedi. ¿Cajänö wedi wa tä a bejediablaö? ¿Cajänö wedi wa tä li awano bejedi yubou cule?

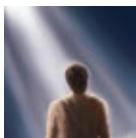
Camiyänö, Bada Bälöamö ya tä noji mölajabou.

Bejedi wa tä daei ja, wale a da jilii.

(Juan 18:37)

Cristo ya bejedi ja bujinö ... Cristonö wale demöamama, camanö wale ja nojimanö wale jucääma ... (Galatas 2:20)

Bada Bälöamö a bädawä mai! ¡Iba Bälöamö cä tä!

Yai bada tä dablamou lä mai a lä culenaja,
Jesucristo a cuvä cadidiwä. (Colosenses 1:15) Wa buji
dudeblabä a waloquema cama a cuwa lä cadidiinaja
wa cai tablaö buji doblao.

Jesucristo wa noji mölajabou ja, Yai bada tänö Adan ija wa lä cuonowi
tä möimi. Cristo ija wa lä cule tä möö. Jedu jamö Yai bada tä lä culadinö
wa ibalema. Yai bada nowamano cä wae, cama bä ijilubö iyä bänö,
wa no comaquema.

Queblano dude bämäco yalo, Yai bada tä ija bämäco jabemou dao,
bä ijilubö bämä ecö. Jei täjä jawä Yai bada bä ijilubö bämäco cuabä
tä bujimou.

(1 Peter 1:14-15)

Wamacö mojodi täjä, wama bä noji lä yaibono wei bä taö coda dijejä. Cajä
wamacö lä yaileno weinö, walidiwä bä taimi lä culenaja, wama bä taö mai.

Cristo a cuu, äjä wano nabä bä da nojima, bä noji da asibla, bä bayeliblamaö
da buji. Jesus a cuu.

"Wamacö nojimayou ja, iba wajilamolewä wamacö no öjöböamou wä."

(Juan 13:35)

Cama wa noji mölajabou ja, Cristo a no ujudibä lä jibäo no weinö, walidiwä
wa taö maobä, waja bayeliblanö cama a shii jilajawä dablou.

Yai bada tä no ujudibönö bä lä candidou wei bä nojimayou. Bä buji
doblalou, bä buji yanöcwä bä shi jalimoimi. Bä noji, bä bejedimou.

Dodijidawä bä taö cuyäimije.

(Galatas 5:22-23)

Noji bä, jei täjä Yai bada tä ijilubö bämä ecö, obi bämäco nia lä cublou wei
bämä a daimi showawä macui, jei bämä ta daö, Jesucristo a lä culenaja
bämäco cublou wä (1 Juan 3:2). Showadi, Yai bada tä a da wayoma. Jödödöwä
nashomi tä beji a doblao da jima a doblao lä jimaö wejei, a wano bejedi lä
yubou wejei a lä nojimaö wejei, öjö bä bluca ija cama e tä a da wäyä. Showadi
cama e tä da möö. Jäyäjä tä jaba da möö. Lucas, Juan, Hechos, Romanos. Yai
bada tä no ujudibö äjä jilalewä cä a. Yai bada tä a lä cui äjä nii cäcö. Omawä ija
wa noji bäyäobä cä tä cai ... Yai Bada no ujudibönö wa lojoteblou wä.

Jei tä lä cubole, jawä noleshi bejedi ya nojimaö

Jayanö, mau u boco daei lä culenaja, cajä Yai bada,
bä daei cule.

(Psalm 42:1)

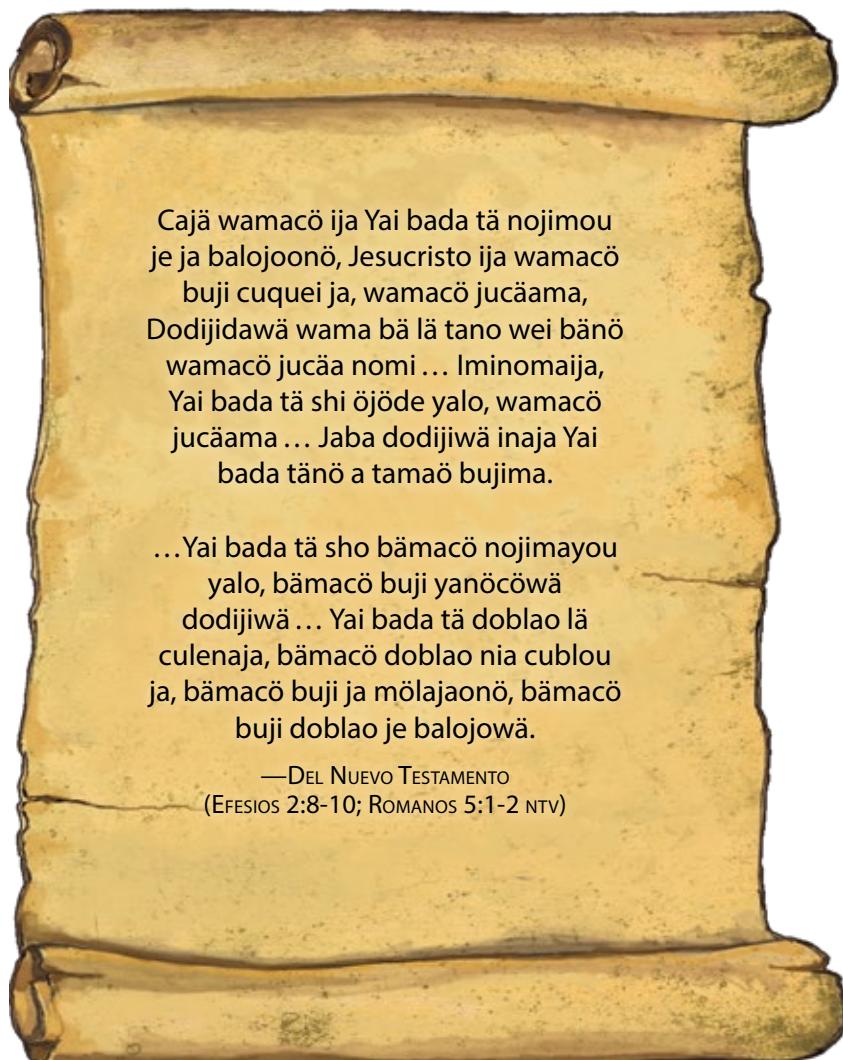
¿Inaja wa cuu dao?

Cajänö wa tä shilo yaiyaö dao.

Paul D. Bramsen
resources@rockintl.org

Contenido extra

Cajä wamacö ija Yai bada tä nojimou
je ja balojoonö, Jesucristo ija wamacö¹
buji cuquei ja, wamacö jucääama,
Dodijidawä wama bä lä tano wei bänö
wamacö jucää nomi ... Iminomaija,
Yai bada tä shi öjöde yalo, wamacö²
jucääama ... Jaba dodijiwä inaja Yai
bada tänö a tamaö bujima.

...Yai bada tä sho bämacö nojimayou
yalo, bämacö buji yanöcöwä
dodijiwä ... Yai bada tä doblao lä
culenaja, bämacö doblao nia cublou
ja, bämacö buji ja mölajaonö, bämacö
buji doblao je balojowä.

—DEL NUEVO TESTAMENTO
(EFESIOS 2:8-10; ROMANOS 5:1-2 NTV)

REY DE GLORIA

PREGUNTAS DE REPASO • PARTE 1 • ANTIGUO TESTAMENTO

Esta lista ofrece una o dos preguntas para cada una de las setenta escenas. Las respuestas están en el texto de cada escena correspondiente. Tienes libertad para copiar estas páginas para estudios en grupo. Para más información, visita: www.one-god-one-message.com (recurso en inglés).

Número de escena • pregunta(s)

1. El Rey de gloria tardaría miles de años en llevar a cabo sus planes. ¿Qué te dice esto acerca del Rey?
2. Nombra las dos partes principales de la Biblia. ¿En qué se diferencian?
3. ¿Crees las primeras palabras de las Escrituras (Génesis 1:1)? ¿Por qué?
4. Incluso cuando existía solo Dios, nunca estuvo solo. ¿Qué entiendes de esta afirmación?
5. ¿Qué podemos aprender de Dios a partir de las cosas que ha creado?
6. Menciona algunas de las diferencias que Dios creó entre los humanos y los animales.
7. ¿Por qué no le preguntó Dios a Adán si quería vivir en Edén?
8. ¿Qué es el pecado? ¿Qué dijo Dios que le pasaría a Adán si desobedecía su mandamiento? ¿Cuál es otra palabra para muerte?
9. Como Adán, Eva fue creada a imagen de Dios. ¿Qué significa eso?
10. ¿Cuál es la atracción más grande del cielo?
11. ¿Cómo entró el pecado en el universo?
12. ¿Qué dijo el SEÑOR que pasaría si el hombre comía el fruto del árbol del conocimiento del bien y del mal? ¿Qué dijo Satanás que pasaría?
13. ¿Cómo entró el pecado a la familia humana?
14. ¿Cuál fue el primer efecto del pecado? ¿De qué manera el pecado de Adán y Eva logró sustituir su honra por vergüenza?
15. ¿En qué sentido murieron Adán y Eva el mismo día en que pecaron? ¿En qué sentido eran como una rama rota? (Ver también la página 160).
16. Menciona algunas formas en las que la maldición del pecado arruinó la creación original.
17. ¿Por qué crees que el plan secreto de Dios incluía un Salvador que sería la Simiente de una mujer (con una madre humana, pero sin padre humano)?
18. ¿Qué hizo Dios para cubrir el pecado y la vergüenza de Adán y Eva? ¿Cómo les mostró que es un Dios de justicia, misericordia y gracia?

19. • ¿Por qué expulsó Dios a Adán y Eva del huerto de Edén?
20. • ¿Cómo afectó el pecado de Adán y Eva a sus hijos? ¿Cómo nos afecta a nosotros y a nuestras familias? (Ver también la página 161).
21. • ¿Qué clase de cordero aceptaría Dios para morir en lugar del pecador?
22. • ¿Qué significa propiciación (expiación)? ¿Por qué exigía Dios la paga de muerte?
23. • ¿Qué hizo Dios con el pecado de Abel? ¿Qué estuvo mal en la ofrenda de Caín?
24. • ¿Qué significa arrepentirse? ¿Qué deseaba Dios que hiciera Caín? ¿Qué hizo Caín?
25. • ¿Qué nos enseña el diluvio mundial de los tiempos de Noé sobre la paciencia y el juicio de Dios?
26. • ¿Qué fue lo primero que hicieron Noé y su familia al salir del arca?
27. • ¿En qué sentido ilustra la torre de Babel la falsa religión?
28. • ¿Cuáles fueron las dos grandes promesas que el SEÑOR hizo a Abraham, si confiaba en Él y le seguía?
29. • ¿Por qué perdonó Dios los pecados de Abraham y Sara, y los declaró justos?
30. • ¿Qué le preguntó Isaac a su padre mientras subían al monte del sacrificio?
31. • Dios había prometido hacer de Isaac el padre de una nueva nación. Como Abraham sabía que Dios no puede mentir, ¿qué pensó que haría Dios después de sacrificar a Isaac sobre el altar?
32. • ¿Por qué llamó Abraham al monte EL SEÑOR Proveerá? ¿Murió el cordero en lugar de Isaac ese día?
33. • ¿Cómo cumplió el SEÑOR las dos grandes promesas que le hizo a Abraham?
34. • Si nos esforzamos por obedecer los mandamientos de Dios, ¿podemos llegar a ser lo suficientemente buenos como para tener el derecho de vivir con Dios en el cielo? ¿En qué sentido son los Diez Mandamientos como un espejo? ¿De qué manera nos muestran los Diez Mandamientos que necesitamos un Salvador?
35. • ¿Por qué razón los sacrificios de animales no podían quitar la deuda de pecado del mundo?
36. • Escoge una profecía del pergamo y explica cómo señalaba al Salvador venidero.

REY DE GLORIA

PREGUNTAS DE REPASO • PARTE 2 • NUEVO TESTAMENTO

- 37• ¿Por qué utilizó Dios a cuatro personas (en vez de una sola) para escribir la historia del evangelio sobre Jesús?
- 38• ¿Por qué llamó el ángel Gabriel a Jesús *el Hijo de Dios*?
- 39• ¿Qué significa el nombre *Jesús*?
- 40• ¿Qué es lo que más te gusta de la historia del nacimiento de Jesús?
- 41• El ángel les dijo a los pastores: “¡Hoy les ha nacido... un Salvador, que es Cristo el Señor!” ¿Por qué se emocionaron al escuchar esta noticia?
- 42• ¿Estuvo bien que los magos adoraran al niño Jesús? ¿Por qué?
- 43• ¿En qué sentido era Jesús diferente a los demás niños?
- 44• ¿En qué manera era distinto el mensaje de Juan al de los profetas anteriores? ¿Por qué crees que Juan señaló a Jesús y dijo: “¡Aquí tienen al Cordero de Dios, que quita el pecado del mundo!”?
- 45• Mira esta escena otra vez y di algo que sabes de las Escrituras acerca del Espíritu de Dios, el Hijo de Dios y el Padre celestial.
- 46• ¿Por qué trató de lograr Satanás que Jesús pecara?
- 47• Después de leer del libro del profeta Isaías, Jesús dijo: “Hoy se cumple esta Escritura en presencia de ustedes”. ¿Por qué crees que se enojaron sus vecinos?
- 48• ¿En qué sentido era Jesús el *Brazo de Dios* en la tierra? ¿Por qué le temían los demonios?
- 49• Cuando Jesús ordenó a la tormenta: “¡Silencio! ¡Cálmate!”, los discípulos dijeron: “¿Quién es éste, que hasta el viento y el mar le obedecen?” ¿Quién crees tú que es Jesús?
- 50• ¿Por qué acusaron de blasfemia los líderes religiosos a Jesús?
- 51• Jesús dijo: “Yo soy la resurrección y la vida. El que cree en mí vivirá, aunque muera”. ¿Cómo sabemos que dijo la verdad?
- 52• ¿Qué le dijo Jesús a la gente que regresó el día siguiente en busca de más comida?
- 53• Repasa esta escena y menciona algo que Jesús dijo que te sorprendió.
- 54• Los profetas dijeron que el Mesías era “el sol de justicia”. Jesús dijo de sí mismo que era “la luz del mundo”. ¿De qué forma es Jesús distinto a los profetas?

- 55• ¿Qué creían los discípulos que debía hacer el Mesías? ¿Qué vino a hacer el Mesías?
- 56• ¿Por qué entró el Señor Jesús a Jerusalén cabalgando sobre un humilde burro, en vez de un caballo de guerra poderoso?
- 57• ¿Por qué no podían lograr los líderes religiosos que Jesús dijera algo equivocado?
- 58• ¿Por qué dijeron el sumo sacerdote y los gobernantes judíos que Jesús debía ser ejecutado?
- 59• ¿Por qué condenó a muerte Pilato a Jesús?
- 60• Los soldados metieron una corona de espinas en la cabeza de Jesús. ¿A qué nos recuerdan los espinos?
- 61• ¿Cómo se cumplieron en Jesús las profecías de Abraham? ¿Cuán valiosos eres para Dios?
- 62• Dos ladrones fueron crucificados junto a Jesús. Hoy, uno de ellos está en el infierno (separado del Señor para siempre) y el otro está en el cielo (con el Señor para siempre). ¿Qué fue lo que marcó la diferencia?
- 63• Mientras el Señor Jesús colgaba en la cruz en la oscuridad, ¿qué cargó el Padre celestial sobre Él? ¿Por qué dijo Jesús: "Todo se ha cumplido"? ¿Por qué rasgó Dios la cortina del templo?
- 64• ¿Recordaron los discípulos la promesa de Jesús sobre su resurrección? ¿La recordaron los malvados líderes religiosos?
- 65• ¿Qué encontraron las mujeres cuando llegaron a la tumba el domingo por la mañana? ¿Qué hicieron los líderes religiosos respecto a la tumba vacía? Si confío completamente en Jesús, el Cordero de Dios que murió por mis pecados y resucitó, ¿por qué ya no necesito tener temor de la muerte?
- 66• ¿Por qué les dijo el Señor Jesús a los dos viajeros del camino a Emaús que eran necios?
- 67• Cuando el Salvador resucitado apareció en la habitación, Tomás le dijo: "¡Mi Señor y mi Dios!". ¿Tenía razón Tomás al llamarle su Señor y su Dios? ¿Por qué?
- 68• ¿Qué les dijo Jesús a sus discípulos que hicieran después de que Él regresara al cielo?
- 69• ¿Quién es el Rey de gloria? ¿Qué piensas de Él?
- 70• Cuando regrese el Rey, ¿estarás feliz o asustado? ¿Por qué?

REY DE GLORIA

NOTAS FINALES

- 1 **Detrás del escenario:** Mientras que Alicia en el País de las Maravillas se ha traducido a casi 200 idiomas, la Santa Biblia se ha traducido, de forma parcial o completa, a más de 2500 idiomas.
- 2 **Detrás del escenario:** La veracidad de la Biblia se confirma por la arqueología, la historia secular, la profecía cumplida y la coherencia perfecta de una compleja historia escrita a lo largo de casi dos milenios.
- 3 **Escena 2:** El rey no solo es el Creador y Sustentador de su universo, sino también el Autor y Guardián de su libro. Los rollos del Mar Muerto confirman que las Escrituras del Antiguo Testamento de hoy son las mismas Escrituras que existían antes del tiempo de Cristo. Las Escrituras del Nuevo Testamento se corroboran por miles de manuscritos antiguos, muchos de los cuales datan de los primeros siglos después de Cristo. La afirmación popular de que los textos originales fueron alterados y corrompidos por hombres no se basa en los hechos. Ver *Un Dios Un Mensaje*, capítulo 3.
- 4 **Escena 5:** Para una mirada más profunda de cómo se ven los atributos de Dios en los seis días de la creación, ver *Un Dios, Un Mensaje*, capítulo 8.
- 5 **Escena 6:** Puesto que Dios es UNO, ¿por qué dice "HAGAMOS al ser humano a NUESTRA imagen..."? La respuesta se encuentra en su unidad compleja. En las Escrituras, la palabra hebrea para "Dios" es *Elohim*, un sustantivo plural. La palabra para "uno" en la oración "Dios es uno" es *echad*, que puede indicar una unidad compuesta. En la eternidad, antes de crear a los ángeles o al hombre, Dios disfrutó de la comunión dentro de sí mismo (con su Verbo/Hijo y el Espíritu Santo). "Dios es grande y nosotros no lo conocemos" (el Profeta Job 36:26).
- 6 **Escena 6 & 7:** Los mismos elementos químicos que componen el cuerpo están presentes en el polvo seco de la tierra. La ciencia no reconoció este hecho hasta hace poco. Mientras que la mayoría de los científicos basa su conocimiento en la observación y en las teorías (ideas de los hombres), el conocimiento de los que creen la Biblia se basa en la observación y en la revelación (la Palabra de Dios).
- 7 **Escena 11:** Para leer más sobre el origen de Satanás, ver *Un Dios Un Mensaje*, capítulo 11.
- 8 **Escena 16:** Si el lago de fuego, el lugar de castigo eterno, nos parece injusto o irracional, quizás es que aún no hemos comprendido la santidad absoluta de Dios, la naturaleza eterna del hombre, la gravedad del pecado y el concepto de eternidad. La sola palabra *eternidad* sobrecarga nuestra capacidad mental, ya que nuestro marco de referencia es el tiempo. La eternidad es atemporal. El Dios que creó el tiempo no está atado a éste (2 Pedro 3:8-9). La eternidad no se compone de años. Consideralo como *un eterno ahora*. Cuando los pecadores entran a ese reino ineludible, comprenderán su lógica solemne.
- 9 **Escena 17:** Rescatar (o redimir) significa *volver a comprar pagando el precio exigido*. En el capítulo 18 de *Un Dios Un Mensaje*, el autor ilustra este concepto con una historia de su infancia:

De niño en California, tuve una perrita. Yo le daba de comer, la cuidaba y jugaba con ella. Me seguía a todas partes y se emocionaba cuando regresaba de la escuela. Sin embargo, tenía un defecto: a veces se marchaba y deambulaba por el vecindario, aunque siempre volvía. Hasta que un día... regresé a casa de la escuela, pero mi perrita no estaba ahí para recibirmee. Cuando llegó la hora de acostarme, aún no había aparecido. Al día siguiente, mi padre me sugirió que llamara al refugio local de animales, un lugar donde se cuida a los perros y gatos extraviados durante un tiempo limitado. Los animales que nadie viene a recuperar se sacrifican.

Llamé al refugio. Sí, tenían una perrita que coincidía con mi descripción. La habían recogido. Mi perrita era incapaz de salvarse a sí misma. Si no iba alguien en su rescate, sería sacrificada.

Fui al refugio. ¡Estaba a punto de recuperar a mi perrita! Pero el oficial en el mostrador me dijo que si quería recuperarla, debía pagar una multa porque era ilegal dejar a un perro suelto por la calle.

Pagué el precio exigido y la liberaron. ¡Qué contenta estaba de salir de esa jaula horrible y de regresar con quien la cuidaba! Había sido rescatada.

Esa experiencia de mi niñez de volver a comprar a mi perrita descarrizada nos da una ligera idea de nuestra propia situación. Como pecadores rebeldes y condenados, no tenemos forma de rescatarnos a nosotros mismos del castigo de nuestro pecado, de la ley del pecado y de la muerte.

Necesitamos un Salvador que pueda pagar el precio del rescate.

10 **Escena 23:** Es posible que Dios mostrara su aprobación por el sacrificio de Abel haciendo lo que hizo en los días de los profetas Moisés, Salomón y Elías: "De la presencia del SEÑOR salió un fuego, que consumió el holocausto y la grasa que estaban sobre el altar" (Levítico 9:24, 2 Crónicas 7:1, 1 Reyes 18:38).

11 **Escena 30 & 61:** Moria (Moriah) significa *Escogido del SEÑOR*. Es la región donde tiempo después se construyó Jerusalén. Hoy, el monte Moria (Moriah) es el lugar donde se erigió en su día el templo de Salomón (2 Crónicas 3:1). No muy lejos, en la misma cordillera, está el "lugar llamado de la Calavera" (Lucas 23:33).

12 **Escena 36:** La profecía cumplida distingue a la Biblia de todos los demás libros del mundo. Las predicciones de los profetas sobre eventos futuros, seguidas de su cumplimiento en la historia, es una forma en la que Dios ha validado su mensaje. Solo Dios puede anunciar "el fin desde el principio; desde los tiempos antiguos, lo que está por venir" (Isaías 46:10). Jesús el Mesías dijo: "Les digo esto ahora, antes de que suceda, para que cuando suceda crean que yo soy" (Juan 13:19). Ver *Un Dios, Un Mensaje*, capítulo 5.

13 **Escena 41:** Cristo es la palabra griega equivalente a la palabra hebrea *Mesías*, que significa *El Escogido*.

14 **Escena 41:** Las fechas de los eventos históricos se basan en el año del nacimiento de Jesucristo. Por ejemplo, el profeta Abraham nació alrededor de 2000 a.C. (2000 años antes de que Cristo naciera). Este libro se escribió en 2011 d.C. (más de 2000 años después del nacimiento de Cristo). Muchos hoy usan a.e.c. (Antes de la Era Común) y e.c. (Era Común) para eliminar a Cristo de la abreviatura, pero el punto divisorio de la historia sigue siendo el nacimiento de Jesucristo.

15 **Escena 43:** "¿No es acaso el carpintero, el hijo de María y hermano de Jacobo, de José, de Judas y de Simón? ¿No están sus hermanas aquí con nosotros? Y se escandalizaban a causa de él" (Marcos 6:3). Como José no era el padre biológico de Jesús, Jesús tenía parentesco con sus hermanos por parte de su madre. Jesús era Hijo de Dios e Hijo del Hombre. Ver nota final 19 (Escena 52).

16 **Escena 43 & 58:** Cada año en la Pascua, los judíos recordaban un evento que había sucedido en los días de Moisés, cuando eran esclavos en Egipto. Sus ancestros habían sacrificado corderos y habían puesto la sangre en los marcos de las puertas, porque Dios había dicho: "Cuando yo vea la sangre, pasará de largo" (Éxodo 12:13 NTV). A medianoche, el SEÑOR dio muerte al primogénito de cada hogar donde no hubiera sangre en los marcos de la puerta. Dios usó este evento para rescatar a su pueblo de 400 años de esclavitud.

17 **Escena 45:** En este lado del cielo, nunca comprenderemos plenamente la tri-unidad de Dios. Después de todo, Él es DIOS. Sin embargo, algo que todos comprendemos es el concepto de algo que es tres, aunque sea uno. Nuestro mundo está lleno de unidades tres-en-uno: el TIEMPO: pasado, presente y futuro; el ESPACIO: longitud, anchura y altura; el HOMBRE: espíritu, alma y cuerpo; el ÁTOMO: electrones, protones y neutrones. Nuestro SOL también es una tri-unidad. Llamamos al cuerpo celeste *sol*; a su luz, *sol*; y a su calor, *sol*.

Sin embargo el sol es *uno*. Así es con el SEÑOR, quien es el Padre eterno, el Hijo eterno y el Espíritu Santo eterno. Así como la luz y el calor proceden del sol, el Hijo (el Verbo) de Dios y el Espíritu Santo de Dios proceden de Dios, y sin embargo el SEÑOR “*uno es*” (Deuteronomio 6:4). Ver también Escena 4 y nota final 5 (Escena 6). Para leer más sobre la unidad compleja de Dios, y la naturaleza humana y divina de Jesús, ver *Un Dios, Un Mensaje* (capítulos 9 y 17). Mejor aún, ver el Evangelio de Juan.

18 **Escena 47:** Mesías significa *el Escogido*, o de forma más literal, *el Ungido*. En tiempos antiguos en el Oriente, cuando se investía a un nuevo rey, un sacerdote o profeta derramaba un aceite especial de unción sobre su cabeza para demostrar que era el nuevo soberano del reino. Jesús no fue ungido por un hombre, sino por el Espíritu Santo (ver Escena 45).

19 **Escena 52:** A menudo, Jesús se refería a sí mismo como el Hijo del Hombre. Siempre había sido el Hijo de Dios, pero se hizo el Hijo del Hombre. Como el Hijo de Dios, era el Verbo (la Palabra) que estaba con Dios en el principio (Juan 1:2; Génesis 1:3), pero como Hijo del Hombre, fue el Verbo que se hizo carne, el Escogido de Dios para ser el Salvador-Juez-Rey del mundo (Juan 1:14; Daniel 7:13-14).

20 **Escena 56:** Los fariseos eran miembros de una secta judía muy celosa. Algunos oraban seis veces al día, ayunaban tres meses al año y daban el diez por ciento de sus ingresos a los pobres (Lucas 18:9-14). Sin embargo, todo era un ritual vacío. Eran religiosos, pero no conocían ni amaban a Dios.

21 **Escena 68:** Para los que creen en el Señor Jesucristo, el bautismo es una forma de declarar su decisión de seguirle a Él. Sumergirse en el agua no quita el pecado. Simboliza la identificación de una persona con Jesús en su muerte, sepultura y resurrección. El bautismo de agua también representa el fin de la vida vieja y el comienzo de una nueva vida en Cristo.

22 **Escena 68:** No muchos días después de haber ascendido el Hijo de Dios al cielo, el Espíritu de Dios bajó a vivir en el corazón de cada hombre, mujer y niño que creían el evangelio. El libro de Hechos en el Nuevo Testamento registra la historia emocionante de cómo el Espíritu Santo dio poder a los discípulos para reflejar el carácter de Jesús y dar a conocer su mensaje entre las naciones. El camino de salvación de Dios no ha cambiado. Si tomas la decisión de creer su mensaje —que eres un pecador separado del Dios santo, incapaz de salvarte a ti mismo de la pena del pecado, y que Jesucristo llevó tu castigo en la cruz, fue sepultado y resucitó de los muertos— tú también recibirás el regalo del Espíritu Santo. Eso significa que el mismísimo Rey del universo vendrá a vivir en tu corazón. Se convertirá en tu nuevo Dueño, Padre y Amigo. Las Escrituras dicen: “Y ahora ustedes... también han oído la verdad, la Buena Noticia de que Dios los salva. Además, cuando creyeron en Cristo, Dios los identificó como suyos al darles el Espíritu Santo, el cual había prometido tiempo atrás. El Espíritu es la garantía que tenemos de parte de Dios de que nos dará la herencia que nos prometió y de que nos ha comprado para que seamos su pueblo. Dios hizo todo esto para que nosotros le diéramos gloria y alabanza” (Efesios 1:13-14, NTV). Dios es un Rey grande y maravilloso, y va a tener una familia grande y maravillosa con Él durante la eternidad. ¿Estarás allí?

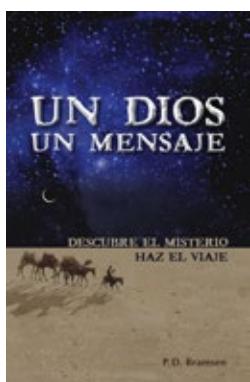
UN DIOS UN MENSAJE

PARA PROFUNDIZAR EN EL TEMA

Igual que *Rey de gloria*, el libro *Un Dios, Un mensaje* te lleva de viaje a través de las Escrituras de los profetas, pero de una manera más profunda al comparar el mensaje de la Biblia con otras cosmovisiones. Las preguntas que quedan sin respuesta en *Rey de gloria* (debido a las limitaciones del espacio y un público más juvenil), se contestan en *Un Dios, Un mensaje*.

Mientras que se necesitan menos de tres horas para leer *Rey de gloria* en voz alta, se necesitan unas doce para leer *Un Dios, Un mensaje*.

Al entrelazar experiencias personales, correos electrónicos de escépticos y una narración fresca de la historia más contada de todos los tiempos, este libro ofrece un marco para volver a pensar sobre las grandes preguntas de la vida.

- Autor: P. D. Bramsen
  - Ilustrador: D. C. Bramsen
  - Editorial: ROCK International y Editorial Portavoz
  - ISBN 978-0-8254-1228-8
  - 418 páginas
  - Más de 30 ilustraciones
  - Guía de estudio con 150 preguntas
  - 271 notas finales
  - Descargas gratuitas en árabe, albanés, chino, inglés, farsi, francés, ruso, español, turco, urdu, indonesio...
- www.one-god-one-message.com

Este libro es una mina de verdades. El estilo de escritura es único y está lleno de interés humano.

—William MacDonald, autor del Comentario bíblico de William MacDonald y otros 80 libros

Los extractos de correos electrónicos le aseguran al lector que el autor no rehúye las preguntas difíciles.

—Vaughan, estudiante de medicina de Sudáfrica

Se lee como una historia policiaca, y en un sentido lo es.

—Theo, lector en Canadá

Después de leer este libro, la lógica de la Biblia cobra sentido y queda clara en mi mente. Eso ha despertado un interés en mí de leer la Biblia.

—Mohamed, corresponsal en el Oriente Medio

ROCK INTERNACIONAL PRESENTA

REY de GLORIA

LA PELÍCULA

Una presentación palabra por palabra del libro REY de GLORIA
en varios idiomas

1 HISTORIA EN 2 PARTES. 70 ESCENAS EN 15 EPISODIOS.

PARTE 1: ANTIGUO TESTAMENTO: EL REY PREDICE SU PLAN

1. Prólogo	1 hora y 47 minutos
2. El Creador y Su creación	Escenas 1-3 ~ 10:40
3. La entrada del mal	Escenas 4-9 ~ 19:04
4. La maldición del pecado y la promesa de Dios	Escenas 10-15 ~ 15:10
5. El camino del sacrificio	Escenas 16-19 ~ 11:57
6. La rebelión del hombre y la fidelidad de Dios	Escenas 20-24 ~ 14:58
7. El Plan de Dios avanza	Escenas 25-27 ~ 9:05
8. La Ley y los profetas	Escenas 28-32 ~ 14:04
	Escenas 33-36 ~ 12:20

PARTE 2: NUEVO TESTAMENTO: EL REY CUMPLE SU PLAN

9. La entrada del Rey	1 hora y 55 minutos
10. La naturaleza del Rey	Escenas 37-42 ~ 20:16
11. El dominio del Rey	Escenas 43-47 ~ 15:32
12. La misión del Rey	Escenas 48-51 ~ 14:02
13. La sumisión del Rey	Escenas 52-56 ~ 15:24
14. El sacrificio y triunfo del Rey	Escenas 57-61 ~ 14:50
15. El evangelio y la gloria del Rey	Escenas 62-65 ~ 13:53
How Great is Our God (Sung in Arabic)	Escenas 66-70 ~ 18:26
	Credits ~ 2:45

"La película me explicó las cosas en una forma que pude entender". — Eli, 7

"Experimenté la historia con todas mis emociones como si yo hubiera estado allá". — Lydia, 21

"La película me dio las respuestas que había estado buscando por la mayor parte de mi vida". — Medina, 35

"¡Explica algunas de las revelaciones más profundas en el universo en una forma simple pero poderosa!". — Dick, 74

LIBRO PARA COLOREAR

GUÍA DE ESTUDIO ILUSTRADA

PELÍCULA EN MÚLTIPLES IDIOMAS

LIBRO DE IMÁGENES

www.king-of-glory.com